to them to support the policies of the Telugu Desam Government which is moving in the right direction.

After the Telugu Desam came into power, we have brought certain institutional charges, though it took quite some time because of the politicals crises and the hindrance created by the out - dated Andhra Pradesh Legislative Council. Of-course, this Government has abolished it now. The institution of village officers has been abolished and we have brought in a revolutionary social change in what you call ferming Mandals, in reorganising taluks and firkas into mandals intending to bring about development at mandal set - up which is nearer to the common man. The Telugu Vijnana Peetham has been formed. One of my friends has just now criticised the move. He should know that a number of Organisations, musical and literary academies have been merged to form one organisation to be economical.

Then it was said why should Dharma Maha Matra be abolished. Well Dharma Maha Matra may be abolished to save parallel Board. At the time, to curb corruption at all levels and in day to day life, we have established an Advisory Board known as Vigilance Board and it is also intended to form Vegilance Cells at district level to curb corruption. This is in addition to Lok Ayuktha. Anti-Corruption Bureau has been strengthened. The Government should also be commended for forming the Quli Qutub Sha Board which is intended to develop the Old City. We have grounded a notable programme known as 'Shrama Shakthi Programme' which intends to employ directly either through co-operatives or Panchayats and remove middle-men viz., contractors.

Comming to the Budgetary allotment, in this year's plan outlay we have seen that 73% of the total budgetary allotment is for development expenditure. Coming to the department-wise figures, for Social welfare schemes and social security roughly Rs. 507 crores have been allotted. The pick of the Social Welfare programme is the Weaker Sections Housing Programme. Rs. 40 crores have been allotted for this and the Government intends to construct 1,40,000 houses for the weaker sections. We have already constructed 1,73,000 in the past two years. Our Housing programme has been commended by one and all. Even the Central Government has acknowledged the advancement of the Weaker Sections Housing Programme in Andhra Pradesh.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	Sri G. Narayana Rao
Deputy Speaker :	Sri A. V. Suryanarayana Raju
Panel of Chairmen :	1. Smt. Y. Sita Devi
	2. Sri M. Rajaiah
	3. Sri H. B. Narse Goud
	4. Sri K. Yerraji Naidu
	5. Sri D. Sripada Rao
	6. Sri C. Narsi Reddy
Secretary : .	Sri E. Sadasiva Reddy
Deputy Secretaries : ..	1. Sri A. V. G. Krishna Murthy
	2. Sri C. Venkatesan
Assistant Secretaries : ...	1. Sri P. Bushaiah
	2. Sri N. Pattabhirama Rao
	3. Sri P. Satyanarayana Sastry
	4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sa
	5. Sri V. V. Subrahmanyam
	6. Sri K. R. Gopal
	7. Sri T. Muralidhara Rao
	8. Sri V. V. Bhaskara Rao
	9. Sri S. Suryanarayana Murthy
Chief Reporter :	Smt. M. V. S. Jayalakshmi

C O N T E N S — (Contd.)

Papers Placed on the Table 148

Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86 (Discussion): 148

Appendix 174

-: o :-

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICAL REPORT

Sixth Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday The 20th August, 1985

The House met at Half-past Eight of the clock

(Mr. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Widows Pension

51—

* 113—Q. Sarvasri B. venkateswara Rao (Madira). N. Raghava Reddy (Nakrakal), A. Lakshminarayana (Miryalguda), P. Venkatapathi (Sathenapalli), A Narendra (Himayatnagar) and Baddam Balreddy (Karawan) Will the Minister for Social Welfare and Tourism pleased to state :

(a) The amonnt spent for grant of pension to widows during 1984-85 and

(b) The number of applications received, the number sanctioned and rejcted during 1984-85 for the said pension ?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి) :

ఎ) రూ. 289.62 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

బి) [1] 85,392 దరఖాస్తులు అందాయి.

[2] 47,617 దరఖాస్తులను మంజూరు చేయడం జరిగింది.

[3] 7,696 దరఖాస్తులను నిరాకరించారు.

---

* An asterisk before the name indicates Confirmation by the member

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : మీరెంతయితే గ్రాంట్ ఎలాట్ చేసినారో ఆ మొత్తం అంతా ఖర్చు అయిందా? ఈ 7,000 అప్లికేషన్స్‌కు యిస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : అధ్యక్షా, యీ 7,000 అప్లికేషన్సుకు కండిషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేయకపోవడంవల్ల రిజెక్టు చేయడం జరిగింది. 85,392 అప్లికేషన్స్ అందడం జరిగింది. రూ. 289.62 లక్షలు మంజూరు చేయడము జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తాను. ఆ మంజూరయిన డబ్బుతో 47,617 మంది బెనిఫిషియరీస్ లాభం పొందినారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : నేనడిగింది అదికాదు. రూ. 289.62 లక్షలలో ఎంత ఖర్చయింది? ఎంత మిగిలింది? మిగిలితే యీ మిగిలిన అప్లికేషన్సుకు యిస్తారా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : రూ. 289.62 లక్షలు శాంక్షన్ అయినవి పూర్తిగా ఖర్చయింది. కనుక మిగిలిన డబ్బు అనే ప్రశ్న రాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : 7,966 రిజెక్టు చేసినామన్నారు. ఇంకను మీ దగ్గర పెండింగు అప్లికేషన్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసినాను. 85,392 దరఖాస్తులు వచ్చినాయి. అందులో 47,617 మందికి యివ్వడం జరిగింది. రిజెక్టు చేసిన కేసులు 7,696. కండిషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేయని కారణంచేత యీ 7,696 రిజెక్టు చేయడం జరిగింది. ఈ అప్లికేషన్స్ 85,000 లకు పైగా రావడం జరిగింది. అందులో శాంక్షన్ చేసిన అప్లికేషన్స్ 47,000 కాబట్టి యింకా అప్లికేషన్స్ ఉన్నమాట వాస్తవమే. కాని శాంక్షన్ చేసిన మొత్తం రూ. 289.62 లక్షలు. ఆ డబ్బుతో సరిపోయిన అప్లికేషన్స్ ఒక్కొక్క జిల్లాకు 2,000 మందికి యివ్వడం జరిగింది. ఆ డబ్బు పూర్తిగా ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : రిజెక్టు చేయబడిన దరఖాస్తులు, వచ్చిన దరఖాస్తులు నంబరు చెప్పినారు. అన్ని కండిషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేసిన దరఖాస్తులు సుమారు 30,000 లకు పైగా ఉన్నాయని తెలుస్తున్నది. 30,000 మందికి యీ సంవత్సరమయినా పెన్షన్ యిచ్చే అవకాశం ఉందా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : ఇవన్నీ అంచెలవారీగా జరిగే సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలని తమకు తెలుసు. వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ కార్యక్రమం కూడా 1981లో ప్రారంభించబడింది. 1979-80లో 84,031 మందికి మాత్రం యివ్వడం జరిగింది. కాని 1984-85లో 3,00,263 మందికి యివ్వడం జరిగింది. ప్రస్తుతానికి రూ. 289.62లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఇవన్నీ అంచెలవారీగా జరిగే కార్యక్రమాలని గౌరవ సభ్యులకు చెబుతున్నాను. ఒక్కొక్క సంవత్సరము యెంతవరకు యివ్వడం జరిగిందో వారి వరకే యీ సంవత్సరం యివ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- 87,396 అప్లికేషన్స్ వచ్చినాయని, 47,000 మందికి శాంక్షన్ చేసినామని, 7,000 రిజక్ట్ చేసినామని అన్నారు. మిగిలిన దరఖాస్తులు యేమి చేసినారు ? దీనికి అదనంగా డబ్బు కేటాయిస్తున్నారా ? శాంక్షన్ అయిన వారికి యింత వరకూ డబ్బు సక్రమంగా అందిందా? నాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం పేపరులో వారి ఫోటోలుతోపాటు ఇంటిమేషన్ లెటర్ వచ్చింది కాని వారికి డబ్బు వచ్చినట్లులేదు. వారికి డబ్బు ఎందుకు రాలేదు ? వారికి ఆ డబ్బు వెంటనే వచ్చేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:-గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈసంవత్సరం కూడా అదే మొత్తం మంజూరు చేయడం జరిగింది. అంటే గత సంవత్సరం ఏ విధంగా బెనిఫిషరీస్‌కు ఇవ్వడం జరిగిందో ఆ విధంగానే ఒక్కొక్క జిల్లాకు 2,000 మందికి హైదరాబాదు జంటనగరాలకు సంబంధించి 5,000 మందికి మంజూరు చేయడం జరిగింది. అది యీ సంవత్సరం కంటిన్యూ అవుతుంది. క్రొత్తవారికి అవకాశంలేదు. గౌరవ సభ్యులు అది కొంతమందికి అందలేదని చెబుతున్నారు. ప్రతిజిల్లాకు డబ్బు మంజూరు చేయడం జరిగింది. శాంక్షన్ అయిన డబ్బుకూడా ఖర్చు అయిందనే రిపోర్టుకూడా రావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్రాడ్ జరిగినట్లు గౌరవ సభ్యులు దగ్గర సమాచారం ఉంటే వారు నాకు తెలియజేస్తే తప్పకుండా ఎంక్వయిరీ చేయించి, ఆ అధికారులు మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- వారికి డబ్బు అందలేదని నేను ఉత్తరాలుకూడా వ్రాసినాను. ఇంతవరకు జవాబు రాలేదు. డైరెక్టర్‌గారికి యెన్నిసార్లు ఉత్తరాలు వ్రాసినా, యెన్ని రిమైండర్స్ యిచ్చినా ఇంతవరకు జవాబురాలేదు. ముఖ్యమయిన విషయం యేమిటంటే ఈ నగరంలో 5,000 మందికి దీనిని ఇచ్చినామని అన్నారు. అది 5,000 మందికే పరిమితమా? ఆ స్కీమును ఇంకా పెద్దగా పెంచడానికి అవకాశం ఉందా? అంటే యీ సంవత్సరం లేదని చెప్పినారు. 5,000 మందికి ఈ స్కీము అమలుచేసి ఈ విధంగా యెంతమందిని తృప్తిపరచగలము ? ఈ స్కీము 5,000 మంది వితంతువులకు పెట్టినామని అంటే ఇంక వితంతువులులేరని మీ ఉద్దేశ్యమా ? వారికికూడా కేటాయించే ఉద్దేశ్యం ఉందా? లేదా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- ఇవన్నీ అంచెలవారీగా జరిగే కార్యక్రమాలని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసినాను. సాంఘిక సంక్షేమ సంఘంలోవుండే కార్యక్రమాలు వృద్ధాప్య పెన్షన్ అని తెలియచేసినాను. ఇది 1979-80 లో వేల సంఖ్యలో యిస్తే ఇప్పుడు లక్షలమందికి ఇవ్వడం జరిగింది. కనుక ఈ కార్యక్రమం అంచెలవారీగా జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ఈ వచ్చిన అప్లి

కేషన్స్‌లో ఎన్ని మ జూడు చేయబడినవి చెప్పినారు. వితంతువులకు పెన్షన్ విషయంలో అంచెలవారీ అనేది ఉందా ? దీనికి యేర్పాటుచేసిన మెకానిజం చాలా అవినీతి పాల్పడిన విషయం తెలుసా? దానిని స్క్రూటినీచేస్తే విషయంలో చాలా అక్రమాలు జరిగినాయి. ఒక్కొక్క గ్రామానికి 15,20 మందికి ఇస్తే అసలు ఇవ్వని గ్రామాలుకూడా ఉన్నాయి ఇకముందు అయినా ఫ్రాడ్ జరగకుండా దీనిని ప్రాపర్‌గా చెకప్ చేస్తారా? అంచెలవారీ కార్యక్రమం అంటే యేమిటి ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- అంచెలవారీ కార్యక్రమం అంటే ఇవి ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఇస్తూ పోవడమే. ఉదాహరణకు ఓల్డేజ్ పెన్షన్ గురించికూడా తెలియ చేసినాను. ఫ్రాడ్ జరుగుతోందని అన్నారు. ఇవి పేదవారికి యేర్పాటుచేసిన కార్యక్రమం ఏదైనా ఫ్రాడ్ జరిగితే గౌరవ సభ్యులు నా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా చర్య తీసు కోవడం జరుగుతుంది. అంతేకాకుండా ఈ విడోస్‌కు పెన్షన్ శాంక్షన్‌చేసే విషయంలో ప్రతి నియోజకవర్గంకు సంబంధించిన శాసన సభ్యులు వీరికి సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చేదికూడా ఇన్‌క్లూడ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:-మా నియోజకవర్గంలో ఏ శాసనసభ్యుని పిలువలేదు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- నేను జి. ఒ. లో మెన్షను చేయడం జరిగింది. కావాలంటే చదివి వినిపిస్తాను. మేము ఇస్యూ చేసిన జి. ఒ. లో శాసనసభ్యులను చేర్చు కోవలెనని ఇనస్ట్రక్షన్సు యిచ్చినాము. నేను మరల వారిని చేర్చుకోవలెనని అధికారులకు ఆదేశాలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి :- తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వితంతు పెన్షను పెట్టినందుకు చాలా సంతోషం. 380 నుంచి 500 వరకు పెంచడం జరిగింది. గత సంవత్సరం ఈ సంవత్సరం వితంతువు పెన్షను కోసము ప్రతిరోజు నా యింటికి వస్తున్నారు. ఎన్నికల వాగ్దానములో చెప్పారు. పత్రిక ప్రకటనలు యిచ్చారు. మా ఏరియాలో బీదవారు, గిరిజనులు, హరిజనులు ఎక్కువమంది ఉన్నారు. రెండు సం వత్సరముల నుంచి అప్లికేషన్సు పెట్టుకున్నా యింతవరకు వారికి మంజూరు చేయలేదు. కేవలం ప్రతి సంవత్సరము మా ఏరియాలో 300, 400 మందికే యిస్తున్నారు. అప్లి కేషన్సు పెట్టుకున్న వితంతువులకు పెన్షను యిస్తారా ? లేదా ?

[మంత్రి సమాధానం లేదు]

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి (గిద్దయారు) :- అంచెల వారీగా యిస్తామని మంత్రిగారు చెబు తున్నారు. ఈ విషయం ఏ. జి. ఒ. లో ఇస్యూ చేసినారు. ఒకరోజున ఇద్దరువితంతువులు అప్లికేషన్సు పెట్టారు. అందులో ఒకరికి ఈ సంవత్సరము వితంతు పెన్షన్సు మంజూరు చేశారు. రెండవ వారికి రెండవ సంవత్సరము నుంచే మంజూరు

చేశారు. రెండవ సంవత్సరము మంజూరు చేసిన వ్యక్తికి మొదట సంవత్సరములో అప్లికేషను దాఖలు చేసింది కాబట్టి అప్పటి నుంచి మంజూరు చేస్తారా ?

శ్రీమతి కె ప్రతిభా భారతి :- అటువంటి అవకాశం లేదు. ఎప్పుడు మంజూరు అయితే అప్పటి నుంచి పే చేస్తారు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :- అంచెలవారీగా అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దానిని ఏ విధంగా క్రోడీకరించారు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- అధికంగా ఉన్న వాటి గురించి ప్రతి సంవత్సరము చూస్తాము. జిల్లాకు 2000 వరకు బెనిఫిషియర్సుకు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఆ డబ్బు పూర్తిగా ఖర్చు అయినది. ఈ సంవత్సరము అంతే ఖర్చు అయినది.

శ్రీ ఎమ్. గోపాలకృష్ణ :- ప్రతి జిల్లాకు రెండు వేలు మంజూరు చేస్తున్నారు. చిన్న జిల్లాకు, పెద్ద జిల్లాకు రెండువేలు మంజూరు చేస్తే ఎట్లాగు ? పెద్ద జిల్లాలైన తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలు ఉన్నాయి. అటువంటి వాటికి ఎక్కువ పెంచడానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- ప్రస్తుతానికి అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు.

శ్రీ డి దుర్గాప్రసాదరావు (మంథని) :- వితంతువు పెన్షన్సు గురించి సుమారు 30,000 అప్లికేషన్సు పెండింగులో ఉన్నాయన్నారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో అప్లికేషన్సు ఆరు నెలల నుంచి తీసుకోవడంలేదు. లిమిటేషను ఏమైనా పెట్టారా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :- బడ్జెట్ ప్రొవిజను ప్రకారం 2000 మందికి జిల్లాకు శాంక్షను చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్. దామోదర రామిరెడ్డి (తుంగతుర్తి) :- ప్రతి జిల్లాకు 2000 చొప్పున శాంక్షను చేసి నల్గొండ జిల్లాకు 750 మాత్రమే ఎందుకు శాంక్షను చేశారు ? ఆ జిల్లాకు కూడా 2000 మందికి ఎందుకు మంజూరు చేయలేదు ?

Mr. Speaker : I am going to the next question. Already many supplementaries were put on this question.

[చాలామంది సభ్యులు లేచారు]

[ఇంటరప్షన్స్]

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి) :- తమరు మరో 10 నిముషాలు ఈ ప్రశ్న మీద ఎలౌ చేయండి.

Mr. Speaker : The main answers were given to the main question and the Minister has also answered all the supplimentaries put. The purpose of the question is very limited and if you want more questions. Separately you can ask for and I will admit them.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- అంచెల వారీగా 1984లో 5000 1985లో 5000 యిచ్చినారు ... ...

Mr. Speaker : I do not allow any more discussion on this question.

శ్రీ ఎ నరేంద్ర :- ఎన్నో సాంఘిక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పత్రికలలో ప్రకటించుతున్నది. వారికి మంజూరు చేయమంటే ఎందుకు చేయరు ? గవర్నమెంట్ పాపర్ అయినదా ? ఎంతమందికి యిచ్చినారు ? పేదవారి కళ్ళు తుడవరా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇప్పటికే చాలా టైము తీసుకున్నారు. 15 నిముషాలు ఒక ప్రశ్న మీద డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. కావాలంటే మీరు అర్థగంట చర్చ గురించి అడగండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- అట్లాగయితే అర్థగంట చర్చ గురించి నోటీసు యిస్తాము.

Mr. Speaker : If the issue is that much important and if you want to ask for half-an-hour discussion on this, I will allow that.

Sri A. Narendra : We want half-an-hour discussion on this.

Mr. Speaker : Yes. I will allow half-an-hour discussion. Already 20 minutes were given for this question.

I am going to the next Question.

Pay Scales to Residential School Teachers

52—

* 951—Q - Smt. Y. Sita Devi (Mudenepalli) : Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government for introduction of special pay scales for teachers working in

residential schools keeping in view their additional load of work;

(b) whether it is also a fact that the buildings worth Rs. 2.5 lakhs are being kept unutilised at Tadikonda Residential School in Guntur District;

(c) if so, the reasons therefor; and

(d) whether there is any proposal before the Government to enhance the mess charges for children in residential schools ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (విద్యాశాఖామాత్యులు) :-

ఎ) లేదండి. అయితే, ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న బోధన సిబ్బందికి ప్రత్యేక భత్యాలను ఇవ్వాలనే ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

బి) లేదండి.

సి) ఈ ప్రశ్నకు రావులేదు.

డి) అవునండి. ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి :- మంత్రిగారు సమాధానం లేదండి అని చెప్పారు. డిమాలిష్ అయినదని పత్రికలలో వార్తలు వచ్చినవి.

It is stated that a new Residential school will be construted.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- తాడికొండలో రెసిడెన్షియల్ స్కూలు గురించి ఒక బిల్డింగు కన్‌స్ట్రక్ట్ చేయడం జరిగింది. దానికి రు. 2,95,000-00 లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అయిదు గదులలో రీసౌండింగు వస్తున్నదని టీచింగు ఆపు చేయడం జరిగింది. వాటిని గేమ్స్‌కు, యన్. సి. సి. కి, బాచ్‌లర్స్‌కు ఒక రూము, స్పోర్ట్స్‌కు కేటాయించడం జరిగింది. అక్కడ టీచింగు చెప్పడం మాత్రం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానము సరిగా వినిపించడంలేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : రీసౌండింగ్ వస్తున్నదని చెప్పి, వాటిని టీచింగ్‌నకు వాడకుండా, వేరే ఇతరత్రా వాటికి వాడడం జరుగుచున్నది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : రీసౌండింగు వస్తున్నదని, క్లాసులకు వాడడం లేదని అంటున్నారు. అసలు బిల్డింగు కట్టే ముందు ఇంజనీర్లుగాని, కాంట్రాక్టర్సుగాని ఇది అను

వయిన ప్లేస్ అని చెప్పారా లేదా? ప్రిలిమినరీ రిపోర్టుపై ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? రీసౌండింగ్‌పై మరల ఎంక్వయిరీ పంపి నిజంగా అది పనికిరాకుండాపోయిందని ధృవీ కరించడం జరిగిందా? స్కూలు స్టడీస్ జరగడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : ఎగ్జామిన్ చేయమని ఆదేశించాము. ఎవరు బాధ్యులో కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ఆదేశించాము. ... ఇచ్చిన మాట వాస్తవము. కాంట్రాక్టు 1980లో చేశారు. రూములు ... రీసౌండింగ్ వచ్చే రూములను ఇతరత్రా వాటికి వాడుతున్నాము.

శ్రీమతి వి. సరోజ (టెక్కలి) : రెసిడెన్సియల్ పాఠశాలంతా ... సరి యైన వసతి లేకుండా వుంది. ముఖ్యంగా టెక్కలి నియోజకవర్గం. వాటి ... త్వరలో పక్కా బిల్డింగు కట్టే ప్రతిపాదన వుందా? ఉంటే ఎప్పుడు కట్టిస్తారు? ఎంత కేటాయించారు?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : రెండు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరి గింది. మొత్తం 46 రెసిడెన్సియల్ పాఠశాలలున్నాయి. ప్రతిదానికి ... ఖర్చు చేస్తున్నాము. జిల్లాల ఫండ్సునుండి మ్యాచింగ్ గ్రాంటు యిమ్మని కూడా అడిగాము. అన్ని పాఠశాలలు తప్పకుండా పర్మనెంటుగా చేయడం కొరకే రు. 2 కోట్లు ... కేటా యించడం జరిగింది.

శ్రీమతి వి. సరోజ : కొన్నిచోట్ల రెసిడెన్సియల్ స్కూలు ప్రిన్సిపాల్ పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయి ఇది వాస్తవమేనా? ఇవి కొత్తగా ప్రారంభించబడినవి. కొంతమందిని డెప్యూటేషన్‌మీద తీసుకొన్నారు. ఇప్పుడు డెప్యూటేషన్‌మీద రావాలంటే రాజీనామా చేసి రమ్మని అంటున్నారు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : డెప్యూటేషన్‌మీద జూనియర్ లెక్చరర్స్‌గా, టీచర్స్‌గా తీసుకోవడం జరిగింది. డెప్యూట్ చేయండి.

శ్రీమతి వి. సరోజ : ప్రభుత్వమువారు రిజైన్‌చేసి డెప్యుటేషన్‌మీద రావాలని అంటున్నారు. అది ఎందుకు పెట్టారు? ఆ విధంగా ఏమయినా రూలు వుందా? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక ప్రిన్సిపాల్ పోస్టు ఖాళీగా వుంది. ఒకరు అప్లయిచేస్తే రాజీనామాచేసి రావా లని అన్నారు.

శ్రీ జి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- మీరు చెప్పిన కేసు ఎక్కడ జరిగిందో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే పరిశీలిస్తాను. డెప్యూటేషన్ మీద వస్తే తీసుకుంటారు.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-1) :- తాడికొండ రెసిడెన్షియల్ స్కూలు

బిల్డింగు లోపముల్ల అక్కడ రీసౌండింగు వస్తున్నది. అక్కడ క్లాసులు నడుపడం లేదన్నారు. తాడికొండ నా బర్త్ ప్లేస్. ఆ ప్రాంతంలో నేను చదువుకున్నాను. క్షుణ్ణంగా ప్రజలకు సంబంధించిన అన్ని సంగతులు నాకు తెలుసు. రీసౌండింగ్ అనే నెపముతో దానిని ఖాళీగా పెట్టారా ? లేక ఇతరత్రా వాటి ప్రయోజనం కోసం ఏమైనా పెట్టారా ? విద్యాశాఖ తరఫున అనేక రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు తెలుగు వారికి ఓపెన్ చేస్తున్నారు. ఉర్దు పాఠశాలను ఓపెన్ చేయడానికి ఏమైనా ప్రతిపాదన వుందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇది సంబంధించిన ప్రశ్న కాదు.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ :- ఇది రెసిడెన్షియల్ స్కూలుకు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- రీసౌండింగ్ వచ్చినందువల్లనే. వేరే ఇతరత్రా కారణం ఏమీ లేదు. ఉర్దు పాఠశాల స్థాపించాలనేది పరిశీలనలో వుంది. వచ్చే సంవత్సరం స్టార్ట్ చేసాము.

Selection of Teachers

53 —

* 969 - Q - Sri M. Gopalakrishna (Kakinada) :- Will the Minister for Education be pleased to state -

a) Whether it is a fact that Municipal School Teachers are being selected by Selection Committe with Councillors and office ;

b) whether the Government insist for any qualification to be the Member for Committee ;

c) whether Government is aware of irregularities in recruiting teachers in Muncipalities ; and

d) Will the Government consider to change the procedure to recruit teachers for Local Bodies also ?

మునిసిపల్‌పరిపాలనశాఖామంత్రి (శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు) :-

ఎ) మునిసిపలు పాఠశాలల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులను ఛైర్మను, మునిసిపలు కమీషనరు, నిర్ణీత సంఖ్యలో మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లతో కూడిన ప్యానలు కమిటీ ఎంపిక చేస్తున్నది.

బి) ప్యానలు కమిటీ సభ్యులకు ఎట్టి అర్హతలు నిర్ణయించలేదు. అయితే ఆయన సందర్భాన్నిబట్టి ఎన్నికైన కౌన్సిలరుగా గాని, ఛైర్మన్‌గాగాని ఉండాలి. వారితోపాటు

మునిసిపలు కౌన్సిలు ప్రధాన కార్యనిర్వాహక అధికారి అయిన కమీషనరు కూడా ఆ కమిటీలో సభ్యునిగా ఉంటారు.

సి) మునిసిపాలిటీలలో ఉపాధ్యాయుల రిక్రూటుమెంటుకు సంబంధించిన కార్య విధానంలో అవకతవకలు జరుగుతున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు.

డి) మునిసిపాలిటీల ఉపాధ్యాయుల రిక్రూట్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన కార్య విధానాన్ని మార్చే ప్రతిపాదన ఏదీ పరిశీలనలో లేదు.

శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ :- మునిసిపాలిటీలలో అవకతవకలు జరగుతున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదని అన్నారు. రోడ్లు వూడ్చే పనివానిని మొదలు అన్ని తరగతుల ఉద్యోగ నియామకాలలో మునిసిపాలిటీలలో డబ్బు తీసుకోవడం వుంది. ఎక్కడయినా మునిసిపల్ స్కూళ్ళల్లో సరియైన స్టాండర్డ్ లేదని అంటే "ఓహో మునిసిపాలిటీ కదూ అందుకే అలా వుంది చదువు" అని అనడం ఆనవాయితీ ఈ సమాజంలో కౌన్సిలర్ క్వాలిఫికేషన్ చాలా తక్కువ. అటువంటి కౌన్సిలర్స్‌కు బి.ఇడి. టీచర్ల సెలెక్షన్‌కు పెట్టడం ఏమీ బాగులేదు. మినిమం క్వాలిఫికేషన్ కౌన్సిలర్లకు పెట్టాలి.

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు :- ఇంతవరకు అటువంటిది వ్రాతమూలకంగా ఏమీ రాలేదు. 1983 లో ఎవరో సభ్యులు పేపరులో స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. దానిని మా డిపార్టు మెంటు కట్‌చేసి పెట్టింది. అందులో జిల్లా పరిషత్తులు, తాలూకా కమిటీల సెలెక్షన్ బాగా వుంటుందని దాని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మునిసిపాలిటీలో జరుగుతున్న అవకతవకలు మా దృష్టికితెస్తే పరిశీలనకు తీసుకొంటాము.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :- (రాజమండ్రి) మునిసిపాలిటీలలో దురదృష్ట కరమయింది ఏమిటంటే, చైర్మన్లు, కౌన్సిలర్స్ టీచరు ఉద్యోగాలను సంచుకొవి రు, 5-10 వేలకు అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నది. న్యాయం జరగడంలేదు. కమీషనర్ నామమాత్రంగా వుంటున్నారు. మునిసిపాలిటీలలో విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోతున్నాయి. మా రాజమండ్రిలో ఎస్.ఎస్.సి.లో 10 శాతం మాత్రమే రిజల్టు వచ్చాయి. మునిసి పాలిటీలో విద్యా విధానము ఈ విధంగా వుంటే దీనిపై సెలెక్టు కమిటీని వేస్తారా ?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :- జిల్లా పరిషత్తులో లాగానే పవర్స్ డి.ఇ.ఒ.కు యివ్వడం జరిగింది. చీఫ్ సూపరిన్‌టెన్‌డెంటు ఇన్విజిలేటరుగా వుంటారు. పరీక్షావిధానము. దానికి తగిన ఖర్చు నగయిరా మునిసిపాలిటీ బేర్‌చేస్తుంది. చీఫ్ సూపరిన్‌టెండెంటు లెవెల్‌లో పేపర్లన్నిటిని దిద్దిన తరువాతనే మునిసిపాలిటీ లిస్టు తయారు చేయడం జరుగు తుంది. ఎస్. సి; ఎస్. టి; బి. సి. లకు 30 శాతం మార్కులు వచ్చినట్లయితే ఇంట ర్వ్యూకు పిలువడం జరుగుతుంది. మిగతా వారికి 35 శాతం 45 శాతం వచ్చినవారిని

పిలుపడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు అదే సిస్టాన్ని ఆరంభిస్తున్నాము. పై గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా స్పెసిఫిక్ కేసు ఎక్కడయినావుంటే, దానిని మా దృష్టికి తెస్తే ఎంక్వయిరీ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :- మొత్తం గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ మనమే ఇస్తున్నపుడు దాని సెలక్షన్ కూడా ప్రభుత్వమే చేసి సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారా ఇస్తే బాగుంటుందని పరిశీలించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు :- మున్సిపల్ సర్వీసెస్ ప్రొవెన్షియలైజు కాలేదు. మున్సిపాలిటీ వారే భరిస్తున్నారు. అందుచేత ఈ సెలెక్షన్‌కమిటీ వాళ్ళే చేస్తున్నారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :- సభాముఖంగా స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ కావాలని మంత్రిగారు అన్నారు కాబట్టి స్పెసిఫిక్‌గా మనవి చేస్తున్నాను. ఈస్టు గోదావరి అమలాపురం మున్సిపాలటీలో గత నాలుగు నెలల క్రితం టీచర్సు రిక్రూట్ మెంటు అని కమిటీ మీట్‌ఆయి ఎగ్జామినేషన్సుపెట్టి సర్టిఫికేటుచేసినవారిని ఇంటర్వ్యూచేసిన తరువాత వారి పంపకాలు అవలేదు. మేం పాట ఆపలేదు అని డబ్బు వాటాలు పడక అది అంతా ఒక ప్రక్కన పెట్టి మళ్ళీ ఎడ్వర్టైజుమెంటు ఇచ్చి మళ్ళీ ఇంటర్వ్యూ చేయబోతున్నారు. దయచేసి కొత్త ఇంటర్వ్యూ స్టాప్ చేసి పాత దానినే ఎంటర్‌టైయిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు :- అది వారు వ్రాత మూలకంగా ఇస్తే పరిశీలనలోనికి తీసుకుంటామని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

Seepage in Thungabhadra Low Level Canal

54—

* 126—Q—Sri V. Rambhupal Choudary (Kurnool) : Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to State :

(a) Whether Government are aware that there is as much as50% seepage in low level canal of Thungabhadra project ; and

(b) If so, the steps taken by the Government to prevent the same ?

పెద్ద తరహా మధ్య తరహా నీటి పారుదల శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి) :

ఎ) కర్నాటక ప్రాంతంలోను, మన ప్రాంతంలోను తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు దిగువ కాలువలో ప్రవహిస్తున్న నీటిలో దాదాపు 40 శాతం మేరకు పంట కాలువలోని ఎక్కువ

నీరు తీసికోవడం, నీరు కారిపోవడం, నీరు ఇంకిపోవడం మున్నగు కారణాలవల్ల పంపిణీలో నష్టమౌతున్నది. కేవలం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఈ నష్టము 22 శాతం వరకు ఉన్నది.

బి) నాగేశ్వరరావు కమిటీ చేసిన సిఫార్సుల ప్రకారం వాస్తవ విధులను నిర్వహిస్తూ, నీటి ఉత్తప నిర్వహణ, బాలన్సింగు రిజర్వాయర్ల లైనింగు పని చేపట్టడం నిర్మాణాలకు పరమ్మత్తులు చేపట్టడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- మంత్రిగారు కొంతవరకు ఒప్పుకున్నారు. సంతోషం. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు లో లెవెల్ కెనాల్లో తరచుగా బ్రీచెస్ వస్తున్నాయి వాస్తవమేనా? అక్కడ కెనాల్ ఎలైన్మెంటు సరిగాలేదు అన్న విషయంకూడా వాస్తవమేనా? తుంగభద్ర బోర్డు దగ్గర 1970వ సంవత్సరములోనే లైనింగువేసే ప్రతిపాదన తుంగభద్ర బోర్డు శాంక్షను చేసిన విషయం వాస్తవమేనా? అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రాంతములో నాన్ఆయకట్టు ఏరియా ఎక్కువగా వున్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? ఈ నాన్ఆయకట్టులో దానిని ఏవయినా రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు అక్కడ బ్రీచెస్ జరగడం వాస్తవమే. 25-8-85లో 221 కిలోమీటరు దగ్గర ఒక పెద్ద బ్రీచ్ జరిగింది. దానికి దాదాపు 94 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి రిపేరుకూడా వెంటనే చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా 25-6-85న 260 కిలోమీటర్ల దగ్గర ఇంకొక బ్రీచ్ జరిగింది. దానికి కూడా వెంటనే రిపేర్లు చేయడం జరిగింది. మరి వారు చెప్పినట్టు టి.బి.పి. బోర్డులో ఇప్పుడు ఎక్కువ లాసెస్ జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి లైనింగు నిర్మాణము చేపట్టమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఇంతకు ముందు ఆన్సరులో ఇచ్చినట్లు నాగేశ్వరరావు కమిటీ చేసిన సిఫారసు మేరకు కార్యక్రమము చేపట్టడానికి దాదాపు 8 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పి వారు సిఫార్సు చేయడం జరిగింది. నిధులు సక్రమంగా ఉంటే ఈ పనులు కూడా చేపట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది. తరువాత ఇంకొక విషయం చెప్పారు. నాన్ఆయకట్టు ఈ ప్రాంతములో జరుగుతుంది అన్నారు. దాదాపు 4000 ఎకరాలు నాన్ ఆయకట్టు ఈ ప్రాంతముతో జరుగుతున్నమాట వాస్తవమే. దానికిగాను డిస్ట్రిక్టు లెవెలులో కలెక్టరుతో ఒక మీటింగుపెట్టి, ఈ ప్రాంతంలో ఎటువంటి క్రాపింగు ప్యాటర్న్ను తీసుకురావాలి అని చెప్పి దాదాపు 16 వేల ఎకరాలకు టెయిల్ ఎండు ప్రాంతములో సన్ఫ్లవర్ మాత్రం పెట్టాలి అని ఈ సన్ఫ్లవర్ పెడితే నాన్ ఆయకట్టుదార్లకు నీరు కొంత రిస్ట్రిక్టుచేసి అది అంతా కూడా వీరికి ఇవ్వవచ్చని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. కాని డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు చెప్పినటువంటి మాటలను పెడచెవిని పెట్టి రైతులు దాదాపు 50% మేరకు గ్రౌండు నట్ వేయడం జరిగి ది. అయినా కూడా ప్రభుత్వం గత సంవత్సరము

వీలయినంతవరకు రైతులకు సేద్యపు నీరు ఇవ్వడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- మంత్రి వర్యులు చెప్పారు. లైనింగు చేస్తామని, కాని లైనింగు వేయడానికి బడ్జెట్‌లో ఏదయినా కేటాయింపు చేశారా లేకపోతే మాటల తోనే అసలు విషయాన్ని ప్రక్కకు నెడుతున్నారా ? ఖచ్చితంగా లైనింగు కార్య క్రమాన్ని చేపడతారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ఇప్పుడు బడ్జెట్‌లో ఎలాట్‌మెంటు ఏమీ జరగలేదు. మనం కేవలం గ్రాంట్సుద్వారా మెయిన్‌టినెన్సు చేపట్టాలని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగు తుంది. 15 రూపాయలు ప్రకారం ఎకరానికి ఈ మైంటెనెన్సు ఖర్చులు ఇవ్వడం జరుగు తోంది. ఆ మైంటెనెన్సు ఖర్చులలోనే ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు ఖర్చులుపోను ఈ లైనింగు కార్య క్రమం చేపట్టాలని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :- (ధర్మవరం) అధ్యక్షా, లద్దవారి అనే మారు మూల గ్రామా నికి ప్రత్యేకమయిన కాలువ త్రవ్వడం జరిగిందా ? ఒకవేళ త్రవ్వి ఉంచే ఆ ప్రాంతానికి న్యాయం చేయడంకోసం క్రొత్త స్లూయిస్ చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర ఏదయినా ప్రతి పాదన ఉన్నదా? రెండవది ఈ మధ్య పేపరులో ఒక న్యూస్ వచ్చింది ఒక శాసన సభ్యుడు తన స్వంతభూములు, పాత పెట్టుకునే ఈ దిగువ కాలువనుంచి గొట్టాలద్వారా నీరు తీసుకుపోతున్నారు అని అది ఎంతమటుకు నిజము? అది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? వచ్చివుంటే ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటోందో స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ఈ దిగువ కాలువ క్రింద కె.బి.ని కర్నూలు బ్రాంచి కెనాలు క్రింద ఒక డైవర్షన్ కెనాలు గోరంట్ల అనే గ్రామంనుంచి దాదాపు రెండున్నర కిలో మీటర్ల దూరములో ఉన్నటువంటి లద్దెవారు గ్రామానికి ప్రత్యేకమయిన కాలువ 1965 లో త్రవ్వడం జరిగింది. ఈ కాలువ రెండున్నర కిలోమీటర్ల పొడవున జరిగి మధ్యలో ఎటువంటి స్లూయిస్ పెట్టలేదు. ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని గురించి పరిశీలనచేస్తూ ఉంది. రెండవది లోయర్ కెనాల్ క్రింద అటువంటిది ఏమీలేదు. అది కె సి. కెనాల్ క్రింద ఉంటే ఉండవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- 46 పర్సెంటు నీరు వృధా అయిపోతున్నది కాబట్టి దానిని ఆపడానికి ఏమయినా చర్యలు తీసుకున్నారా? లేకపోతే దానిని లైనింగుచేసి నీరు ఇంకిపోకుండా 46 పెర్సెంటుని ఆపడానికి ఏమయినా చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- డ్యామ్‌నుంచి దాదాపు 256 కి. మీ. పొడవున టి.బి.పి.

కంట్రోలు బోర్డులో ఉన్నది. కె. బి. పి. 49 వ కిలో మీటరువద్ద ఉన్నది. ఇది మన ప్రాంతంలో ఉన్నది. కేవలం మన ప్రాంతానికి రిపేర్లు పెద్ద ఎత్తున చేపట్టడానికి వీలుంటేనేగాని ఈ స్వీపేజీ లాసెస్‌గాని ట్రాన్సుమిషన్ లాసెస్‌గాని నివారించలేము. అక్కడకూడా తుంగభద్రబోర్డు కంట్రోలులోవున్న ప్రాంతంలోకూడా రిపైర్లు చేయక పోతే ఇక్కడ మనం నిర్వహించే కార్యక్రమాలకు ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :- ఇపుడు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- నాగేశ్వరరావు కమిటీ వారు యిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం యీ రోజు కార్యక్రమాలు చేస్తూరా వారి సూచనలను ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి :- అక్కడ ఒక్క పైసాకూడా డబ్బు యివ్వనపుడు వారు ఏమి కార్యక్రమాలు చేస్తారు ?

శ్రీ బి. వి. మోహన్‌రెడ్డి (ఎమ్మిగనూరు) :- కర్నూలు జిల్లాలో 1978-79 సంవత్సరంలో అప్పటి కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఏ., ఎల్. ఐ. సి. క్రింద రుణాలు తీసు కొని 4 వేల రూపాయలు చొప్పున రెండువేల ఎకరాలు ఆయకట్టు క్రింద ఉన్న భూమిని ఎంక్వయిరీ చేయడానికి పూనుకుంటే ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంది ? కర్నూలుజిల్లా కలక్టరు, జనరల్ ఇంజనీరు ఇరిగేషన్ కూడా దానికి ఎగెనెస్టుగా వ్రాసిన మాట వాస్తవమా ? దానిపైన ప్రభుత్వం ఏమి చర్యతీసుకుంది ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ఆ శాసన సభ్యుడు రెండువేల ఎకరాల భూమికి ఎకరాకు 4 వేల రూపాయలు చొప్పున వసూలు చేసాడని గౌరవసభ్యులు అంటున్నది నా దృష్టికి రాలేదు. ఆ రోజులలో 1980 సంవత్సరంలో ఉన్న యాక్టు ప్రకారముగా యిచ్చిన జి. ఓ. ప్రకారంగా దాదాపు 207 ఎకరాలు వారి ప్రాంతంలో 2000 ఎకరాలు ఆయకట్టు క్రింద తీసుకున్నారని గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దానికి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు గానే చీఫ్ ఇంజనీరు, కలక్టరు దానికి విరుద్ధంగా వ్రాసినమాట వాస్తవమే. దానిని ఆయ కట్టులో చేర్చకూడదని వ్రాసారు. సి. ఏ. డి. కేడర్ డిపార్టుమెంటు ఇంతకు ముందు నీరు వాడుకుంటున్నారు. కాబట్టి వారు నీరు వాడుకోవడంలో తప్పులేదు. వారిద్వారా జి. ఓ. యివ్వడం జరిగిందని చెబుతున్నాను,

శ్రీ బి. వి. మోహన్‌రెడ్డి :- పైన ఉన్న ఆయకట్టుదారులు తెయిలెండ్ భూములకు నీరు అందక చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఆ విషయంలో ఏమి యాక్షన్ తీసు కుంటారు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ప్రతి సంవత్సరం సీజన్‌లో ప్రత్యేకమైన రిజర్వ్ పోలీసులతోనూ, లోకల్ పోలీసుతోనూ కాల్వ నీరు యిచ్చే విధంగా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు

శ్రీ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం):- ఈ తుంగభద్ర దిగువకాలువ ఎగువ భాగం కర్నాటక ప్రాంతంలో పారుతూ రాయలసీమ అధీనంలో ఉండే కాలువకు మాత్రం స్వీవేజీ ఎక్కువగా ఉంది. అయితే అది బోర్డు అధీనంలో ఉండే ప్రాంతం స్వీవేజీ ఎక్కువగా ఉంది. అయితే అది బోర్డు అధీనంలో ఉండే ప్రాంతం అన్ ఆథరైజుడుగా నీరు వాడుకుంటున్నందువల్ల అప్‌లాండువారికి నీరు అందడం లేదన్నది వాస్తవమే. రెండవది 1975 సంవత్సరంలో బోర్డువారు యీ కాలువను లైనింగు చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు కాని బోర్డులో రాయలసీమకు సంబంధించిన వ్యక్తులు లేనందువల్ల యీ సమస్య ఎక్కువగా పట్టించుకోకుండా ఉన్నందువల్ల అది మూలపడింది. అది కూడా వాస్తవమే. ఇక పోతే యీ లైనింగు లాసెస్‌ను గేజింగు చేయడానికి జాయింటు సర్వే చేయడం జరగలేదు. కాని వారు చెప్పినట్లు తుంగభద్ర కంట్రోలు బోర్డు క్రింద ఎక్కువ ప్రాంతంలో కాలువలు ఉన్నందువల్ల యీ లైనింగు కొరకు సిఫారసు చేసినా నిధులు కొరతవల్ల ఆ పని జరగలేదు. ఇంతేకాకుండా నాన్ ఆయకట్టు ద్వారా హైలెండు భూములకు నీరు రాకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటని గౌరవసభ్యులు అడిగారు. ముఖ్యంగా పై ప్రాంతలో ఉన్న నీరు ఎక్కువ డ్రా చేస్తున్నందువల్ల యిబ్బంది కలుగుతున్నది.

చాలామంది సభ్యులు లేచి నిలబడినారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. వి. మోహన్‌రెడ్డి :- నా ప్రశ్నకు పూర్తిగా సమాధానం రాలేదు.

మిష్టరు స్పీకర్ :- మంత్రిగారు సమాధానం పూర్తిగానే ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్‌రెడ్డి :- (పాణ్యం) ఇపుడు లైనింగు చేస్తారా లేదా అనేది కావాలి.

ఇంతలో కొందరు సభ్యులు లేచినారు :-

(ఇంటరప్షన్స్)

మిష్టర్ స్పీకర్ : సభ్యులనుద్దేశించి మీరు హౌస్‌ను డిక్టేట్ చేయలేరు కదా?

You are not going to dictate the House Mr. Narasimha Reddy. If each of you go on asking four supplementaries in one question. I am not allowing you. This is not the way how to run the Question Hour.

Jurala Project

55—

723-Q - Sarvasri C. Narsi Reddy (Makthal) Ch. Vidyasagar Rao, A. Narendra — Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

(a) The total cost of Jurala project in Mahabubnagar district :

(b) The amount spent so far year - wise; and.

(c) The time by which this project will be completed ?

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖామాత్యులు శ్రీ , ఇ.కె. కృష్ణమూర్తి :

ఎ) 1979-80 షెడ్యూలు రేట్ల ప్రకారం కేంద్ర జలసంఘానికి సమర్పించిన నమూనా అంచనాలో ఆ ప్రాజెక్టుకు రూ. 7640,00 లక్షలు ఖర్చుఅవుతుందని లెక్క కట్టడమయింది. 1984 - 85 షెడ్యూలు రేట్ల ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ. 18,115.00 లక్షలకు పెరగగలదని తెలుస్తున్నది,

బి) ఆ ప్రాజెక్టు పని ప్రారంభించినప్పటినుండి సంవత్సరం వారీగా అయిన ఖర్చు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది.

సంవత్సరం	ఖర్చు (రూ. లక్షలలో)
1980-81	15.469
1981-82	67.810
1982-83	202.189
1983-84	658.232
1984-85	598.374
1985-86 (1985 ఏప్రిల్, మే నెలలకు)	75.170
	1,617.244 లక్షలు

సి) నిధుల లభ్యతనుబట్టి, 7 వ ప్రణాళికా కాలంలో ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాగలదు,

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా యీ మంత్రిగారి జవాబుబట్టి మొత్తం 5,6 సంవత్సరాలలో 16 కోట్ల 17 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ లోపల ఈ ప్రాజెక్టు అంచనాలు రు. 76 కోట్లు నుంచి 105 కోట్లకు పెరిగింది. వచ్చే ప్రణాళికలో

డబ్బు ఉంటే మంత్రిగారు పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. ఈ ప్రణాళికలో ఈ మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని జూరాల ప్రాజెక్టు మందకొడిగా జరగడానికిగల కారణాలు ఏమిటి? మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో అసలే ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీలు ఏమాత్రం లేవు. ఉన్న ఒక్క ప్రాజెక్టు పనికూడా మందకొడిగా జరుగుతూ ఉంది. ఇందువల్ల ప్రాంతీయ దురభిమానాలకు తావు యిస్తున్నట్లు కాదా? 7వ ప్రణాళికలో యీ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడానికి అసలు ఎంత డబ్బు కేటాయించారు ?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : 7వ ప్రణాళికలో యీ ప్రాజెక్టుకు 50 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇంతవరకూ దీనికి సెంట్రల్ వాటర్ అండ్ పవరు కమిషన్ వారి క్లియరెన్సు రాలేదు. కాబట్టి నిధులు తక్కువగా ఉన్నందువల్ల యీ ప్రాజెక్టు పనులు మందకొడిగా జరుగుతున్నట్లు ప్రభుత్వంకూడా భావిస్తున్నది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి : ఇది ముఖ్యమైన మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా ప్రాజెక్టు. రెండు జీవనదులు కృష్ణా, తుంగభద్ర నదులు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ప్రవహిస్తున్నా యీ నీరు క్రిందకు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఆ ఫీలింగ్ అక్కడ ప్రజంలో ఎక్కువ అవుతున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా యీ ప్రాజెక్టుకు మందకొడిగా నిధులు కేటాయించడంలో యిపుడు 101 కోట్లు అనుకున్నది తరువాత 181 కోట్ల రూపాయల వరకూ అంచనాలు పెరుగుతాయి. మరల 7వ ప్లాను అయిపోతే 8వ ప్లానులో ఇది 200 కోట్ల రూపాయలకు అంచనాలు పెరుగుతాయి. కాబట్టి నాన్ ప్లాన్ నుంచైనా డబ్బును కేటాయించి యీ ప్రాజెక్టు పనిని పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- 7వ ప్రణాళికలలో మనం వివిధ ప్రాజెక్టులకు కేటాయించిన డబ్బును వినియోగించుకోకపోతే తప్పనిసరిగా సభ్యులు సూచించినట్లు యీ జూరాలా ప్రాజెక్టుకు నిధులు నాన్‌ప్లానులో కేటాయించడానికి ఆలోచన చేస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు యీ జూరాల ప్రాజెక్టు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో చాలా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు. కాబట్టి ప్రభుత్వం అన్నివిధాలా దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రాజెక్టు పనులు సత్వరం కొనసాగేటట్లు చేస్తుంది.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) : దీనికి సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ అప్రూవల్ రాలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. బచావత్ కమీషన్ రిపోర్టులోగానీ, ఇతరత్రాగాని దీని గురించి ఏమీ డిస్‌ప్యూట్స్ లేవు. అందరూ క్లియరెన్సు ఇచ్చిన ప్రాజెక్టు ఇది. ఇటీవల పార్లమెంటులో ఈ విషయమై ఒక సభ్యుడు ప్రశ్న వేసినప్పుడు దీని గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కొన్ని వివరాలు అడిగాం, అక్కడనుంచి రిపోర్టు వస్తే తొందరగా కంప్లీట్ చేస్తామన్నారు. దీనిలో ఎలాంటి ఇబ్బందులూలేవు. ప్రభుత్వం పర్స్యూ చేస్తే తప్పకుండా క్లియరెన్సు వస్తుంది. కాని ఎస్కలేషన్ ఆఫ్ ప్రైజెస్ దృష్ట్యా చూస్తే దీనికి రు. 76

కోట్లు అవుతుందని 1979-80 లో అంచనా వేసిన ఈ ప్రాజెక్టుకు 5 ఏళ్ళ తరువాత ఇప్పుడు 180 కోట్లు అని అంచనా వేస్తే ఇక ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తయ్యే నాటికి అది రు 300 కోట్లకు పోతుంది. అలాంటప్పుడు ఏడవ ప్లాన్‌లో కేవలం రు. 50 కోట్లు మాత్రమే కేటాయిస్తే ఇది పూర్తి కావడానికి మరో రెండు, మూడు ప్లాన్‌లు అవసరం ఉంటాయేమో. దీనిని సవరించడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ కె ఇ. కృష్ణమూర్తి :- సి. డబ్ల్యు. సి క్లియరెన్సు అడ్వాన్స్ స్టేజ్‌లో ఉంది. 16-7-1984 న మన ఆఫీసర్సు అక్కడికి వెళ్ళి సి. డబ్ల్యు. సి. వారిని కలవడం జరిగింది. సి. డబ్ల్యు. సి. క్లియరెన్సు త్వరలోనే రావడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు పని సత్వరంగా జరక్కపోవడానికి సి. డబ్ల్యు. సి. క్లియరెన్సు అడ్డురాదని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే నిధుల కొరతవల్ల కొంత ఆలస్యం జరిగినమాట వాస్తవం. కాని ఇప్పుడు ఏడవ ప్రణాళికలో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, గోదావరి బరాజ్ పనులన్నీ పూర్తి అవుతున్నాయి కాబట్టి వాటికి కేటాయించిన నిధులను ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులకు వినియోగించుకోవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు : ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ప్రారంభించినప్పుడు ఎన్ని సంవత్సరాలలోగా నిర్మాణం పూర్తవుతుందని మీరు అంచనా వేసారు ? ఇప్పటికయినా ఈ ప్రాజెక్టు ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తవుతుందో చెప్పగలరా ? ఇక ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం విషయంలో ఎలాంటి అభ్యంతరాలు లేనప్పటికీ ఈ ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు పెట్టవలసిన నిధులను కొన్ని వర్తిడులవల్ల తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు, తదితర కార్యక్రమాలకు ఉపయోగిస్తున్నట్లు వస్తున్న వార్తలు వాస్తవమేనా ?

శ్రీ కె ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ప్రాజెక్టును మొదలుపెట్టినప్పుడు ఇది 6,7 సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుందనే ఉద్దేశం ఉండింది ఇప్పుడు ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోగా దీనిని పూర్తి చేయాలని ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది నేను ఇంతకుముందు చెప్పినట్టుగా వీలైనంతవరకు నిధులను సమకూర్చి ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని త్వరలో పూర్తి చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాం.

శ్రీ ఎ నరేంద్ర :- ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎవరికి రెండో అభిప్రాయం లేదు. జూరాల ప్రాజెక్టు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు చాలా ముఖ్యమని మంత్రిగారు కూడా అంగీకరించారు. అయితే దీనిని ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో పూర్తి చేస్తామన్నారు. అందుకు రు. 50 కోట్లు కేటాయించామన్నారు. కాని దీనికి సి. డబ్ల్యు. సి. క్లియరెన్స్ రాలేదన్నారు. క్లియరెన్స్ రాకుండా వాటర్ ఎలొకేషన్ జరిగిందా ? 18 టి. యం. సి. వాటర్ మనం ఉపయోగించుకోవచ్చునని ఎలొకేషన్ జరిగినట్టు మాకు వార్తలు వచ్చాయి క్లియరెన్స్ రాకుండా వాటర్ ఎలొకేషన్ జరిగినట్టు మాకు వార్తలు వచ్చాయి. క్లియరెన్స్ రాకుండా వాటర్ ఎలొకేషన్ ఎలా జరిగింది ? తెలుగు - గంగ ప్రాజెక్ట్ కోసం

కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు. అలాంటప్పుడు తెలంగాణాలోని మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు అత్యంత ప్రాధాన్యమైన ఈ ప్రాజెక్టును త్వరలో పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ప్రాజెక్ట్కు రు. 181 కోట్లు కావలసివుండగా ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కేవలం రు. 50 కోట్లే కేటాయించారు, అయినా ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలోనే దీనిని పూర్తి చేస్తామంటున్నారు. ఇదెలా సాధ్యమవుతుంది? అంటే వేరే ఫండ్స్ను దీనికోసం డైవర్ట్ చేసే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- బచావత్ ట్రిబ్యునల్ ప్రకారం 17.84 టి.ఎం.సి. వాటర్ ఎలొకేషన్ జరిగింది కాబట్టి సి.డబ్ల్యు.సి. క్లియరెన్స్ ఇవ్వమని అడుగుతున్నాం. క్లియరెన్స్ త్వరలోనే వస్తుందని మనవి చేసాను. ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేవలం రు. 50 కోట్లే కేటాయించినప్పుడు దీనిని ఎలా పూర్తి చేస్తారని అడిగారు. నేను ఇంతకు ముందే మనవిచేశాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్, గోదావరి బరాజ్ వంటి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్ట్ల పనులన్నీ పూర్తవుతున్నాయి కాబట్టి ఆ నిధులను ఇక్కడ వినియోగించడానికి ఏమైనా అవకాశం ఉందేమో అని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- ఆలోచన చేస్తామంటే ఎలా? ఇది ముఖ్యమైన ప్రాజెక్ట్. ఇది పూర్తికాకపోతే ప్రాంతీయ తత్వాలు పెరిగిపోవడానికి అవకాశం ఉన్న ప్రాజెక్ట్ ఇది. ఆలోచిస్తాము అంటే ఇన్ని సంవత్సరాలుగా ఏమి ఆలోచన చేసారు? మంత్రిగారు ఈ మధ్య ఏర్పాటు చేసిన ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో ఈ ప్రాజెక్ట్కు ప్రతి ఏటా నాలుగు కోట్ల నుంచి ఆరు కోట్ల రూపాయలవరకు కేటాయిస్తామని చెప్పారు. ఇది వాస్తవమేనా? ఈ లెక్కన రు. 181 కోట్లు ఖర్చయ్యే ఈ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి కావడానికి 46 సంవత్సరాలు పడుతుంది. దీని గురించి ఆలోచిస్తాము అని వేగ్గా సమాధానం చెపితే ఎలా? దీని గురించి ఏం నిర్ణయం చేయబోతున్నారు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- ఏటా రు. 8 కోట్లనుంచి రు. 15 కోట్లవరకు కేటాయించాలనే ఆలోచన ఉన్నట్లు మనవిచేసాను. ప్రెస్ స్టేట్మెంటు ఎట్లా వచ్చిందో నాకు తెలియదు. ఈ సంవత్సరం దానికి రు. 8 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. కంప్లీట్ అయ్యే ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ నిధులను ఇటుకూడా వాడుకోవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. వీలయినంత త్వరలో దీనిని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం అన్ని రకాల ఆలోచనలు చేస్తోంది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :- 6వ ప్రణాళికలో ఈ ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభించినప్పుడు రు. 76 కోట్లతో ఇది పూర్తవుతుందని అంచనా వేసారు,

(ఈ సందర్భంలో కొందరు గౌరవ సభ్యులు తమకు ఏమీ వినబడడంలేదని ఫిర్యాదు చేసారు)

శ్రీ ఎ, నరేంద్ర :- తమకుకూడా ఏమీ వినబడడంలేదని నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అన్నారు. వారికికూడా వినపడకపోతే ఎట్లా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ :- ఈ విషయంలో ఇదివరకే ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. బొంబాయినుంచి టెక్నీషియన్స్ వస్తున్నారు. వారు సరిచేస్తారు. ఇలాంటివి ఏమయినా ఉంటే తరువాత నా ఛేంబర్‌లో మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ ప్రాజెక్ట్‌ను ప్రారంభించినప్పుడు రు. 76 కోట్లు ఖర్చవుతుందని అంచనా వేసారని మంత్రి గారు తమ సమాధానంలో చెప్పారు. కాని ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ప్రవేశించేసరికి కాస్టు ఎస్కలేషన్ మూలంగా దీనికి రు. 181 కోట్లపై చిలుకు ఖర్చు వస్తుందని అన్నారు. 7 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో దీనికి రు. 50 కోట్లు కేటాయించడం జరిగిందనికూడా మంత్రిగారు అన్నారు. వాస్తవంగా ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన డబ్బు గత సంవత్సరం చేయించిన పనులకుగాను కాంట్రాక్టర్లకు చెల్లించవలసినటువంటిది. ఇదివరకు జరిగింది పేపరుమీద కేటాయింపులే తప్ప వాస్తవానికి ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు పాస్‌చేసిన నాటినుంచి నేటివరకూ ఒక్క నయాపైసాకూడా విడుదల చేయలేదు. ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చుచేస్తామనే విశ్వాసం మీకు ఉందా? ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంపట్ల ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉందా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను.

9-30 a. m. శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- అధ్యక్షా, తమకు ఇంతకుముందే మనవి చేశాను. ఈ ప్రాజెక్టుకు ఈ సంవత్సరం 8 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించడం జరిగిందని, తరువాత రివైజ్డు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్షన్‌లో రు 61 కోట్లు 16-8-1985 తేదీన ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంతవరకు కాంట్రాక్టర్సునుంచి ఎటువంటి కంప్లయింట్సు రాలేదు.

Abolistion of Group Auctioning of Arrack Shops

56—

* 359-Q.- Sarvasri D. China Mallaiah (Indurti), Md. Rajab Ali (Sujatanagar), and D. Venkata Rao (Huzurabad) :— Will the Minister for Excise be pleased to state :

a) whether it is a fact that the Government have decided to abolish the system of group auctioning of arrack shops and to conduct auction for each village separately from the next year;

b) whether it is also a fact that it has been decided to introduce licence system as in the case of Beer and Brandy shops; and

c) if not, the reasons therefor ?

ఆబ్కారిశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం) :

ఎ) అవునండీ.

బి) లేదండీ.

సి) మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు, మునిసిపాలిటీలు, పట్టణాలు మినహా మిగిలిన చోట్లలో ప్రభుత్వ విధానం ప్రకారం ఇకమీదట గ్రామంవారీగా మాత్రమే సారాయి వేలంపాటను నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినది. అందువల్ల లైసెన్సింగు పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టే విషయానికి తావు లేదు.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తూ, మొదలు వాగ్దానంలో ప్రతి గ్రామానికి విడివిడిగా వేలంపాట వేస్తామన్నారు. ఆ తరువాత ఇప్పుడు మంత్రిగారి సమాధానంలో ఒకరకంగా చెప్పారు. యిప్పుడు జరుగుతుంది కూడా. మునిసిపాలిటీస్, తాలూకా సెంటర్లు, పెద్ద గ్రామాలు, దాని ప్రక్కనవున్న గ్రామాలు లింక్ చేసి వేలంపాట వేయడం అంటే, సగం ఇధర్, సగం ఉధర్. సగం ఏయో గ్రూపులో కలుస్తాయి. సగం విడివిడిగా అయ్యాయి. విడివిడి గ్రామాలలో ఎస్టిమేట్స్, ఒత్తిడివల్ల ఆ గ్రామాలు తీసుకున్నా, పేద ప్రజలు నష్టపడే విధంగా వున్నది కనుక ప్రభుత్వం ఏ పాలసీ ప్రకటించిందో దానికి అనుగుణంగా లేనందువల్ల విడివిడిగా పెట్టుకున్నందువల్ల కొంతమంది లాభపడి, కొంతమంది నష్టపోయే అవకాశం వుంది. రెండవది : యీ వేలం పాటలు వేసే సందర్భంలో కలక్టర్సు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చారు. నూటికి 15 శాతం పెరిగితే తప్ప వేలం వేయరాదని కలక్టరు చెప్పారు వేలం పాడడం ఎందుకు నూటికి 15 కొత్తగా నిర్ణయం వుంది ? ఒక హరాజ్ విధానంలో ఒకరకం పెట్టడం, ఇంకో విధానంలో గ్రూపులు పెట్టడం యీ రెండు విధానాలు, పద్ధతులువల్ల నష్టాలు వస్తున్నాయి. దాన్ని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ? మూడవది : బీరు, బ్రాంది షాపుల లాగా ఆ కార్యక్రమాలుండే సొసైటీలకు లైసెన్సులమీద యిచ్చే పద్ధతి పెడితే, కల్తీ జరగకుండా, విజిలెన్సు చక్కగా జరిగేటట్లు ప్రజలకు అందుబాటులో వుంటుంది కాబట్టి దానికి సమాధానం మంత్రిగారు చెపుతారా ?

శ్రీ బి. పద్మనాభం :- అధ్యక్షా, ఈ హైదరాబాదు నగరానికి అనుకొని కొన్ని పంచాయతీలు వున్నమాట తెలుసు. చాలా పంచాయతీలు - బాలానగర్ వుంది - హైదరాబాదు లిమిట్స్‌కు కూకట్‌పల్లి మూడు కిలోమీటర్లలో, ఫతేనగర్ ఒక కిలోమీటర్ దూరంలో వున్నాయి. ఈ విధంగా కొన్ని గ్రామాలు హైదరాబాదుకు దగ్గర వుండడంవల్ల ఈ గ్రామ పంచాయితీల్లో వచ్చినపుడు తక్కువ రెంట్సు, టౌన్‌రెంటర్సు ఎక్కువ అవడంవల్ల యీ తక్కువ ఎక్కువ అన్నది వచ్చినపుడు కలిసివస్తాయనే ఉద్దేశ్యంతో గ్రూప్ చేయడం జరిగింది. ఇది ఎవరిని ప్రోత్సహించాలని కాదు. ఇంకేవిధంగా ఆలోచించవద్దని మనవి

చేస్తున్నాను. రెండవది, ఈ 15 శాతం ఎక్సైస్ కౌన్సిల్ చేయాలని అధికారులు చెప్తున్నారని అంటున్నారు. అది నేను పరిశీలిస్తాను. మూడవది - యీ సెంటరు సిస్టమ్ అన్నారు. విలేజి వైడ్ ఆక్షన్ వచ్చినపుడు వుండే పరిస్థితిని మేము ఆలోచించడంలేదని ముందుగా ప్రశ్నలోనే సమాధానంయిస్తూ తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలీ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సామూహికంగా వేలంవేసే పద్ధతి రద్దుచేసి, ఆన్సర్‌లో మొదటి ప్రశ్నకు అప్పగించి అన్నారు. ఇప్పటివరకు మన రాష్ట్రంలో కొన్ని గ్రామాలవారీగా లైసెన్సింగు పద్ధతి వేలం పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. ఐతే సిండికేట్స్‌కు కూడా అక్కడికక్కడ గ్రామాలను మొనపలైజ్‌చేసి పోటీపడి, అందుకు ఏ ధ్యేయంతో యిస్తున్నారు. ఆ ధ్యేయం పూర్తికాకుండా జరుగుతున్నది. అనుభవంవల్ల తెలుస్తున్నది. ఇటీవల ఆరాజ్ పాడిన జిల్లాలలో అటువంటి అనుభవం వచ్చిందా?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం : అధ్యక్షా, అది నా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య : మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తూ వారు తక్కువ ఎక్కువ అని దానిమీద ఒక వివరణ యిచ్చారు. ఉదా : హైదరాబాదు నగరాన్ని సూచించారు. హైదరాబాదు నగరాన్ని మినహాయించి మిగతా గ్రామాలు, తాలూకా సెంటర్స్, మునిసిపాలిటీ సెంటర్లు అవి పోయినా చుట్టుప్రక్కల కూడా వాటికి లింక్ అప్ చేశారు. కనుక ఒక గ్రూప్‌లో 10-25 గ్రామాలు లింకు అప్ అయ్యాయి. లింకుతోబాటు 15 నుంచి 50 శాతం పెరుగుతుంది. లిక్కర్‌మీద కాదు, రెంటల్‌మీద 50 శాతం పెరుగుతుంది. కల్తీ ఎక్కువ కలిసే అవకాశం వుంది. ఇటీవల 15 ఉ. 25 మంది చనిపోయారు. మనకు డబ్బు ప్రాధాన్యమా? ప్రజలయొక్క యోగక్షేమాలు ప్రత్యేకం అన్నపుడు ప్రభుత్వము డబ్బు గురించి ఆలోచిస్తుందని బయటపడుతుంది. డబ్బుకు యిది అంతా చేస్తున్నారు. డబ్బు కావాలన్నపుడు లైసెన్సు పద్ధతి వేలంపాటలో అటువంటిది డబ్బు వచ్చేటట్లు సరియైన సారాయి ముట్టేటట్లు, ఎవరికివారు బ్రతికేట్లు ఈ విధానాన్ని ఆలోచించడానికి ప్రభుత్వానికి ఏదయినా వుందా? ఇటువంటిది ఆలోచించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా ?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం : అధ్యక్షా, చాలా గ్రామాలు యీ హైదరాబాదు సిటీకి చేర్చి వుండడంవల్ల చాలా సొసైటీలలో అలాగే కార్పొరేషన్స్‌గాని, ఎక్కువ విలేజెస్‌గాని వచ్చే లీటరు 80 రూ. వరకు వుండవచ్చు. టౌన్‌కు వచ్చేవరకు 50-60 రూ. వుండవచ్చు. ఈ పాట పాడిన వ్యక్తులు ఎక్కువ అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.. ఇటువంటివి నివారించడానికి యీ గ్రూపు చేయడం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. ఈ వచ్చే సంవత్సరము యిందులో 1258 గ్రామాలు పాటలో పాడడం జరిగింది. 287 మాత్రం మునిసిపాలిటీస్, టౌన్స్ అలాగే కార్పొరేషన్స్‌లో పాడడం జరుగుతున్నది. ఈ స్కీం యీ సంవత్సరం

సక్సెస్ అయితే వచ్చే సంవత్సరం యింకా విడదీయడానికి ఆలోచిస్తామని గౌరవనీయ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ డి. వెంకటరావుగారు మాట్లాడినపుడు మైకులు సరిగా పనిచేయలేదు)

Mr. Speaker : The Secretary will attend to it immediately. ఎందుకంటే మొత్తం లైసు ఆన్‌చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ డి. వెంకటరావు : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సరియైన సమాధానం రాలేదు. వీరు, బ్రాందీ షాపులకు లైసెన్సులు యిచ్చే పద్ధతి ఆ పద్ధతి ప్రకారంగానే సారాయి విషయంలో పాటించి లైసెన్సులు యిచ్చేది వుంటే, యీ హరాజ్ పద్ధతి పట్టణాల్లోగాని, పల్లె ప్రాంతాలలోగాని ఒకే విధంగా వుంటుంది. అందులో కల్తీ కలిసే అవకాశం వుండదు. ఇంకొకటి ఏమిటంటే, యీ హరాజ్ పద్ధతిలో ఎన్నో రకాలున్నాయి.

మార్కెట్ హర్రాజు పద్ధతిలో ఎన్నో రకాల అవినీతి చోటు చేసుకుంటోంది కాబట్టి ఈ సంవత్సరం కనీసం రెండు జిల్లాలలో నేను కోరిన ప్రకారం ఈ షాప్సుకు లైసెన్సు యిస్తే, అది ప్రయోజనకరంగావుంటే వచ్చే సంవత్సరంకూడా రాష్ట్రం మొత్తంమీద పెడితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. వారు అలా పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారా ? ఇది మంచి కార్యక్రమం కనుక అమలు పరచాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :- ' అధ్యక్షా, విలేజ్‌వైజ్ పాట పెట్టాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. నాకు చెప్పిన ప్రపోజల్ ప్రస్తుతం ఆలోచనలోలేదు.

శ్రీ డి. వీరయ్యచౌదరి (పొన్నూరు) :- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం గ్రామాలవారీగా పాటలు పెట్టాలని నిర్ణయం చేసుకున్నాక వారంరోజులుగా పాటలు జరుగుతున్నాయికదా. ఈ పథకం ప్రకారం ప్రతి గ్రామంలోను విపరీతంగా పాటలు పాడుతూ వున్నారు. దాదాపు రెండు, మూడుకోట్ల రూపాయలు ఆదాయం పెరుగుతోందనేది యదార్థమా ? తమ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :- అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు అందిన సమాచారం ప్రకారం 25 నుండి 30 శాతందాకా పెరుగుదల వుందని తెలిసింది.

Mr. Speaker : Answers to the remaining questions wiil be placed on the Table of the House. I will switch over to the next subject.

శ్రీ యన్. నరసింహారెడ్డి :- కనీసం చదివి వినిపించండి. ఎందుకంటే టేబుల్ మీద పెడతామంటారు. పెడతారో, పెట్టరో, అవి దొరుకుతాయో దొరకవో తెలియదు.

Mr. Speaker · Immediately, I will invite all the opposition Ieaders to my chambers. Today we will decide how to deal with the question hour. Now, I am stopping it here.

శ్రీ యస్. నరసింహారెడ్డి :- ఆన్సర్సు చదవమనండి. ఐదు నిముషాలలో అయిపోతాయి.

రెవెన్యూశాఖమంత్రి (శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి) :- ఆ విషయం స్పీకర్‌గారి నిర్ణయానికి వదలివేయండి.

మిస్టరు స్పీకరు : నో సప్లిమెంటరీస్. మెయిన్ క్వశ్చన్సుకు ఆన్సర్సు చదివి వినిపిస్తారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- మీరు ఆన్సర్ చదివినా చదవకపోయినా ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. ప్రశ్నకు జవాబు చదువుతారు. అందువల్ల ఏమిటి ఉపయోగం ? స్పీకరుగారితో ఛాంబర్సులో చర్చించి ఒక నిర్ణయానికి వస్తే మంచిది. ఎస్ ఆర్ నో అని జవాబు చెబుతారు. అంతేగా.

Sri R Chengareddy (Nagari) :- Sir, we are losing the right to ask supplementaries.

Mr Speaker : We have to adopt the procedure. We have allocated one hour for questions, whether you lose it or gain it.

Sri R. Chengareddy : What is the purpose of sitting here?

Mr. Speaker : If the Members cooperate, I will finish all the questions, otherwise I am going to stop it after one hour. I am going to take into confidence all the Opposition Leaders and discuss with them today at 11-00 a. m

Sports As Compulsory Subject

57—

* 228. Q. Sri K. Nageswara Rao (Kothagudem):- Will the Minister for Youth Services, Sports & Technical Education be pleased to state :

a) whether there is any proposal before the Government to make sports a compulsory subject in the High School curriculum : and

b) if so, the academic year from which it will commence ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (విద్యాశాఖా మంత్రి) :-

ఎ) పాఠశాలల పాఠ్య ప్రణాళికలో క్రీడలు ఒక నిర్బంధ అంశంగా ఉన్నది. 'వాయామ విద్య' క్రింద ఆటలు, ఇతర వ్యాయామ కార్యక్రమాలు నేర్పుతున్నారు.

బి) ఈ ప్రశ్నకు రావుడేదు.

Over Flowing of Drainage Water in MCH

58—

* 524 Q. Sarvasri Baddam Bal Reddy, A. Narendra, and Md. Mukarramuddin (Charminar) :- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

a) whether it is a fact that the drainage water is over flowing on the roads in the City; and

b) if so, the steps taken by the Municipal Corporation of Hyderabad to lay new drainage lines to avoid over flow?

శ్రీ కె. కళావెంకటరావు (మునిసిపల్ పరిపాలనశాఖ మంత్రి) :-

ఎ) మురుగు కాల్వ పైపులైనులో మురుగు నిండిపోయినపుడు పైపులైను మార్గాలలో ఏర్పాటు చేసిన మూతల సందుల ద్వారా బయటికి వచ్చి కొన్ని ప్రాంతాలలో రోడ్లమీద ప్రవహించడం జరుగుతున్నది.

బి) 1. పైపులైనుతో మురుగు నిండిపోయివున్నట్లు దృష్టికి వస్తే అడ్డుపడిన మురుగును తొలగించి పైపులైనును శుభ్రం చేయడం జరుగుతున్నది.

2. మురుగునీటి కాల్వ వ్యవస్థను రీమోడల్ చేసే మొదటి దశ పనిని చేపట్టాలని హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పోరేషన్ ఆలోచిస్తున్నది. రూ. 24.30 కోట్ల ఖర్చు అయ్యే ఈ పని నాలుగేళ్ళలో పూర్తికాగలదు.

Freedom Fighters Pension

59—

* 296-Q-Sarvasri Kudipudi Prabhakara Rao, K. Venkateswara Rao and R. Changa Reddy :- Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that the political pension of Rs. 200/- p. m., given to Freedom Fighters

by the State Government is quite inadequate in view of the present cost of living ;

(b) if so, will the Government enhance the monthly pension from Rs. 200/- to Rs. 300/- per month, on par with the Central Government Scheme ;

(c) will the Government extend the facility of free Bus Travel service within the State the Freedom Fighters as in the case of Legislators ; and

(d) is there any proposal before the Government for introducing reservation quota system to the Children of Freedom Fighters in education and in jobs, as is being done to the children of retired Defence personnel ?

రెవెన్యూశాఖ మంత్రి (శ్రీ కల్లసరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి) :-

ఎ) ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే నెలకు రూ. 200/-ల పింఛను ఇతర రాష్ట్రాలలో తమ స్వతంత్రయోధులకు ఇచ్చే పింఛనుకంటె ఎక్కువగా ఉన్నది.

బి) అట్టి ప్రతిపాదన ఏది లేదండి.

సి) లేదండీ.

డి) లేదండీ.

శ్రీ ఎ నరేంద్ర: జవాబుల వల్ల మనస్పర్ధలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి.

Mr. Speaker : I cannot direct him. The choice is left to the Minister. He can answer it; he can refuse; or can say he is not in a position to answer. These are the chances available to the Minister. I cannot compel him to answer the way you like it.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి: దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల గురించైనా ఒక సప్లిమెంటరీ వేయనివ్వండి.

Mr. Speaker : Please co-operative with me.

Regional Offices APSRTC

60—

* 81 — Q - Sarvasri M. Omkar (Narsampet) and N. Narasimha Reddy (Musheerabad) - Will the Minister for Transport, R & B be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Government have decided to establish some more regional offices of the APSRTC ;

(b) if so, the details thereof ;

(c) Whether the Government have received representation from M. Omkar, MLA, in the month of April 1985, for locating a Regional Office at Waranga;, and

(d) if so, the action taken thereon ?

రవాణా, రోడ్లు భవనాలశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :-

(ఎ) (బి) విజయవాడ, కడప ప్రాంతాల క్రింది డిపోలు డివిజనులను పునర్ వర్గీకరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రి రోడ్డు రవాణా సంస్థకు చెందిన మరో ప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని ఇటీవలే నెలకొల్పడం జరిగింది. దీని ప్రధాన కార్యస్థానం నెల్లూరులో వుంది.

(సి) అవునండీ.

(డి) వరంగల్లులో ప్రాంతీయ మేనేజరు కార్యాలయాన్ని నెలకొల్పాలనే ప్రతిపాదన ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్డు రవాణా సంస్థవారి పరిశీలనలో లేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : మమ్ములను క్షమించాలి, ఇది ఏమి పద్ధతి. ఇదో కొత్త సాంప్రదాయం, మేము ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఇది ఎక్కడినుంచి తీసుకువచ్చారో నాకు అర్థం కావడంలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker : I have explained to you explicitly. If you do not want to hear these answers by the Ministers, Iam afraid I am not allowing anybody. It is your (Minister's) choice to read out the answer.

11 గంటలకు మనం కూర్చొని మాట్లాడదాము అన్న తరువాత ఇంక ఇక్కడ మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు. ఆ పాయింట్స్ అన్నీ అక్కడ చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్) : డ్రయినేజ్ గురించి హాఫెనవర్ డిస్కషన్‌కి అనుమతి ఇవ్వండి.

Mr. Speaker: You give a notice to me. I will look into it.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి : నగరములో ఉన్న వారి కష్టాలు మీకు తెలుసు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : సిపిఐ ఎమ్.ఎల్.ఏ లు ఒక నోటీసు ఇస్తారు. దీనిపైన ఎలా చేయండి.

Mr. Speaker : Please you give notice. I will consider about it.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Admissions Into Junior And Degree Colleges

S N Q, No. 1344-B : Sarvasri R. Chenga Reddy, M. Baga Reddy, Alapati Dharma Rao (Duggirala), K Venkateswara Rao T. Chittaranjan Das (Kalwakurthi), Shivarao Shetkar, V. Nara simha Rao (kothuru), P. Venkatapathi (Sattanapalli). Jakha Venkaiah (Aloor), M. Ramakrishna Rao (Choppadandi), and N. Raghava Reddy (Nakrekal) :

Will the Minister for Education be pleased to state :-

a) Wheather it is a fact that the students who passed S.S C. and Intermediate Examinations even in First Division are not getting admissions in Junior Colleges and Degree Colleges; and

b) whether the Government in considering to provide chances for all such students to continue their higher studies ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (విద్యాశాఖామంత్రి) :-

ఎ) లేదండీ.

బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : వారి సమాధానం సరిగా వినపడలేదు. నేను అర్థం చేసుకున్నంతవరకు ఈ కళాశాలల్లో అడ్మిషన్స్‌కి ఏర్పాటుచేసే అవకాశం లేదని అంటున్నారు. మీరు వేలాది స్టూడెంట్స్‌కి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేరు. మనము కనీసం వారిని చదివించే పరిస్థితులు అయినా కల్పించక మరి వారి ఫ్యూచర్ కొరకు ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలని ఆలోచిస్తున్నది? ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఏమి చేయాలని వుంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : ఈ సంవత్సరం ఎస్. ఎస్. సి. ఎగ్జామినేషన్ 1,71,915 మంది పాస్ అయ్యారు. ఇందులో 41,290 మంది ఫస్ట్ క్లాస్‌లోను, 52,859 మంది సెకండ్ క్లాస్‌లోను, 77,766 మంది థర్డ్ క్లాస్‌లోను పాస్ అయ్యారు. కాని మనం ఈ సంవత్సరం ఇంటర్‌మీడియట్ ఫస్ట్ ఇయర్‌లో చేర్చుకొనే కెపాసిటీ 2.65 లక్షలు.

టరీ దగ్గరకు వెళ్ళమంటారు. ఇలా తిరిగేటప్పటికే కాలం అయిపోతోంది. కనుక పలానా వారు డబ్బు కడితే వారికి సెక్షన్ ఇవ్వండి అని డైరెక్టరుకు ఆ అధికారం ఇవ్వండి.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- మేము డి. హెచ్. ఇ. కి ఆర్డర్ పంపాము. గౌరవసభ్యులు ఈ రోజు వెళ్ళినా ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :- మంత్రిగారు ఇంకా ఆలోచిస్తాం, పరిశీలిస్తాం అని అంటున్నారు. 17 వ తేదీలో ఎడ్మిషన్స్ అయ్యాయి. మరి ఇంకా ఎప్పుడు ఆలోచిస్తారు. సీట్లు రాని వారి గతి ఏమిటి ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- డేట్ ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— ఏ జోన్‌లో ఎన్ని సీట్లు వున్నాయో ఏ జోన్‌లో ఎంతమంది అప్లయి చేశారో ఆ వివరాలు మంత్రిగారు ఇవ్వగలరా ? తక్కువ సీట్లు వున్న జోన్‌లో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఈ ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేరు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ ఎ. రామానారాయణరెడ్డి(రాపూర్):- ఆర్ట్సుకు సంబంధించి సీట్లు పెంచటానికి ఆదేశాలు ఇచ్చారు కాని సైన్స్‌కు సంబంధించి ఇవ్వడం లేదు. లేబొరేటరి సదుపాయం వున్నచోట అయినా సీట్లు పెంచటానికి అవకాశం ఇస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- లేబొరేటరీ సౌకర్యం వున్నచోట యూని వర్శిటీవారు పర్మిషను ఇస్తే 80 నుండి 100 కు పెంచటానికి అవకాశం వుంది. యూని వర్శిటీవారికి మేము డైరెక్షన్స్ ఇస్తాము.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు (వరంగల్) :- ఎడిషినల్ సెక్షన్స్ ఇస్తా మన్నారు. ఆ రకంగా టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్స్ పంపిస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- పంపిస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :- ప్రభుత్వ కాలేజీలలోకూడా ఎడిషినల్ సెక్షన్స్ పెట్టటానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : అక్కడి పరిస్థితులుబట్టి 80 నుండి 110 కి పెంచాము. డెవలప్‌మెంట్ కమిటీలు డబ్బు పే చేయటానికి సిద్ధపడితే ఇస్తాము.

క్వశ్చన్ అర్ ఓవర్.

MATTER UNDER RULE 329

re : Illegal lock-out of Vijaya Spinning Mills, Ganguru and lathi charge by Police.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : అధ్యక్షా, గంగూరులోని విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ మేనేజిమెంటు వారు అక్రమంగా లాకౌటు ప్రకటించడం జరిగింది. 8న తేదీ మేనేజిమెంటు వారు తమ స్వంత గూండాలతో మహిళా కార్మికులను కొట్టించటానికి ప్రయత్నించారు. యాజమాన్యానికి, కార్మికులకు మధ్య మన కార్మికమంత్రిగారి సమక్షంలోనే గత నెలలో ఒప్పందం కుదిరింది. కాని యాజమాన్యం ఆ ఒప్పందాన్ని అమలు చేయకుండా కార్మికులను అణగ ద్రొక్కే విధానం అవలంభించడంవల్ల కార్మికులు సమ్మె చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

దానిమీద మేనేజ్‌మెంటువారు ఏ మాత్రం నోటీసుకూడ యివ్వకుండా ఎవరికి తెలియజేయకుండా, అనుకోకుండా, విజయవాడ డి. ఎస్. పి. గంటయ్యగారిని పిలిపించి పోలీసు బలగాన్ని నాలుగు గోడల లోపలికి పిలిపించి తైపుకూడ సరిగా చేయని నోటీసును ఆ నాలుగు గోడలవద్ద డి. ఎస్. పి. అందించి అప్పటికప్పుడు లాకౌట్ ప్రకటించడం జరిగింది. ఇది యిల్లీగల్ లాకౌట్. ఆ డి. ఎస్. పి. ఏ మాత్రం ఆలోచించకుండా ఆ ఫ్యాక్టరీ నాలుగు గోడల ఆవరణలో కార్మికులమీద లాఠీచార్జి జరిపారు. విచక్షణాజ్ఞానం లేకుండా డి.ఎస్.పి. లాఠీఛార్జి చేయడంవల్ల అనేకమంది మహిళలు దెబ్బలకు గురి కావడం, వారు ఏ సందు దొరికితే అక్కడినుండి పారిపోవడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. పెద్ద పెద్ద ప్రహారిగోడలు వున్నవి. ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక వాటిపైకి ఎక్కి కార్మికులు బయటపడ్డారు. దాని ఫలితంగా 50 మంది తీవ్రముగా గాయపడ్డారు. కొంతమంది తలలు పగలగొట్టారు. ఫ్యాక్టరీ ఆవరణలో అనూహ్యమైనటువంటి, ఎప్పుడూ జరుగనటువంటి పద్ధతిలో పోలీసుద్వారా లాఠీచార్జి చేయించడం జరిగింది. అది యిల్లీగల్ లాకౌట్. వారు కోరుతున్న డిమాండు పెద్దగా ఏమీలేదు, యాజామాన్యానికి కార్మికులకు మధ్యన కార్మిక శాఖ మంత్రిగారి సమక్షములో 18 వ తేదీనాడు ఒప్పందము జరిగింది. మీరు ఆ ఒప్పందాన్ని అమలు చేయుమని అడగడం పాపమా ? అది నేరమా ? నాకు అర్థం కావడంలేదు. తెలుగుదేశము ప్రభుత్వం కార్మికుల సంక్షేమం కొరకే పని చేస్తుందంటున్నారు, మరి యిది ఏమిటీ ? మా అగ్రిమెంటును అమలు చేయించండి అంటే అమలు చేయించలేనటువంటి పరిస్థితి కార్మిక శాఖలో వుండడం శోచనీయము. అట్లాగే అనేక మాసాలుగా డి. బి. ఆర్. కార్మికుల పరిస్థితి వుంది. వారు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడబోతున్నారు. నాలుగు వేలమంది దిక్కులేని పరిస్థితితో వున్నారు. విజయా స్పిన్నింగు మిల్లు అదే విధంగా వుంది. సమస్య పరిష్కారం కావడంలేదు. కాలయాపన జరుగుతోంది. కార్మికులు ఏ మాత్రం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆందోళన చేయకుండా మీటింగులకు వచ్చినా ఫలితం శూన్యంగా వుంది. కాళరాత్రిలో విధించిన ఎస్మా చట్టాన్ని సమర్థించే స్థాయికి తెలుగుదేశము నాయకులు దిగజారిపోయారంటే యింకా ఏ విధంగా కార్మికుల శ్రేయస్సును

తెలుగు దేశము నాయకులు, ప్రభుత్వం కాపాడుతుందో అర్థం కావడంలేదు. ఎస్మాను సమర్థిస్తూ మాట్లాడాడు. అది పత్రికలలో వచ్చింది. అది ఏ విధంగా కార్మికులను అణగ ద్రొక్కే నట్టమో తమకు తెలుసు. నేను కోరేది, ఆ ఫ్యాక్టరీ యిల్లీగల్ లాకౌటును తొలగించి, ఆ కార్మికులను పనిలోకి పంపించి, ఆ యాజమాన్యముమీద తగుచర్య తీసు కోడానికి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది? యాజమాన్యం తప్పు చేసినప్పుడు యాజమాన్యాన్ని సరిగా శిక్షించే విధంగా చర్య తీసుకోవాలి. డి. ఎస్. పి. గారు కేవలం మేనేజ్‌మెంట్ తొత్తుగా ప్రవర్తించినందుకు అతనిమీద చర్య తీసుకోవాలి. మంచి, చెడు కార్మిక సంఘాలతో మాట్లాడి వారి ఆవేదనను విన్నతరువాత యీయన చర్యకు పూనుకుంటే బాగుండేది. ఆ నోటీసు అందకముందే వారి నెత్తులమీద లాఠీలా ప్రయోగించ డం శోచనీయంగా వుంది డి. ఎస్. పి. మీద వెంటనే యాక్షను తీసుకోవాలి. అది యిల్లీగలు లాకౌటు అని నిర్ణయం తీసుకొని కార్మికులను పనిచేసే అవకాశం ఈ ప్రభు త్వం కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, నరేంద్ర గారు చాలా వివరముగా చెప్పారు. నేను ఒక విషయం మాత్రం చెబుతాను. ఈ ప్రభుత్వం లాకౌట్ను ప్రకటించి పేదల పొట్టలు కొట్టి కొనసాగడంచుకు పే చాలాకష్టమని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యీ సంఘటన చాలా హృదయవిదారకంగా జరిగింది. ఈ సంఘటనలో చాలా మంది స్త్రీలను విచక్షణ లేకుండా చితకగొట్టడం జరిగింది. వెంటనే ఆ పోలీసులను సస్పెండు చేయాలి. ముఖ్యంగా డి ఎస్ పి. బాధ్యులు, అతని మీద చర్య తీసుకోవాలి, ఫ్యాక్టరీని తొందరగా తెరవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :- అధ్యక్షా, అక్కడ స్పిన్నింగు మిల్లులో జరిగి నటువంటి లాకౌటుకు ప్రధానంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి కార్మికులు, బూర్జువావర్గ ముతో కూడిన యజమానులకు వ్యతిరేకంగా జరుపుతున్న పోరాటముగా తీసుకోవలసిన అవసరము వుంది. దీనిని యిట్లా చూచి చూడనట్లుగా వూరుకుంటే పరిణామాలు చాలా దారుణంగా వుంటాయి. భూస్వామ్య మనస్తత్వముతో కూడిన యాజమాన్యం పెట్టే షర తులు అక్కడి కార్మికులు శ్రేయస్సుకు గొడ్డలిపెట్టుగా వుంది. 40 రోజులుగా జరుగు తున్న సమ్మె. అక్కడ దాదాపు 57 వేల స్పిండిల్స్ వుంటే నంద మంది పర్మనెంటు కార్మికులు వున్నారు. ఈ విధంగా కరుడుగట్టిన యాజమాన్యం వుండబట్టే యింత పెద్ద దారుణమైనటువంటి వ్యత్యాసాలు వున్నవి. రెండవది, స్త్రీలను, ట్యూబెక్టమి సర్టిఫికెటు తెస్తే తప్ప లేకపోతే వివాహం చేసుకోము అని చెబితే తప్ప పర్మనెంటు చేయము అనే ఆంక్షను పెట్టారు. అలాంటి దారుణమైన షరతుకు పెట్టడం అంటే స్త్రీ కార్మికులపట్ల ఆ యాజమాన్యానికి ఎటువంటి దయాదాక్షిణ్యాలు వున్నవో తెలుస్తున్నది. వేతనం కట్ చేసే విధానం చూస్తే- ఉత్పత్తి పడిపోతే కార్మికుల వేతనం కట్ చేస్తున్నారు. ఉత్పత్తి పడి

పోతే ఆ శిక్షను కార్మికుల మీద వేస్తున్నారు. ఇది భరించరానటువంటి విషయం. నిత్యావసర వస్తువుల ధరవరలు పెరుగుతున్న యీ సమయములో జీతభత్యాలు లేకుండా చస్తూవుంటే రెండవ వైపు వుత్పత్తి పడిపోయిందని వేతనాలు కట్ చేస్తామనే పద్ధతి ఎంత దారుణమైనదో ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈ ప్రభుత్వానికి చెందినటువంటి కార్మిక మంత్రిగారు మొసలి కన్నీళ్ళు కారుస్తున్నారు. యాజమాన్యముతో లేబర్ డిపార్టుమెంటు మిలాఖతు అయి కార్మికుల గుండెలు తీసే విధంగా తయారైన నిదర్శనాలు వున్నవి. దానిని ఎట్లా స్ట్రీమ్‌లైను చేయాలి. లేబరు డిపార్టుమెంటును కార్మిక మంత్రిగారు ఒక గాటులో నడిపించడానికి సమర్ధవంతమైన విధానానికి పూనుకోకపోతే యీ మిల్లుతోనే సరిపోము. ఇలాంటి భూస్వామ్య మనస్తత్వం కలిగినటువంటి యాజమాన్యం కోరలు పీకివేయడానికి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ సంఘటనను గుర్తు చేసుకుంటే ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది. నిజంగా యీ మేనేజ్‌మెంటు వారికి ఎవరిచ్చారు అధికారాలు-ఎవరయినా స్త్రీ పెండ్లి చేసుకుంటే పర్మనెంటు చేయము అని చెప్పడానికి-అట్లా చెప్పినటువంటి మేనేజ్‌మెంటు వాడిని జైలులో వేయాలి. ఆ కంపెనీలో ఎక్కువమంది స్త్రీలు పని చేస్తున్నారు. పెండ్లి చేసుకోము అని వ్రాసి యిస్తేనే పర్మనెంటు చేస్తామని అంటున్నారు-ఆ కండిషన్స్ పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకున్నందున, లేబర్ మినిస్టరుగారి సమక్షములో కంపెనీకి వర్కర్సు యూనియన్‌కు మధ్యన అగ్రిమెంటు జరిగింది. దానిని అమలు చేయాలని కార్మికులు అడిగితే, కార్మికులను అనవసరంగా రెండు గ్రూపులుగా చీల్చి తగాదాలు పెట్టించి కంపెనీని మూసివేశారు. మేనేజ్‌మెంటు అనవసరమయిన చర్యకు పూనుకున్నది. కార్మికులు శాంతియుతంగా వున్న సందర్భములో కంపెనీవారు లాకౌట్ డిక్లేర్ చేశారు:

లాకవుట్ డిక్లేర్ చేసారని అంటే కార్మికులు ఎందుకు డిక్లేర్ చేసారని అడిగారు. ఆ విధంగా అడగడంతో పోలీసులను పిలిచి కార్మికులను కొట్టించారు. ఆ ఆవరణలోనే కార్మికులను పోలీసులు కొట్టారు. కార్మికులపైన ఈ విధంగా దౌర్జన్యాలు జరుగుతూ ఉంటే అన్నగారు ఏమీ చర్యలు తీసుకొంటున్నట్లు కనిపించడంలేదు. విజయవాడలోని విజయా స్పిన్నింగ్సు మిల్లు ఓనరు క్రూరుడు. ఆయనమీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. వెంటనే అక్కడ లాకవుట్ ఎత్తి చేయించి కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

10-30 a. m. శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్షా. ఈ ప్రభుత్వం కావాలని లేనటువంటివన్నీ నెత్తిమీద వేసుకొంటున్నది. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికుల రక్షణకోసం, స్త్రీల రక్షణకోసం ఉన్నదని చెబుతూ ఆచరణలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికశాఖ ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపించిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆ యాజమాన్యంమీద

ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు. దీనిలో లాకవుట్ ప్రకటించిన వెంటనే ప్రభుత్వం యాక్షను తీసుకున్నదా అంటే ఎటువంటి యాక్షను తీసుకోలేదు. ఈ విషయంలో ఇంతవరకు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో, ఇప్పుడు ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యు. రామచంద్రరాజు:- (విజయవాడ పడమర) అధ్యక్షా. విజయ స్పిన్నింగు మిల్లులో ఏ కార్మిక చట్టాలు అమలు జరపడంలేదు. 9 వ తేదీన గూండాల నాయకులుగా చెలామణి అవుతున్న రాధాకృష్ణమూర్తి, నాగేశ్వరరావుకు ఒక వాన్ ఇచ్చి ఆ వాన్‌లో పంపించారు. కార్మికులు ఇళ్ళకు వెళుతూ ఉండగా కార్మికులను - స్త్రీలను కొట్టించడం జరిగింది ఆ గూండాయిజానికి వ్యతిరేకంగా ఒక నిరసన ప్రదర్శనచేస్తూ ఉండేకార్మికుల పైన లాఠీచార్జి చేశారు. దానికి నిరసనగా 10 వ తేదీన కార్మికులు సమ్మెకు పూనుకున్నారు. మొత్తం కార్మికులందరూ ఆ సమ్మెలో పాల్గొన్నారు, 10 వ తేదీ ఉదయం నేను ఎస్.పి గారిని కలిసి విషయం చెప్పితిని. అక్కడ కార్మికులను గూండాలతో కొట్టించారు-రాధాకృష్ణమూర్తి, నాగేశ్వరరావులు కొట్టారు-వారిని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదని అడిగితే వెంటనే డి ఎస్.పి గంటయ్యకు వారిని అరెస్టు చేయాలని చెప్పారు. కాని గంటయ్యగారు ఆ రాధాకృష్ణమూర్తిని, నాగేశ్వరరావులను అరెస్టు చేయలేదు.

11వ తేదీ ఉదయం షిఫ్ట్‌లో కార్మికులు పనిచేసి బయటకు వెళుతున్న సమయములో 4 గంటలకు సెకండు షిఫ్ట్ డ్యూటీకి ఎక్కుతున్న సమయములో అక్కడ కాదు ఇంకొకచోట పని చేయాలని వారిని ఆపడం జరిగింది. ఆ సందర్భములో డి. ఎస్. పి గంటయ్యగారికి యాజమాన్య వారు ఫోన్‌చేసి పిలిపించారు. ఆయన వచ్చి యాజమాన్యం వారు లాకవుట్ ప్రకటించారు. కనుక మీరందరూ ఇక్కడ ఉండటానికి వీలులేదని ప్రకటించారు. లాకౌట్ ప్రకటించినప్పుడు వారందరూ వెళ్ళిపోవడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఆ విధంగా అవకాశం ఇవ్వకుండా గేట్లు మూసివేసి ఆ కార్మికులను కొట్టడం జరిగింది. కార్మికులు గాయపడ్డారు. 9వ తేదీన జరిగిన గూండాయిజంలో ఒక స్త్రీ తీవ్రంగా గాయపడి హాస్పిటల్‌లో వున్నది. 12వ తేదీన జరిగిన లాఠీఛార్జి సందర్భములో 147, 148, 307 సెక్షనులతో 28 మంది కార్మికులపై డి.ఎస్.పి.గారు క్రిమినల్ కేసులు రిజిస్టరు చేశారు. కార్మిక చట్టాలను అణగత్రొక్కుతూ నిరంకుశంగా వ్యవహరిస్తున్న మేనేజిమెంటుకు పోలీసువారు అనుకూలంగా వ్యవహారం చేస్తున్నారు. ఇది కార్మిక వర్గానికి చాలా బాధాకరమైన విషయం. అక్రమంగా లాఠీఛార్జి చేసిన డి ఎస్.పి గంటయ్యగారిని సస్పెండ్ చేయాలి. లాకౌట్ ఎత్తివేయించి కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని, అక్రమంగా బనాయించిన క్రిమినల్ కేసులను ఎత్తివేయించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి : విజయా స్పిన్నింగుమిల్లు పరిస్థితి చూస్తే కార్మిక చట్టాలకు కార్మికులయొక్క హక్కులకు సమాధి కట్టినట్లు కనిపిస్తున్నది. నందమూరి తారక రామా

రావుగారి ప్రభుత్వంలో గూండాలను తీసుకొనివచ్చి, పోలీసులను రప్పించి కార్మికులపై మహిళలపై విచక్షణారహితంగా లాఠీఛార్జీ చేయించడం ఎంత న్యాయమో మంత్రిగారు చెప్పాలి. ఒక్క విజయా స్పిన్నింగు మిల్లులోనే కాకుండా చాలాచోట్ల ఈ విధంగానే లాఠీచార్జీలు చేయడం జరుగుతున్నది. ఆగష్టు 2వ తేదీన డి.బి.ఆర్. మిల్సు కార్మికులు సెక్రటేరియట్ ఎదుట ధర్నాచేస్తూ ఉంటే వారిపైన లాఠీఛార్జీ చేశారు. ఈ విధంగా కొనసాగుతూ ఉంచే అసలు కార్మికులకు రక్షణను ప్రభుత్వం కల్పిస్తుందా లేదా? వారు తమ న్యాయమయిన కోర్కెలకోసం స్ట్రయిక్ చేస్తే ఇల్లీగల్‌గా లాకౌట్ చేయడం ఏమిటి? 18వ తేదీన ఒక ఒప్పందం కుదిరిన తరువాత విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్లువారు ఎందుకు లాకౌటు ప్రకటించారు? గేట్లు మూసివేసి కార్మికులపై - స్త్రీలపై యాజమాన్యంవారు లాఠీఛార్జీ చేయిస్తే వారిమీద ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకున్నది.

లాఠీచార్జీ చేసిన డి. ఎస్. పి , ఎస్.ఐ.లమీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది? ఆ మిల్లును తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నది? జరిగిన లాఠీచార్జీపైన విచారణ జరిపిస్తారా? ఈనాడు కార్మికులపై జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాలను అరికట్టడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? అక్కడ ఇల్లీగల్‌గా ప్రకటించిన లాకవుటును ఎత్తివేయించి కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని కోరతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శ్రీరాములు (దర్శి) :- విజయ స్పిన్నింగు మిల్లు కార్మికులమీద జరిగినటువంటి లాఠీచార్జీపైన ప్రభుత్వం వెంటనే సరైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడున్నటువంటి డి. ఎస్. పి., కంకిపాడు ఎస్. ఐ. గార్లు కార్మికులమీద దౌర్జన్యకాండ జరిపినట్లు పత్రికలద్వారా తెలుస్తున్నది. అందుచేత వారిపై తగు చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికుల విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని పనిచేస్తున్నటువంటి కమీషనరుగారిని కార్మికమంత్రికి తెలియకుండా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసినట్లు తెలిసింది. ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నడుస్తున్నది నేను మనవి చేస్తున్నాను. కార్మిక సంక్షేమాన్ని కోరే ఈ ప్రభుత్వం సర్‌సిల్క్ మిల్స్ సమ్మెలో ఉంటే తెరిపించ లేదు. డి.బి.ఆర్. మిల్స్ మూతపడి ఉంటే తెరిపించలేదు. వేలాది మంది కార్మికులకు నష్టం జరుగుతున్న ఈ విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ ఇల్లీగల్ లాకౌట్‌ను ఎత్తివేసి, పోలీసుకేసులు వెంటనే విత్‌డ్రా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్) :- అధ్యక్షా, ఈ విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్స్‌లో అత్యధికంగా స్త్రీలు పనిచేస్తున్నారు. వీరి మీద నిర్దాక్షిణ్యంగా మేనేజిమెంటుతో మిలాఖత్ అయిన డి.ఎస్.పి. తీవ్రంగా లాఠీ చార్జీ చేశారు. స్త్రీలు ఇతరులు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. ఆ ఫొటోలు, వివరాలు మీకు అందజేస్తున్నాను. మీరు వాటిపై వెంటనే తగు చర్య తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఆ డి.ఎస్.పి. ని వెంటనే సస్పెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా, మంత్రికి తెలియకుండా, కనీసం మున్సిఫ్‌కు తెలియ

కుండా లాఠీ చార్జీ చేసినందుకు ఆయనను సస్పెండ్ చేయాలి. దీనిపై న్యాయ విచారణ చేయించాలని కూడా కోరుతున్నాను.

[కాగితాలు స్పీకర్‌కు అందచేశారు]

శ్రీ డి. రాజశేఖర్ (కంకిపాడు) :- అధ్యక్షా, ఈ విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ ఉన్న కంకిపాడు నా నియోజకవర్గంలో ఉంది. గత రెండు నెలలలో కార్మిక సంఘాలు సమ్మె చేస్తే కార్మిక మంత్రి ఇంద్రారెడ్డిగారు విజయవాడ వచ్చి కార్మిక నాయకులతో మాట్లాడారు. 300 మందిని పనిలో నుంచి తీసివేస్తే 19-7-85 న ఒక ఒప్పందం కుది ర్చారు. అక్కడ ఉన్న యూనియన్‌లోని రెండు శక్తులు అక్కడ ఉన్న కార్మికుల మీద దాడి చేయడం, నాలుగు పోలీసు జీపుల అద్దాలు పగలకొట్టడం చేశారు. అక్కడ గొడ వలు చేసిన వారిని అదుపు చేయాలి- అప్పుడు లాఠీ చార్జీ చేయడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు...

[ఇంటరప్షన్స్]

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- ఇది ప్రభుత్వ విధానమా ? మీ ప్రభుత్వం స్త్రీల మీద లాఠీ చార్జీ చేయించింది- ఇదేమి ప్రభుత్వం ? అధ్యక్షా, వారికి మాట్లాడేందుకు ఎలా అనుమతి ఇచ్చారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వం- ఏమి ప్రభుత్వం అంటే. వారు తాము ఆ నియోజకవర్గం శాసన సభ్యులమని, మాట్లాడుతామని నన్ను అడిగి నందున, నేను అనుమతి ఇచ్చాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- మాకు కూడా అలాంటి సందర్భం వచ్చినప్పుడు అవకాశం ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker :- Whereever it is necessary, I will give permission to speak.

శ్రీ డి. రాజశేఖర్ :- జీపు అద్దాలు పగలకొట్టిన తరువాత లాఠీచార్జీ చేశారు. అక్కడవున్న కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. కార్మిక మంత్రి జోక్యం చేసుకుని వారికి ఉపాధి కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ :- యాజమాన్యం లాకౌట్ ప్రకటించినప్పుడు కార్మి

కులు తమ హక్కులకోసం పోరాడటం సహజం. పోలీసులు కార్మికులకు రక్షణ ఇస్తారా? యాజమాన్యానికి రక్షణ ఇస్తారా? - మంత్రి దానికి జవాబు చెప్పాలి.

శ్రీ జి. మల్లేష్ :- (ఆసిఫాబాద్) ఈ విజయ స్పిన్నింగు మిల్స్ యజమాని కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలతో, కార్మికులను అణచివేయాలనే ఉద్దేశంతో లాకౌట్ పెట్టడం జరిగింది. కార్మిక శాఖామంత్రి స్వయంగా ఒప్పందం చేయిస్తే, ఆ ఒప్పందాన్నికూడా బాహాటంగా అమలు పరచకుండా-కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా యాజమాన్యం అక్రమమైన లాకవుట్ ప్రకటించింది. ఈ అక్రమమైన లాకౌటును ఎత్తివేసి, కార్మిక సమస్యలు పరిష్కరించాలని ట్రేడ్ యూనియన్లు ఆందోళన చేస్తున్నాయి. మొత్తం ప్రపంచంలో కార్మికులు తమ హక్కులు రక్షించుకునేందుకు ట్రేడ్ యూనియన్లు పెట్టుకుంటారు. ట్రేడ్ యూనియన్లు పెట్టుకోడం రాజ్యాంగపరంగా ఇవ్వబడిన హక్కు. ఆ యాజమాన్యం రాజ్యాంగపరమైన ఆ హక్కును కాలరాచి, కార్మిక హక్కులను కబళించివేసి, ప్రభుత్వం కుదిర్చిన ఒప్పందంకూడా అమలు చేయకుండా వ్యతిరేకించేటువంటి ఆ యాజమాన్యం పైన తగినచర్య తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా స్త్రీ కార్మికులపైన దౌర్జన్యం చేసేందుకు వారిపై చర్య తీసుకోవాలి. 400 మంది కార్మికులు ఫ్యాక్టరీలో ఉండగానే, తాళాలు వేయించి లాకౌటు ప్రకటించారు-వారిని బయటకు రావడానికికూడా వీలులేకుండా చేశారు. డి.ఎస్.పి లాఠీచార్జి చేస్తే తలలు పగిలిపోయి రక్తం వచ్చింది, వారిని లోపలపెట్టి హఠాత్తుగా తాళం వేసి లాకౌటు చేశారు. మేనేజిమెంటుతో లాలూచీ పడి డి.ఎస్.పి. స్త్రీలను ఇతరులను దౌర్జన్యంగా కొట్టారు. ఈ లాకౌటు ఎత్తివేసి, లాకౌటు కాలానికి కార్మికులకు జీతాలు ఇవ్వాలి. లాకౌటు ఎత్తివేయించకపోతే-ఈ ప్రభుత్వం అనేక వాగ్దానాలు చేసింది-స్త్రీలకు కార్మికులకు రక్షణ కల్పిస్తామన్నారు. అవన్నీ నిజమా కాదా అని అనుమానం వస్తుంది. కరుడుకట్టిన కార్మిక వ్యతిరేక యాజమాన్యంపై అవసరమైతే చర్య తీసుకుని ఆ ఫ్యాక్టరీ స్వాధీనం చేసుకుని అయినా కార్మికులకు రక్షణ చేయాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

కార్మిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి) :- అధ్యక్షా, ఈనాడు సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కృష్ణాజిల్లా గంగూరులోని విజయా స్పిన్నింగ్ మిల్సు యజమాని 1985 జనవరి నుండి 31-5-1985 వరకు ముగ్గురు మహిళలు రెగ్యులరు పనివారితోపాటు శిక్షణ పొందుతున్న 398 మందిని సర్వీసునుండి తొలగించడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి అధికారి చేసినటువంటి ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. 18-7-1985 న నేను స్వయంగా గంగూరులో ఉన్నటువంటి ప్రాంతాన్ని సందర్శించి అక్కడ యాజమాన్యంతో సంప్రదించి హైదరాబాదుకు రప్పించి వారిమధ్య ఒక అంగీకారం కుదిర్చడం జరిగింది. ఆ అంగీకారంతో ఆ పనివారిలో 25 మంది మినహా మిగిలిన వారినందరిని తిరిగి సర్వీసులోకి తీసుకోవడానికి కార్మికశాఖ ఆ యాజమాన్యాన్ని అంగీకరింపచేసింది. అదేవిధంగా 25 మందికిపైగా ఉన్నటువంటి కేసులు కోర్టులో తేలిన ప్రకారం ఆ 25 మందిని తీసు

కోవడం కోసం ఒప్పందం కుదర్చడము జరిగింది. అయితే 9-8-1985 న ఆ ఫ్యాక్టరీతో పనిచేస్తున్న మహిళల మధ్య కలహం చెలరేగినందువల్ల కొంతమంది తీవ్రంగా గాయపడినారు. అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకు అనుబంధంగా ఉండే విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్సు లిమిటెడ్ ఉద్యోగుల సంఘం స్త్రీ పనివాళ్ళను కొట్టినారని, యాజమాన్యం సమక్షంలో ఒప్పుకున్న విషయాలు అమలు చేయడంలేదని ఆరోపిస్తూ వారు 10-5-1985 న సమ్మెచేసి తమ నిరసనను తెలియజేసినారు. ఆ ఫ్యాక్టరీకి చెందిన మరో రెండు యూనియన్లు ఆ ఫ్యాక్టరీతో పనిచేస్తున్న స్త్రీలను కొట్టినందుకు నిరసనగా తాము 12-8-1985 నుండి సమ్మె చేస్తున్నట్లు సమ్మె నోటీసు యిచ్చినారు. 12-8-1985 న జనరల్ షిఫ్టు సమయంలో అఖిల భారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకు అనుబంధంగా ఉండే సంఘానికి యితర రెండు యూనియన్లకు మధ్య ఘర్షణ జరిగింది అప్పుడు గొడవ ప్రారంభంఅయిన పరిస్థితుల్లో ఆ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యంవారు 12-8-1985 నుండి లాకౌటు ప్రకటించడం జరిగింది. అదేవిధంగా అక్కడున్నటువంటి లేబరు డిప్యూటీ కమీషనరుగారు 17-8-1985 న ఆ ఫ్యాక్టరీని సందర్శించి సంయుక్త సమావేశం ఏర్పాటు చేసినారు. ఆ యాజమాన్యం అఖిల భారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుకు అనుబంధముగా ఉన్న సంఘమువారు ఆ సమావేశానికి హాజరుకాక, మిగిలిన రెండు యూనియన్లుకూడా హాజరు కాలేదు. శాంతియుత వాతావరణం కల్పించవలసిందిగా ఆ యాజమాన్యాన్ని, అక్కడ ఉన్నటువంటి యూనియన్ నాయకులను డిప్యూటీ కమీషనర్ గారు విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఆ లాకౌటును ఎత్తివేయవలసిందిగా ఆ యాజమాన్యాన్ని కోరినారు. త్వరలో ఆ ఫ్యాక్టరీని తెరవడం జరుగుతుందని వారక్కడ ఒప్పుకోవడము జరిగింది. ఆ వివాదాన్ని పరిష్కరించడము కోసము అన్ని పక్షాలవారు అవసరము అనుకుంటే నేను సమావేశము జరపడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. ఒకటి మాత్రము స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఈ గౌరవ సభ్యులు కోరిన విధంగా మరియు యిక్కడ ఉన్నటువంటి గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు ఆ విజయ స్పిన్నింగు మిల్సు యజమాని మొండివైఖరితో, కార్మిక వ్యతిరేక విధానాంతో కార్మికుల జీతభత్యాలు విధానాలు అమలుపరచడంలో ముందుకు రావడంలేదని, ప్రభుత్వం సూచించిన చట్టాల విధానాలను అమలుపరచడంలేదని ముఖ్యమంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషన్ యివ్వడం జరిగింది.

అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు నన్ను యీ సమస్యను తేల్చమని ఆ యాజమాన్యం వాటిని అమలుపరచడంలో విఫలం చెందితే ఆ యాజమాన్యం పైన కఠిన చర్యలు తీసుకొని అక్కడున్న కార్మికులకు రక్షణ కల్పించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. వారు కోరిన మేరకు నేను ఆ ప్రాంతానికి రెండుసార్లు వెళ్ళి కార్మికులు, యాజమాన్యం మధ్యన ఒక సయోధ్యతను యేర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ ఒప్పందం ప్రకారం 300 మంది కార్మికులను తిరిగి తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ 28 మంది కార్మికులను కోర్టులో ఆ కేసులు

తేలిన ప్రకారం తీసుకుంటామని ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ఈనాడు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రముఖ నాయకులు ఇక్కడనే ఉన్నారు. వారికి తెలుసు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను అమలు పరుస్తుందని అనడం భావ్యం కాదు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పెద్దలకు తెలుసు. గుంటూరులో హేమలత టెక్స్‌టైల్స్ మిల్స్ విషయంలో కాని యింకా యెన్నో యాజమాన్యాల మధ్య కార్మిక నాయకుల మధ్య తలెత్తిన సమస్యలను పరిష్కరించి యీనాడు రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక శాంతిని సాధించిందని చెప్పక తప్పదు. పెద్దలు నరేంద్రగారు చెప్పినట్లు అక్కడ యెవరయితే మహిళల పైన దాడి జరిపినారో, ప్రభుత్వం కార్మికుల వైపా ? యాజమాన్యం వైపా ? అనేది వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం పూర్తిగా కార్మికుల రక్షణ కోసం చట్టపరంగా ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులను రక్షించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం మహిళా కార్మికులు విజయా స్పిన్నింగ్ ఆవరణలో బయటకు వచ్చినప్పుడు కొంతమంది దుండగులు ఎటాక్ చేయడం, అప్పుడు పోలీసులే జోక్యం చేసుకొని లాఠీ చార్జ్ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఎంత గొప్పవారు అయినా కానీ కార్మిక చట్టం అమలు పరచడంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వెనుకకు పోవడం జరగదు. ఉదాహరణకు ఈనాడు అదిలాబాదు సమస్య చూస్తే, నరేంద్రగారు కోరిన మీదట ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే యే వ్యక్తి చేయని టాటా బిర్లా యాజమాన్యాన్ని వదలకుండా వారికి ప్రాసిక్యూషను నోటీసు జారీ చేయడం జరిగింది. 144 సెక్షన్ పెట్టి లాకౌట్ తీసివేసిన ఘనత తెలుగుదేశ ప్రభుత్వానికి వచ్చిందని సభ్యులు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వాన్ని వేరే విధంగా భావించకూడదు. ప్రభుత్వం పూర్తిగా కార్మికుల రక్షణ కోసం పాటుపడుతుంది. విజయ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ విషయంలో 18 న ఆదివారం నాడు నేను ప్రత్యక్షంగా అక్కడకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఇరువురి సయోధ్యత కోసం ఇరువర్గాలను యాజమాన్యాన్ని, కార్మికులను పిలిపించి, కార్మికులను తిరిగి తీసికోవడం కోసం లాకౌట్‌ను ఎత్తించడానికి ప్రభుత్వంచర్యతీసుకుంటుందనిచెబుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : ఇప్పుడు విషయం యేమిటంటే మంత్రిగారు, యాజమాన్యం వారు, తర్వాత పోలీసువారూ చెప్పే కథనాన్ని సభముందు ఉంచేందుకు ప్రయత్నము చేసినారు. యాజమాన్యము చెప్పేటటువంటి రిపోర్టు కూడా పత్రికలలో ప్రచురించడము జరిగింది. ఏ సమాధానమయితే యిప్పుడు మంత్రిగారు సభముందు వుంచినారో అదే విధముగా పత్రికలలో కూడా రావడం జరిగింది. ఐ.ఎన్ టి యు.సి టి.ఎన్.టి.యు.సి పెట్టిన రెండు కార్మిక సంఘాలు సమ్మె నోటీసులు అందచేసినాయి. కనుక యిది అక్రమమైన సమ్మెగా భావించి లాకౌట్ ప్రకటించినట్లు నోటీసులో పేర్కొన్నట్లు ఉంది. అదే మంత్రిగారు చదువుతున్నారు. అది సబబుకాదు. వాస్తవము యేమిటో తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నము చేయకపోవడమే మీకు కార్మికులపట్ల ఉన్న శ్రద్ధ ఏమిటో తెలుస్తున్నది. నేను దాదాపు 12, 13 సార్లు స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కలవడం, వారి ఆఫీసు చుట్టూ

తిరగడం జరిగినది. వారు సమయం ఇస్తున్నారు కాని ఆ సమస్య ఒక అడుగు కూడా ముందుకు పోకుండా అలాగే మిగిలిపోయింది. డి.బి.ఆర్ మిల్స్ విషయంకూడా అట్లాగే వుంది. హేమలత టెక్స్‌టైల్స్ గురించి చెప్పినా, యింకొక కంపెనీ గురించి చెప్పినా, మంత్రిగారు దానిని సభముందు ఉంచలేకపోతున్నారు. అసలు వాస్తవం ఏమిటో బయట పెట్టడంకోసం ప్రభుత్వము తరపున ఏదయినా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా? ఎంక్వయిరీ చేయించి వాస్తవం తెలుసుకొని సభముందు ఉంచుతారా ?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒకటి పోలీసు లాఠీఛార్జ్ చేయడం ఎందుకు జరిగిందని, రెండవది యిప్పుడేదైనా ఎంక్వయిరీ కమీషన్‌ను కూర్చోపెడతారా అని అంటున్నారు. ఎంక్వయిరీ కమీషన్ యీ పరిధిలో లేదు. కాబట్టి పోలీసు లాఠీఛార్జ్ యెందుకు జరిగింది ? స్త్రీలపై అక్రమంగా పోలీసు ఎట్లా ప్రవర్తించారనేది చర్చను తీసుకొని రావాలి.

If the Minister wants to add anything more, he may do so.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ :- తమరు మాట్లాడినారు. కార్మికులు, యాజమాన్యం 11·00 a.
మధ్య డెడ్‌లాక్ ఎందుకు ఏర్పడిందో దాని విషయం ఇక్కడ బయటపడలేదు అక్కడ ప్రొబేషనర్స్. తెరనప్పువారు అట్లాగే ఉన్నారు. అక్కడ ప్రతిష్టంభన ఏర్పడడానికి కారణాలు ఏమిటి ? ఈ సమస్యా పరిష్కారమునకు ప్రభుత్వ పక్షమునుంచి చేసే ప్రయత్నాలు ఏమిటి? మీరు ప్రయత్నాలుచేస్తే అందులో సఫలీకృతమే అయినారా ? అక్కడ లేబరు డిపార్టుమెంటు చొరవ తీసుకున్నదా ? ఈ విషయంలో యాజమాన్యం లేబరు డిపార్టుమెంటు నీళ్లు నములుతున్నట్లు కనపడుతున్నది. అంతా అగమ్యగోచరంగా ఉంది. ఈ సమస్యను తేల్చకుండా అనవసరంగా నానబెడుతున్నారు. కార్మికులమీద లాఠీ చార్జి చేశారు. యాజమాన్యంవైపు కొమ్ముకాస్తున్నట్లు ఉంది. ఏదయినా మీరు ప్రయత్నం చేస్తే-దీనినిబట్టిచూస్తే-మీ ప్రయత్నం వమ్ము అయ్యేటట్లు కనపడుతున్నది. మీరు దీనిమీద దర్యాప్తుచేసి. పరిష్కారంచేసి ప్రకటన చేస్తారా? కార్మికుల గురించి అనేక సమస్యలు చెప్పాము. 57,000 స్పిండిల్స్ ఉంటే 100 మందిని పర్మనెంటుగా తీసుకున్నారు. యాజమాన్యం వైఖరి నిరంకుశ వ్యవహారంగా ఉంది. దీని గురించి మంత్రిగారు ఏదయినా చెపితే బాగుంటుంది. రాజకీయ ఉపన్యాసాలు, రాజకీయ విమర్శలు మాకు అక్కరలేదు. కార్మికులకు న్యాయం జరిగేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా యాజమాన్యం మొండి వైఖరి అవలంబిస్తున్నది, యాజమాన్యంమీద తీసుకోవలసిన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఉద్యోగుల రక్షణ విషయములోను, వేతనాల చెల్లింపు విషయంలో చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరినారు. చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- చర్యలు తీసుకున్నారా? తీసుకోబోతున్నారా? ఆ విషయం స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- చర్యలు తీసుకున్నది. యాజమాన్యం కార్మికుల మధ్య వివాదం పరిష్కారంచేసి అక్కడ ఉన్నటువంటి కార్మికులకు ఎటువంటి నష్టము కలుగకుండా బాధ్యత తీసుకుంటాము.

శ్రీ యం. రామకృష్ణారావు (ఖమ్మం) :- కార్మిక వర్గాలమధ్యన, కార్మిక సంఘాల మధ్యన వచ్చిన తగాదాలవలన లాకౌట్ ఏర్పడిందని ఇందాక వారు మాట్లాడుతూ అన్నారు. పర్మిషను తీసుకోకుండా ఇల్లీగల్ లాకౌట్ ప్రకటించిన యాజమాన్యంపైన ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది?

శ్రీ జి. ఇంద్రారెడ్డి :- యాజమాన్యం 14 రోజుల నోటీసు యివ్వవలసి వుంటుంది ఇరు వర్గాలు విఫలం చెందడం జరుగుతున్నది. ఈ సమస్యను లేబరుడిపార్టుమెంటు చెక్ అప్ చేసింది, ఇల్లీగల్ అవునా కాదా అన్న విషయం తేలిన తరువాత దీనిమీద చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ యం. రామకృష్ణారావు :- సమ్మె జరిగింది, లాకౌట్ జరిగింది. వివరాలు ఈ ప్రభుత్వానికి యింకా అందలేదంటే విచారకరమైన విషయం.

Mr. Speaker : Has the lock - out been declared illegal? Has that been done ?; First you inform him on that point.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- లాకౌట్ సమస్య వచ్చినప్పుడు కార్మికుల సమస్యల గురించి డి.సి.యల్. పర్యవేక్షించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :- నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు.

Mr. Speaker : He has answered. Clarifications only, on any new points may be sought. Please do not respect the same questions.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి :- లేబరు డిపార్టుమెంటుతో ఎంక్వైయిరీ చేయించుతున్నామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఏదైనా యాజమాన్యం లాక్అవుట్ ప్రకటించాలంటే ముందుగా ప్రభుత్వ పర్మిషను తీసుకోవాలి. వారు ఒకవేళ ఆ విధంగా పర్మిషను తీసుకోకుండా లాక్అవుట్ ప్రకటించినట్లయితే అది ఇల్లీగల్, యాజమాన్యం పర్మిషను తీసుకోలేదు కనుక ప్రభుత్వం యాజమాన్యం మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. సమ్మె నోటీసు యివ్వడం వలన లాకౌట్ ప్రకటించడం జరిగింది అన్నారు. సమ్మె నోటీసు యిచ్చారు కానీ సమ్మె జరగలేదు. యాజమాన్యం పర్మిషను తీసుకోకుండా లాకౌట్ ప్రకటించడం అన్యాయం, అక్రమము.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- సమ్మె చేయడం వలన కార్మికులకు యాజమాన్యానికి మధ్యన వివాదం, తగాదాలు రావడంవలన లాకౌట్ ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ విషయం మాత్రమే స్పష్టం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి :- మీరు డి.సి.యల్. తో పర్యవేక్షిస్తున్నామని చెప్పారు కదా ఆయన ఆ లాకౌట్ ఇల్లీగల్ అని చెప్పి ఉండలేదా ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- లాకౌట్ విషయం అని కాదు. కార్మికులకు, యాజమాన్యానికి గల వివాదం గురించి వారు చూస్తున్నారు? వారు అందరినీ తీసుకునేట్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మొండి వైఖరి అవలంభించడం జరుగుతున్నది. కార్మికులకు నష్టము జరగకుండా వారికి న్యాయం జరిగేట్లు, వారి ఉద్యోగ రక్షణ భద్రత కల్పిస్తాము.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :- పోలీసు వారి గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- Expunged దానిగురించి మంత్రిగారు ఏమి చెప్పలేదు.

Mr. Speaker: What all Mr. Janardhan Reddy has said will not go on record.

మీకేకాదు మాకుకూడా బాధ ఉంది. మీరు ఒక్కరేకాదు. ఇంకా 295 మంది మెంబర్స్ ఉన్నారు.

You are not the monopolists here.

కార్మికులకు సంబంధించిన విషయమేనని నేను దీనిని ఎడ్మిట్ చేశాను. రెండు డిపార్టుమెంట్సుకు సంబంధించిన ఇస్యూ అయితే ఎడ్మిట్ చేయకూడదు.

The Labour Minister may not be able to say anything on this point.

లాఠిఛార్జి అన్నప్పుడు అ సమస్య పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినటు వంటిది.

If you put a separate question, the Home Minister may reply.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి :- దీనిమీద మంత్రిగారిని ఎంక్వైరీ చేయించమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎంక్వైరీ చేయించి పూర్తి సమాచారం టేబుల్ మీద పెట్టించండి.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- స్పీకరుగారు కోరిన ప్రకారం నేను ఎంక్వైరీ చేయించి టేబుల్ మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ ఎం. మల్లేష్ :- నేను అడిగినదానికి సమాధానము కావాలి. అక్కడ ఊరేగింపులు జరుపడంవల్ల కార్మికులమీద తప్పుడు కేసులు పెట్టారు. వాటిని తీసివేయవలెనని

కోరుతున్నాను. యాజమాన్యానికి సంబంధించిన కిరాయి గూండాలు అడ కార్మికులను కొట్టారు. అయితే వాళ్ళమీద కేసులు పెట్టలేదు. వారిపై ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అందువల్లనే చెప్పడం జరిగింది. ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు ; ఇపుడు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రాసేనారెడ్డి :- కో-ఆపరేటివ్ బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపారు. అయితే కమిటీ సభ్యులకు అనౌన్స్ చేస్తామని అన్నారు. చేయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది. సెలెక్టు కమిటీ ఒక మీటింగు కూడా సమావేశపరచడం జరిగింది ;

Mr. M. Baga Reddy has raised a point about the admission of an adjournment Motion. Now, having gone through the notice on the Motion I have come to the conclusion that there cannot be an Adjournment Motion on this count, because the Supreme Court has given a Judgement and nobody has come to know as to what the details are. Unless the details are known the House can not discuss it extensively. I will give the choice of discussion extensively after the details are received. Now I request the Chif Minister to say, what he has got to say for the present,

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- రిటైర్డు ఎంప్లాయీస్ రిట్ విషయంలో సుప్రీం కోర్టుకు సంబంధించిన తీర్పు ఇంతవరకు ప్రభుత్వానికి అందలేదు. అందువల్ల ఇపుడు అడిగిన వివరాలు చెప్పలేని స్థితిలో వున్నాను. సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ అందగానే సభకు స్టేట్‌మెంటు ఇస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇపుడే తెలిపారు. ఒక విధంగా చూస్తే ఇది విచారకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది దివాలాకోరు ప్రభుత్వము కాదు. అక్కడ ప్రభుత్వానికున్న అడ్వకేట్ జనరల్‌గాని, ప్రభుత్వ సిబ్బంది గాని ఢిల్లీలో కేసు హియరింగ్ అయినప్పుడు అక్కడే వుంటున్నారు ప్రభుత్వము ఖర్చు మీద. నిన్న అయిపోయినప్పుడు అక్కడ వున్నారో లేదో కానీ - కేసు ఆర్గ్యుమెంటు అయినప్పుడు ప్రభుత్వం యొక్క అడ్వకేటు జనరల్ వున్నారా లేదా? వుంటే ఇంతవరకు డిటెయిల్స్ రాకపోవడం ఏమిటి? నేను నిన్న ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నప్పుడు జడ్జిమెంటుకు సంబంధించి ఒక స్లిప్ వచ్చింది.

దానిని గురించి ప్రెస్ వారికి, అందరికి తెలిసింది. కాని ఇంతవరకు డిటెయిల్స్ తెలియకపోవడం అంటే - నేను చెప్పేది ఏమిటంటే ప్రభుత్వము మంచిదనో చెడ్డదనో ఎక్స్‌పరిమెంటు చేసింది. ఎక్స్‌పరిమెంటు చేసినపుడు దానియొక్క పరిణామాలు ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్స్‌చెక్కర్‌మీద పడుతున్నది. ప్రభుత్వము స్టేట్ బడ్జెటును తయారు చేసినట్లుగనే ఏ వ్యక్తియైనా తన బడ్జెట్‌ను తయారుచేసుకొని ఒక స్కీము లె పెట్టుకుంటాడు. 58 సంవత్సరముల వరకు మనము సర్వీసులో వుంటామని ఎంచుకొని తన జీవితము యొక్క ప్లాన్‌ని వేసుకొంటాడు. అలాంటప్పుడు ఒకేసారి 58 సంవత్సరాలను 55 సంవత్సరాలకు తగ్గించడముతో కొందరు హఠాత్తుగా చనిపోయారు. మరికొందరు మానసికంగా దెబ్బ తిన్నారు. ఆర్థికంగా దెబ్బ తినడంతో మరికొందరు చనిపోయారు. ఈ ఎక్స్‌పరిమెంట్ ఎట్ హూస్ కాస్ట్? పబ్లిక్ ఎక్స్‌చెక్కర్ కాస్ట్. మనము ఎపాయింట్ చేసిన అడ్వకేట్ జనరల్ అక్కడ వున్నారు. వారినుండి ఇ తరహా డిటెయిల్స్ రాలేదంటే - ప్రజలు ఎంతో వేచి వున్నారు. ఇప్పుడు ఎన్నో వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యేది వుంది. డీమోరలైజేషన్‌వస్తుంది ప్రజలలో. దీనివల్ల ఇంతవరకు ఎవరెవరు ఫలితము అనుభవించి వున్నారోగాని, ఇంత కాలానికి ఈ దెసిషన్ ఈరోజు వచ్చింది కాబట్టి, ప్రజలు ఎదురు చూస్తున్నారు కాబట్టి, ముఖ్యమంత్రిగారు మోరల్ బైండింగ్‌గా ఒప్పుకోక తప్పదని, దీనిమీద డిటెయిల్డ్ డిస్కషన్ చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చేది ఏమిటంటే ఈ సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయం ఏ పరిస్థితులలో జరిగిందో ఏమో కానీ, ఆ చరిత్రను నేను చెప్పక్కరలేదు కొన్ని కారణాల్లో గందరగోళం తెచ్చారు. బడ్జెటును చర్చించుకుంటున్న ఈ సందర్భములో ఇదొక పిడుగులాంటి వార్తగా వచ్చింది. ఎన్నో కోట్ల పద్దులలో అడ్జెస్టు చేయవలసి వుంది. అందువల్ల 50 కోట్లుగానీ, 70 కోట్లుగానీ దయచేసి ఒకటి రెండు రోజులలో ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటుతో కూర్చొని అంచనా వేస్తే బాగుంటుంది. సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటే కాదు దీనియొక్క ఇంపాక్ట్ ఈ సంవత్సరము యెంత పడేది ముందుగా లెక్కలువేసి, రెండు రోజులలో దానిని సభ్యులకు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తరువాత చాలా మంది ఉద్యోగులు విజయోత్సాహముతో వున్నారు. జడ్జిమెంటు కేవలం.

The present Government is tasting the bitter fruit of its own making .

దీనివల్ల మన రాష్ట్రములో ఆర్థిక సంక్షోభము వచ్చింది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సమస్యను ధైర్యంగా ఏ విధంగా ఎదుర్కొంటారో స్పష్టంగా ఈనాడు చెప్పవలసిన ఆవసరము ఎంతయినా వుంది. బడ్జెటును చర్చించుకుంటున్న సందర్భములో-కొన్నికోట్లతో

కూడుకున్న ఈ వార్త ఇపుడు ఈ రాష్ట్రానికి అస్వాభావికంగా వుంది. కరువులో వాంతి లాగా వుంది. జడ్జిమెంటు వచ్చింది. మనోధైర్యముతో ముఖ్యమంత్రిగారు వుండాలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. ఆనందరావు (కరీంనగర్) :- జడ్జిమెంటుమీద డిటెయిల్డుగా ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలని గౌరవ సభ్యులు పట్టుబట్టారు. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు దాగా రెడ్డిగారిని హిందూ పేపరు చదవమనండి. ఎలౌడ్ డిటెయిల్డ్ జడ్జిమెంటు ఎవరికినీ ఎవైలబుల్‌గా లేదని అందులో వ్రాశారు. డిటెయిల్స్ రాలేదని చెప్పారు. అందులో పైనాన్షియల్ ఇంప్లి కేషన్సు ఏమి ఉంటాయి? దానిని తట్టుకునే గుండె నిబ్బరము ఉందా లేదా, అంటున్నారు. అది ఎంతవున్న స్టేట్‌కి అది తట్టుకునే గుండె నిబ్బరముందు అనే అనుమానము అక్కర లేదు. అంతకు పదింతలు గుండె నిబ్బరము ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :- సుప్రీము కోర్టు నుంచి న్యాయమైన తీర్పు వచ్చింది. దానిని మనం ఎప్రిషియేట్ చేయాలి. న్యాయం ఎప్పుడూ దాగదు. దానిని ఎవరూ ఎప్పుడూ దాచలేరు. ఈ ప్రభుత్వం మాత్రం అన్నం పెట్టేవారికి సున్నం పెట్టేదిగా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వోద్యోగులే ఒకరొకరు 5, 6 వోట్లు వేసి ఈ ప్రభుత్వాన్ని గెలిపిం చారు. తరువాత ఈ ప్రభుత్వం వారిని తీసివేయడం తీరని అన్యాయం. ఆలస్యముగా అయినా సుప్రీం కోర్టు న్యాయం చేసింది. దీనివల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్ అస్తవ్యస్తం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ప్రజల మీద అదనంగా భారము వేయకుండా ఏ విధంగా చేస్తారో వారు ఒకటి రెండు రోజులలో సవివరముగా సభకు తెల్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- సుప్రీమ్ కోర్టు ఏ జడ్జిమెంటు ఇచ్చినా న్యాయము ఇస్తుంది. దీనిలో రెండు జడ్జిమెంటులు ఉన్నాయి. గవర్నమెంటుకి అధికారం ఉన్నది అని ఒక జడ్జి మెంటు వచ్చినది. అది ఇంకా సెట్‌సైడు కాలేదు. అప్పుడు కొంతమందికి లాభం కలి గింది. ఇప్పుడు ఇంకా కొంతమందికి రిలీఫ్ ఇవ్వాలని వారి అభిప్రాయమేమో. కొంచెము ఆగి చూడండి.

శ్రీ డి. నారాయణరావు (పాతపట్నం) :- అధ్యక్షా, ఒక వ్యక్తి 5, 6 వోట్లు వేయవచ్చునా? 5, 6 వోట్లు వేసి గెలిపించారని వారన్నారు. అది న్యాయమా?

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :- ఒక్కొక్క ఇంటికి 5, 6 వోట్లు అని అర్థము,

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (వాయల్పాడు) :- అధ్యక్షా, నిన్న జడ్జిమెంటు వచ్చింది సెక్రటేరియట్‌లో గాని మిగతా జిల్లాల ఆఫీసులలో గాని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అస్త వ్యస్తంగా ఉంది. ఇటీవల ప్రమోషన్సు వచ్చినవారు, ఇప్పుడు హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టు మెంట్సుగా ఉన్నావాళ్ళు ఈ రిటైర్ మెంటు ఏజి తగ్గించడం వల్ల ఎఫెక్టు అయి ప్రమో

ప్రమోషన్ వచ్చిన వారు అంతా ఏ రూపనిచేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇప్పుడు బడ్జెట్‌పై చర్చ జరుగుతున్నది. దాని ప్రభావం ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్ మీద పడబోతున్నది వివరంగా రెండు రోజులలో ప్రకటించాలి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అస్తవ్యస్తం కాకుండా దాని ప్రభావం యంత్రాంగంమీద ఎట్లా ఉన్నది, చూసి రెండు రోజుల లోపల దీనిని పరిష్కారం చేస్తే తప్ప లేకపోతే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా అస్తవ్యస్తం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION MATTERS

re : Collection of capitation fees even from SC and ST students by Balasiva Yogi Maharaj Junior College, Degree College and Technical Institute of Kurnool

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు విద్యాశాఖ మంత్రి :- ఉన్నత డైరెక్టరు కార్యాలయానికి చెందిన జాయింటు డైరెక్టరు (తనిఖీ) 17-8-1985 తేదీన కర్నూలులోని శ్రీ బాల శివయోగి మహారాజ్ జూనియర్ డిగ్రీ కళాశాలను సందర్శించారు. ఆయన తన నివేదికనుకూడా ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు.

ఆయన ఆ కళాశాలను సందర్శించిన తేదీన ఆ రెండు కళాశాలల కరస్పాండెంటు అక్కడలేరు. బాలశివయోగి మహారాజ్ యాజమాన్యం క్రింద సాంకేతిక కళాశాల ఏదీ లేదు. ఈ సంవత్సరంనుండి బి. ఎస్. సి. ఎలక్ట్రానిక్సులో ఒక క్రొత్త కోర్సును ప్రవేశపెట్టాలని ప్రతిపాదించారు. దీనికి ప్రభుత్వంగాని శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంగాని ఇంకా అనుమతి ఇవ్వలేదు. ఈ రెండు కళాశాలలకు రెగ్యులర్ ప్రిన్సిపాళ్ళను నియమించలేదు. ఇన్‌చార్జి ప్రిన్సిపాళ్ళే పనిచేస్తున్నారు. క్యాపిటేషను రుసుము వసూలుకు, విద్యార్థులకు సమకూర్చిన సౌకర్యాలకు సంబంధించి ఆ ఇద్దరు ఇన్‌చార్జి ప్రిన్సిపాళ్ళకు ఒక ప్రశ్నావళిని ఇచ్చారు. ఈ ప్రశ్నావళికి సమాధానమిస్తూ. విద్యార్థులను చేర్చుకొనేటప్పుడు వారి నుండి క్యాపిటేషను రుసుమును వసూలు చేస్తున్నారన్న విషయాన్ని ఆ ఇద్దరు ప్రిన్సిపాళ్లు ఒప్పుకోలేదు. ఇంటర్‌మీడియేటులోవున్న 171 మంది విద్యార్థులలో, 104 మంది విద్యార్థులు కళాశాలలో చేర్చుకొనేటప్పుడు రూ. 100/- నుండి రూ. 500/- వరకు క్యాపిటేషను రుసుమును వసూలు చేసినట్లు తెలియజేశారు. క్యాపిటేషను రుసుమును వసూలుచేసిన వారిలో షెడ్యూలు కులాల, షెడ్యూలు తెగల విద్యార్థులుకూడా ఉన్నారు. వసూలుచేసిన ఈ మొత్తాలకు రసీదులు ఇవ్వలేదు. ఈ మొత్తాలను జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు నగదు రూపంలో వసూలు చేశారు. డిగ్రీ తరగతులు ఇంకా ప్రారంభం కానందున ఈ విద్యార్థులనుండి క్యాపిటేషను రుసుము వసూలు చేశారనే ఆరోపణపై విచారణ జరపలేదు. కొన్ని సందర్భాల్లో షెడ్యూలు కులాలకు, షెడ్యూలు తెగలకు చెందిన విద్యార్థులను విరాళాలు చెల్లించవలసిందని పట్టుపట్టకుండానే చేర్చుకున్నారు. అయితే ఈ

విరాళం మొత్తాన్ని వారికి వచ్చే స్కాలర్‌షిప్పు మొత్తంనుండి తగ్గించుకునే అవగాహనతో వారిని చేర్చుకున్నారు. జూనియరు కళాశాల, డిగ్రీ కళాశాలలో గ్రంధాలయం, ప్రయోగ శాల సౌకర్యాలు అంతంత మాత్రంగా ఉన్నాయి. లేదా బొత్తిగాలేవు. జూనియరు, డిగ్రీ కళాశాలల్లో పాఠ్యపుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యంగా ఉన్నాయి. జూనియర్ కళాశాలల్లోని ప్రయోగశాల సౌకర్యాలు సరిపడినంతగాలేవు. డిగ్రీకళాశాలకు ప్రయోగశాలలు లేవు. డిగ్రీ కళాశాల సైన్సు విద్యార్థుల ప్రాక్టికల్సుకోసం జూనియర్ కళాశాల ప్రయోగ శాలలను ఉపయోగించుకోదలస్తున్నట్లు ఇన్‌చార్జి ప్రిన్సిపాలు చెప్పారు. 1984 - 85 సంవత్సరంలో సైన్సు పాఠ్యాంశాల్లో ఒక్క ప్రాక్టికల్‌నుకూడా వారు నిర్వహించలేదు.

బి.ఎస్.సి. మొదటి, రెండవ సంవత్సరాలకు నిర్ణయించిన ప్రాక్టికల్సును ప్రస్తుత విద్యా సంవత్సరం అంటే 1985-86 లలో పూర్తిచేస్తామనే ఆశాభావాన్ని ఆ కళాశాల సిబ్బంది వ్యక్తం చేసింది. తరగతి గదులకు తగినంత వసతిలేదు. జూనియరు కళాశాలలో రెండు గదులు, డిగ్రీ కళాశాలలో రెండు గదులు ఉన్నాయి. ఇంటరుమీడియేటు మొదటి, రెండవ సంవత్సర విద్యార్థులు, డిగ్రీ మొదటి, రెండవ, మూడవ సంవత్సరాలు విద్యార్థుల తరగతులను ఈ గదుల్లోనే షిఫ్టుల ప్రకారం జరుపుతున్నారు. ఈ రెండు కళాశాలలు వేర్వేరు ఆవరణలలో ఉన్నాయి. ఈ రెండు కళాశాలల మధ్య దూరం సుమారు ఒక కిలోమీటరు ఉంటుంది. ఈ రెండు కళాశాలలను వేరొక క్రొత్త ఆవరణలోనికి మార్చాలని అనుకుంటున్నారు. కౌలుకు తీసుకున్నట్లు చెబుతున్న సహకార పాల సరఫరా యూని యనుకు చెందిన కొన్ని భవనాలు, కొంత ఖాళీస్థలం ఆ ఆవరణలో లభ్యంగా ఉన్నాయి. 8 క్రొత్త షెడ్లు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. అవి తరగతి గదుల వసతికి తగి ఉంటాయని భావిస్తున్నారు. అవసరమైతే కళాశాలలు షిఫ్టు పద్ధతిలో పనిచేయవచ్చు. కర్నూలు సహకార పాలసరఫరా సంఘానికి చెందిన భవనాలను ఈ రెండు కళాశాలలు ప్రయోగ శాలలుగా మార్చాలని ప్రతిపాదించింది.

కర్నూలులోని డిగ్రీ కళాశాలను యాజమాన్యం వారు హైకోర్టు తాత్కాలిక ఆదే శాల ననుసరించి కొనసాగిస్తున్నారు. ఏమైనప్పటికీ, ఇప్పుడు తనిఖీ అధికారి నుండి ప్రభుత్వానికి నివేదిక అందిన దృష్ట్యా 1982, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాచట్టం, 24 (3) విభాగం ప్రకారం సమర్థ అధికారి అయిన ఉన్నత విద్యాశాఖ డైరెక్టరును ఈ విషయ ములో తదుపరి చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు చాలమటుకు అన్ని విషయాలు ఒప్పుకున్నారు. హాస్టళ్ళు, కేపిటేషను ఫీజు కలెక్టు చేస్తున్నారూ అనికూడా ఒప్పుకున్నారు. కాలేజన్‌కి గవర్నమెంటు జి. ఓ. ఇచ్చేటప్పుడు కొన్ని నిబంధనలు ఉంటాయి. ల్యాండు, కార్పస్ ఫండు, బిల్డింగు అలాంటివి అన్నీ సమకూర్చిన తరువాతనే

ఇస్తారు. జి. ఓ. ప్రకారం కాలేజి సక్రమంగా నడచినదా లేదా అనికూడ గవర్నమెంటు పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ఒకసారి ఆలోచనచేస్తే ఈ బాలశివయోగి మహరాజ్‌పై గత సంవత్సరముకూడా యీ సభా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగినది. అపుడు ఉన్న సోషల్ వెల్‌ఫేర్ మినిష్టరు గారు యిపుడు కూడా ఉన్నారు. అపుడు శ్రీమతి ప్రతిభాభారతిగారు వారిపై ఎంక్వయిరీ చేస్తామని ఎస్యూరెన్స్ యిచ్చారు. కాని ఆ ఎస్యూరెన్సు ఎస్యూరెన్సుగానే మిగిలిపోయింది. ఆ శివబాలయోగి ఏదో శూన్యంలో విభూతి సృష్టించి ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో వున్న ఆఫీసర్లకు యిచ్చి వారిదగ్గరనుండి ఇంపార్టెంటు ఉత్తర్వులు సంపాదించి ఆ జీ.ఓ.ం ద్వారా ఆయన వ్యాపారము చేస్తూ, విద్యా విషైకమైన చర్యలు ఏమీ లేకుండా కేవలం వ్యాపార పరంగా విద్యను వాడుకుంటూ ఎం.బి.ఏ., పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ మరియూ డిగ్రీ కళాశాల లను ఇంటర్‌నేషనల్ కళాశాలలుగా మార్చుతూ చేసిన కళాశాలకు మంత్రివర్యులు శ్రీ మహేంద్రనాథ్‌గారు కూడా ప్రారంభించారు. అసలు అక్కడ కళాశాల ఉందా? ఈ రోజు జూనియర్ కళాశాల, ఆర్ట్సు కళాశాల ఎం.బి.ఏ., పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కళాశాలలు అంటున్నారు కానీ భవనాలుకూడా లేకుండా ఎక్కడ ఉన్నాయో మంత్రిగారు ఎపుడైనా పరి శీలన జరిపించారా? ఆదేవిధంగా యీ ఎం.బి.ఏ, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్, ఆర్ట్ కళాశాలలు ఏ విధముగా నడుస్తున్నాయోకూడా పరిశీలన చేస్తే కర్నూలులో విద్యా కళాశాలలో కాపి టేషన్ ఫీజు ద్వారా వచ్చిన డబ్బు ఏ విధముగా ఖర్చు చేసినది పరిశీలించడానికి ఏ విధంగా విద్యా నిలయాలు నడుస్తున్నాయో చూడడానికి ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరును వేయా లని కోరుతూ, యిపుడు మంత్రిగారు ఏ విధమయిన నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకున్నారో తెలుపవలసిందిగా కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను. 11-30 a. m.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు : నేను యిపుడే క్లియర్ స్టేట్‌మెంటు ఈ సభలో చదివాను. ఎవరినో భుజాన వేసుకొని మోయాలనే ఉద్దేశ్యం యీ ప్రభుత్వానికి లేదు. తప్పు చేసినవారిని శిక్షించే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఈ విషయములో డైరెక్టర్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ ఏ విధమైన చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలో వారు తీసు కుంటున్నారు. ఏదో రుద్రాక్షమాలలతో, విభూతితో మమ్ములను మోసము ఎవరూ చేయ లేరు. హైకోర్టు స్టే ద్వారా ఆ కాలేజీలను కంటిన్యూ చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి : నేను మంత్రివర్యులను ఉద్దేశించి బూడిద, రుద్రాక్ష మాలలు చూసి వారు మోసపోతున్నారని అనలేదు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో వారికి ఆ విధముగా ఆశలు చూపి ఆ శివబాలయోగి మహరాజ్ వారిని వాడుకుంటున్నారని అన్నాను. ఇపుడు నేను నిర్దుష్టముగా అడిగిన దానికి మంత్రిగారు ఏమీ సమాధానము యివ్వలేదు. ఆ కాలేజీల వ్యవహారాలు చూడడానికి సభాముఖంగా ఎవరినైనా స్పెషల్ ఆఫీసరును వేస్తూ ప్రకటన చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యా చట్టము సెక్షన్ 24 విద్యా విభాగం ప్రకారం ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో ఆ చర్యలు డైరెక్టర్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ తీసుకుంటున్నారు.

re : Fixing the minimum wages for Trans port workers

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (కార్మిక ముద్రణా శాఖామాత్యులు) :-

మోటారు రవాణాలో రెండు రకాల ఉద్యోగాలను కనీస వేతనాల చట్టంలోని అనుసూచికి, చేర్చడం జరిగింది. వాటిలో ఒకటి మోటారు కార్లు మినహా ప్రయివేటు మోటారు రవాణా, రెండవది పబ్లిక్ మోటారు రవాణా,

ప్రయివేటు మోటారు రవాణా విషయంలో, మొదటిసారిగా కనీస వేతనాలను 28-5-1985 తేదీగల కార్మిక, ఉపాధికల్పన, పోష్టికాహారం. సాంకేతిక విద్యాశాఖ ఎం.ఎస్. నెం. 218 జి. ఓ. లో నిర్ణయించడమయింది. పబ్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు విషయంలో, కనీస వేతనాలకు 14-8-85 తేదీగల కార్మిక, ఉపాధికల్పన, పౌష్టికాహారం, సాంకేతిక విద్యాశాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 301 జి. ఓ. లో సవరించడం జరిగింది.

తుది ప్రకటనలు జారీచేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నపుడు, ఇరు పక్షాలవారు అంటే యాజమాన్యాలు, ఉద్యోగుల సంస్థలు ఈ విషయాలను గురించి క్షుణ్ణంగా చర్చించేందుకు కార్మికశాఖ కమీషనరును అభ్యర్థనలు చేశారు. ఆ విషయాలను 3-2-1985 తేదీన చర్చించడము జరిగింది. యాజమాన్యాలు, ఉద్యోగుల సంస్థలు కూడా ప్రయివేటు రవాణా, పబ్లిక్ మోటారు రవాణా రెండింటిలోను ఒకేరకమైన వేతనాలు ఉండేందుకు అంగీకరించారు; ఫలితంగా కనీస వేతనాల సలహా మండలి సిఫారసు చేసిన వేతనాలపై దాదాపు 22 శాతము పెరుగుదలను అంగీకరించడమయింది.

ప్రభుత్వము ఒప్పందము రేట్లను ఆమోదించింది. ఆ ప్రకారముగానే ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి.

(Smt. Y. Sita Devi in the Chair).

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు :- అధ్యక్షా యీ విధంగా ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీలు ఎన్నో అమలు జరగడంలేదు. వాటిని అమలు పరచడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు ? ఈ చట్టం ఏ తేదీ నుండి వస్తుంది ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :- ఈ నెల 14 వ తేదీన జి. ఓ. యిస్యూ చేసాము. ఈ నెల 14 నుంచి చట్టము అమలులోకి వస్తుంది.

చైర్‌మెన్ :- ఇపుడు పేపర్సు లైయిడ్‌ను తీసుకుందాము.

మంత్రి శ్రీ జానారెడ్డిగారు లేచి నిలబడగా...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, యిదే మంత్రిగారు యింతకు ముందు యిదే హౌస్‌లో యీ రకమైన పేపర్సు ఆలస్యము చేయకుండా టేబుల్‌మీద పెడతామన్నారు. కాని 3 సంవత్సరాల క్రితము యీ రోజున పెడుతున్నారు. దానికి తమరు ఎట్లాగు ఎలౌ చేస్తారు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు ? ఇది డిపార్టుమెంటులో జరుగుతున్న లోపమా, మినిస్టరుగారి పేషీలో జరుగుతున్న ఆలస్యమా ? ఎందువంటే యీ మినిస్టరు గారికి మార్చి 31 వ తేదీ 1983 సంవత్సరంలో యీ పేపర్సు పంపించారు. తరువాత ఎందుకు యింత డిలే జరిగింది ? తరువాత యీ మంత్రిగారే ఉయనకు సంబంధించిన పత్రములనే కాకుండా యితర మంత్రులకు సంబంధించిన పేపర్సును కూడా సకాలంలో యీ టేబుల్‌మీద పెట్టేటట్లు చూస్తామని ఇదివరలో హామీ యిచ్చారు. అట్లా గత ఎసెంబ్లీ జరుగుతున్న కాలంలోనే పెడతామన్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- అధ్యక్షా, 3-2-1983 న ఏ. జి. తో సర్టిఫికేటు పొందిన తరువాత దీనిమీద ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టు తయారుచెయడానికి పంపడము, 3-9-1983న ఏ. జి. ఎకౌంట్సు సర్టిఫైడ్ పొందింది. కాని దానికి సంబంధించిన ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు మాత్రము డిసెంబరు రెండవ తేదీన తయారుచేయబడింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- మంత్రిగారికి యీ హౌస్‌కు సహకాలంలో పేపర్సు టేబుల్‌మీద పెట్టాల్సిన బాధ్యత ఉందా? లేదా? ఇపుడు ఆయనకు సంబంధించిన పేపర్స్ కాకుండా మిగతా మినిస్టర్లకు సంబంధించిన పేపర్సునుకూడా సకాలంలో ఈ హౌస్ ముందు పెట్టిస్తామని గత ఎసెంబ్లీ మీటింగ్సులో యీ మంత్రిగారే హామీ ఇచ్చారు. కాబట్టి ఈ పేపర్సు ఇప్పుడు పెట్టడానికి ఎందుకు డిలే అయింది. దీనికి బాధ్యులు ఎవరు ?

చైర్‌మెన్ :- ఆయన, (మంత్రి) టేబుల్‌మీద ఇకముందు సకాలంలో పెడతామని అన్నారు కదా ?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) ఇపుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు యీ విధంగా పేపర్సు సకాలంలో టేబుల్‌మీద ప్లేస్ చేయకపోవడమనేది ఈనాటినుంచే కాదు. శతాబ్దాల తరబడినుంచి జరుగుతున్నది. ఇది డిపార్టుమెంటువారు చేశారు? ఆడిట్ అయి రావడం లేటు అయిందా? ఆడిట్‌వారుకూడా సకాలంలో వారికి పంపిన స్టేటుమెంట్సును కంపెనీలవారిని, పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్స్‌ని ఆడిట్‌చేసి పంపడంలేదు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం వద్ద డిపార్టుమెంటులవద్ద కూడా రాజ్యాంగపరంగా పొందుపరచిన అవకాశాన్ని విధిగా శాసన సభలో పెట్టాలనే కర్తవ్యాన్ని దాటవేస్తే క్షమించడానికి వీలులేదు. కాబట్టి నేను

మోషన్ యిస్తున్నాను. అన్నింటికన్నా ముందు ఈ మోషన్‌పైననే డిస్కస్ చేయాలి. దానికి గల కారణాలు చెప్పడానికిగాను ముందుగా నేను ఇచ్చిన మోషన్‌మీదనే డిస్కషన్ జరగాలి? ఇట్లా చేయకపోతే ఇక్కడ మంత్రులుకూడా హెల్ప్‌లెస్ అవుతున్నారు. ఆడిట్ కావడంలేదు. డిపార్టుమెంట్సులో లేటు జరుగుతోంది కాబట్టి ముందుగా నేను ఇచ్చే మోషన్ పైనే డిస్కషన్ జరగాలి. అట్లాచేస్తే ఇకముందు ఇటువంటి లాప్స్‌లు జరగకుండా ఉంటాయి.

చైర్‌మేన్ :- ఇవన్నీ ఇదివరకే ఇక్కడ చర్చించడం జరిగింది. దానికి హామీ యివ్వడంకూడా ఇక్కడ జరిగింది. కాబట్టి ఇపుడు మరల డిస్కషన్‌కు అవసరంలేదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- ఏమైనా మేము మోషన్ ఇస్తాము దానిని ఎడ్మిట్ చేయాల్సిన బాధ్యత అధ్యక్షులకు ఉంది.

చైర్మన్ : అందుకోసం హాఫెన్ అవర్ డిస్కషన్‌కు నోటీసు ఇవ్వండి, తప్పకుండా చూడడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, 1983-84 తరువాతినుంచి వచ్చే రిపోర్టు వెంట వెంటనే వచ్చేట్టుగా ఏర్పాటు చేయిస్తానని గతంలో నేను గౌరవ సభ్యులకు హామీ ఇచ్చాను. ఆ ప్రకారంగా సభాసమక్షములో పెట్టవలసిన పత్రాలను సకాలంలో పెట్టే ఏర్పాటు చేయాలని నేను ఆదేశాలు కూడా జారీ చేశాను. ఎకౌంట్సు ఆడిట్ చేయడంలో ఏ.జి. తరఫున ఏమైనా జాప్యం ఉండవచ్చునేమో కాని డిపార్టుమెంటు తరఫున ఏమాత్రం ఆలస్యము జరగకుండా సకాలంలో సభలో పత్రాలు పెట్టే ఏర్పాటు చేస్తానని గౌరవ సభ్యులకు హామీ ఇస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Administration Report of APSRTC for the year 1979-80.

Sri K. Janareddy : Madam, I beg to lay on the Table :

"A copy of the Annual Administration Report of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the year 1979-80 as required under sub-Section (3) of Section 35 of the Road Transport Corporations Act, 1950."

8th Annual Report and Accounts of A. P. State Construction Corporation Ltd.,

Sri K. E. Krishnamurthy : Madam, I beg to lay on the Table :

"A copy of the 8 th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited for the year 1980-81 together with the Audit Report, as required under Section 619-A (2) of the Companies Act, 1956.

9 th Anual Report and Accounts of A.P. State Construction Corporation Ltd.;

Sri K. E. Krishnamurthy : Madam. I beg to lay on the Table :

"A copy of the 9 th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited for the year 1981-82 together with the Audit Report. as required under Section 619-A (2) of the Companies Act, 1956."

A. P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments "Agama Sastra Pandit" Service Rules, 1984.

Sri N. Yethiraja Rao : Madam, I beg to lay on the Table:

"A copy of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments "Agama Sastra Pandit" Service Rules, 1984 issued in G. O. Ms. No. 1359, Revenue, dt. 28-8-1984. as required under sub-Section (2) of Section 107 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutios and Endowments Act, 1966."

G. O. Ms. No. 1212. Revenue, dt. 23-7-1984.

Sri M. Padmanabham : Madam, I beg to lay on the Table:

"A copy of the Special Order issued in G. O. Ms. No. 1212, Revenue, dt. 23-7.1984 annulling the orders of the A. P. Admini. strative Tribunal dated 29-5.1984, as required under clause (6) of the Article 371-D of the Constitution of India.

G. O. Ms. No. 211, LEN & TE (La. I) Department, dt. 22-5-1985.

Sri P. Indra Reddy : Madam, I beg to lay on the Table :

"A copy of the Notification issued in G. O. Ms. No. 211, LEN & TE (Lab. I) Department, dt. 22-5-1985 in which the "Edible Oil Industry" was added in the First Schedule to the

Industrial Disputes Act, 1947, as required under sub-Section (3) of Section 40 of the Industrial Disputes Act, 1947."

Chairman : Papers laid.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

Sri P. Mahendranath (Deputising the Chief Minister): Madam, I beg to place on the Table :

"A copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 19th August, 1985."

(See Appendix)

Chairman : Paper placed.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1985-86

(General Discussion)

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్‌దాస్ : అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్‌లో పంటలకు అంతగా ప్రాధాన్యం ఇచ్చినట్లు కనిపించడంలేదు. 1983-84లో మన రాష్ట్రంలో పంటలు బాగా పండాయని చెప్పారు. కాని వాస్తవానికి 1983-84 నుంచి 1985 వరకూ ఈ రాష్ట్రంలో పూర్తిగా కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ముఖ్యంగా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో కరువు పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. మే, జూన్ మాసాలలో వర్షాలు పడ్డాయి. పంటలు బాగా వచ్చాయని చెప్పారు. కాని మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో పూర్తిగా కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయని మనవి చేస్తున్నాను. వాస్తవానికి అక్కడ ఇంకా నాట్లుకూడా పడలేదనే విషయము మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో కేవలం వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడిన ప్రజలు ఉన్నారు. వారికి ఇంతవరకూ ఎలాంటి సౌకర్యాలూ కల్పించలేదు. ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి విషయం తీసుకొంటే మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో అనేకమంది రైతులు బావులు త్రవ్వుకొన్నప్పటికి విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యంలేక వాటిని వాడుకలోకి తేలేకపోతున్నారు. పంటలపై పెట్టిన పెట్టుబడి వృధా అవుతోంది. మా జిల్లాలో వ్యవసాయ బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్స్‌కోసం వేలాది అప్లికేషన్లు పెండింగులో ఉన్నాయి. వాటికి ఎప్పుడు కనెక్షన్స్ ఇస్తారో తెలియదు. ఉదాహరణకు మా తాలూకా విషయమే తీసుకొంటే మూడు వేల వ్యవసాయ కనెక్షన్లకోసం అప్లికేషన్లు పెండింగులో ఉన్నాయి. ఆ బావులన్నిటికీ ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ ఇవ్వాలి కాని బడ్జెట్‌లో 800 అప్లికేషన్స్‌కు మాత్రం కనెక్షన్స్ ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. ఈ లెక్కన మూడువేల కనెక్షన్స్ ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఇవ్వగలరో మాకు తెలియకుండా ఉంది. అందువల్ల నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఏమి

టంచే వ్యవసాయానికి ఇంపార్టెన్స్ ఇచ్చి వ్యవసాయ బావులకు మొదట విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్స్ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఈ సంవత్సరం కేవలం 600 కనెక్షన్స్ ఇవ్వడానికి మాత్రమే నిర్ణయించారంటే ఈ లెక్కన ప్రస్తుతం పెండింగులోవున్న మూడు వేల అప్లికేషన్స్‌ను కన్సిడర్ చేయాలంటే 5 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అందే ఐదు సంవత్సరాలకైనా పెండింగు లిస్టు పూర్తికాకపోతే ఇక కొత్తగా వచ్చే అప్లికేషన్స్ గురించి ఏమి ఆలోచన చేస్తారో అర్థం కాకుండా ఉంది. ఇక మరో దురదృష్టకరమైన విషయం ఏమిటంటే గత రెండు సంవత్సరాలుగా మా జిల్లాలో పశువులు కోతకుపోయి-నంతగా మరే జిల్లాలోనూ పోలేదు. ఒకవైపు మా వద్ద గడ్డి లేక పశువులు చస్తుంటే మరోవైపు మీరు పశుగణాభివృద్ధి గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అక్కడ నీరు లేక, మేత లేక పశువులు చస్తున్నా, రైతులు బాధపడుతున్నా ప్రభుత్వం ఏ చర్యా తీసుకోలేదు. గత నాలుగు నెలలుగా పశువుల మేతకూ, త్రాగే నీటికి విపరీతమైన కరువు ఏర్పడిందని అధి కారులతో మేము చెపుతున్నా ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్య వైఖరిని ప్రదర్శిస్తోంది అంటే ఇది సిగ్గు పడవలసిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

అనేక ప్రాంతాలలో, మా ప్రాంతాలలో కూడా యీ వరి పొలాలు నష్టము అయ్యాయి. అధికారులు చెపుతున్నారు. ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. సహాయం కూడా అందించలేదు. తరువాత ఈ జనతా చీరల గురించి, చాలా ప్రముఖంగా ఈ బడ్జెట్‌లో చెప్పారు. ఒక పత్రిక ప్రకటనలో జనతా చీరలకు రూ. 2 సబ్సిడి (కేంద్రము) యిస్తు న్నదని చెప్పారు. మీరు ఎందుకు వ్రాశారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. టెక్స్టుబుక్స్: మధ్యాహ్న భోజన పథకము రద్దు చేసి, పాఠ్యపుస్తకాలు మీరు పిల్లలకు సప్లయి చేస్తా మన్నారు. అసలు పుస్తకాలు యింతవరకు వచ్చినట్లు లేదు. పుస్తకాలు వచ్చేవరకు వున్న సబ్జెక్ట్సు పోర్షన్స్ అయ్యేటట్లుగా వుంది.

గ్రామాధికారులను రద్దుచేశారు. గ్రామాధికారులను రద్దు చేయడంలో మరి అభ్యం తరము లేదుగాని దాని స్థానములో సబ్స్టిట్యూట్ ఏర్పాటు చేయలేదు. ఒక సర్టిఫికేటు రైతుకు కావాలంటే రు, 5 లతో అయిపోయేది. యిప్పుడు 30 కి.మీ. తిరిగి డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని కొన్ని రోజుల వరకు తిరిగే పరిస్థితి వుంది.

ధర్మ మహామాత్రను రద్దుచేసి లోకాయుక్తను ఎపాయింటు చేశామన్నారు. ధర్మ మహామాత్ర ఎందుకు రద్దుచేశారు ? మీరు చాలా మంది పెద్దలు అన్నారు - ధర్మమహా మాత్ర చాలా సమర్థనీయంగా పని చేసిందని అన్నారు. ఎందుకు చేశారో తెలియదు. బహుశ రామిరెడ్డిగారు యిలాంటి పనులు చేశారనుకుంటాను. అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద 21 కోట్లు రూపాయలు పెద్ద తరహా ప్రాజెక్టులకు రు. 30 కోట్లు చిన్నతరహా ప్రాజెక్టులకు కేటాయించారు. అసలు ఇది దేనికి సరిపోతుందో అర్థం కాదు. ముఖ్యంగా చెప్పదలచుకున్నాను - మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు వున్న ఒకే ఒక ప్రాజెక్టు జూరాల

ప్రాజెక్టు. జూరాల ప్రాజెక్టు యీ బడ్జెటులో ప్రాతినిధ్యం యిచ్చినట్లుగా కనపడదు. మహబూబునగర్ జిల్లాను శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించినప్పటికి మా జిల్లాను పూర్తిగా నెగ్లెక్టు చేశారనే విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. బహుశ యీ జూరాల ప్రాజెక్టు మా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో శ్రీ అంజయ్యగారు శంకుస్థాపన చేశారనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రిగారు మా జూరాల ప్రాజెక్టుకు యివ్వలేదని గుర్తు చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పోలవరం ప్రాజెక్టు పరిశీలనలో వుంది అన్నారు. ఇది సిగ్గు పడవలసిన విషయం. యీ ప్రాజెక్టులో పరిశీలించవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? శ్రీశైలం లెఫ్టు కెనాల్ నుంచి లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా మా కల్వకుర్తి, నాగర్‌కర్నూలు వనపర్తి మొదలగు ప్రాంతాలకు నీరు తీసుకనే ఆలోచన వుండేది.

ఇది పూర్తిగా మరుగున పడినట్లుగా వున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి ఇప్పుడే చెప్పాం. ఒకప్పుడు మన రాష్ట్రంలో మన అవసరాలకు సరిపోగా మిగిలిన విద్యుచ్ఛక్తి ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపే పరిస్థితిలో వుండేది. ఈ రోజు ఆ పరిస్థితిలేదు. మీరు తెలుసుకోండి-ఎక్కడో బాగా కరెంటు వచ్చే ప్రాంతంలో చూస్తే తప్ప. రైతుల ఇంటిదగ్గర లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి వారిని ఏది అడిగినప్పటికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం గురించి అడగవద్దు అని అంటున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ చేర్మెన్ శ్రీ రాతారావుగారు దాని గురించి తెలియచేయడంలేదు.

ఇండస్ట్రీస్ గురించి మాట్లాడేటప్పుడు - ఈ ఇండస్ట్రీస్ హైదరాబాదు చుట్టుప్రక్కల పెడుతున్నారు ఎందుకు? ఇంటీరియర్ ప్లేసెస్‌ని నెగ్లెక్టు చేస్తారు. మా జిల్లా గురించి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మా ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారు అచ్చంపేట నియోజకవర్గంనుంచి ఎన్నికయ్యారు. ఇండస్ట్రీ పెట్టడానికి ఆలోచన చేయడంలేదు. కొల్హాపూర్‌లో లైమ్‌స్టోన్ బాగా దొరుకుతుంది. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఇలా ఎన్నో అవకాశాలున్నప్పటికి ఇంటీరియర్ ప్లేసెస్‌లో తాలూకాలలో ఎందుకు ఎంకరేజ్ చేయడంలేదో అర్థంకావడం లేదు. అదే విధంగా, సెంటర్ ఇందుకు 15 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నది. బోగస్ ఇండస్ట్రీస్ తయారు అయ్యాయి. 15 శాతం సబ్సిడీ తీసే అవకాశాలున్నాయి. పొత్తూరు ప్రాంతంలోకూడా వున్నాయి. మీరు వీటిపై ఏమి యాక్షన్ తీసుకోలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చినపుడు కొత్త రోడ్లు వేయడం అటుంచి, పాతరోడ్లు అయినా సరిగా మెయిన్‌టెయిన్ చేయలేదు. దీని గురించి ప్రస్తావన లేదు. నేను విచారం వ్యక్తపరుస్తున్నాను.

ఎడ్యుకేషన్ :- దీనికి చాలా ప్రాధాన్యం ఇచ్చారని అన్నారు. టీచర్సు దొరకడం లేదు ఎపాయింటు చేయలేని పరిస్థితిలో వుంది అన్నారు. సిగ్గుపడవలసిన విషయం - వున్నప్పటికీ, గవర్నమెంటు ఎందుకు ఎపాయింటు చేయడంలేదో అర్థం కావడంలేదు. అదే విధంగా, స్కూల్సు, కాలేజీ సీట్ల పరిస్థితి వుంది. ఉద్యోగాలు చూపించడం అటుంచి

చదువుకోడానికి అవకాశాలు కల్పించాలి. అన్ ఎంప్లాయిమెంటు గురించి పెద్దగా ఆలోచించినట్లు లేదు. బర్నింగ్ ప్రాబ్లమ్‌గా వుంది. వేలాదిమంది ఈ రోజు (లక్షలు) వున్నారు. దాని గురించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ కనపరచలేదు. అధ్యక్షా, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంతో 16 లక్షలమంది అన్ ఎంప్లాయీస్ వుంటే. ఇప్పుడు 20 లక్షల మంది వున్నారు.

కనీసం వారికి ఉద్యోగాలు యిప్పిస్తారో లేదో కాని, నిరుద్యోగ భృతి గురించి కూడా బడ్జెట్‌లో ఏమీలేదు. తెలుగు విజ్ఞాన పీఠం పెట్టామన్నారు. దానిగురించి చాలా చెప్పారు. తెలుగు విజ్ఞాన పీఠం పెట్టడం ఇది ఒక చాద స్తంగా తయారైంది. తెలుగు బాల, తెలుగు కవిత, తెలుగు సమారాధన చేసి ఏదో తెలుగు విజ్ఞాన పీఠం పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి వుంది. అకాడమీలు కలిపి తెలుగు పీఠం పెట్టారు. హాస్పిటల్స్ - ప్రతి మండలంలో పిహెచ్‌సి ను దయచేస్తామన్నారు. ఆయుర్వేదం, యూనానీ ఇదికూడా ఆలోచిస్తామని అనడం జరిగింది. మహిళలకు విముక్తి పథకం పట్టణ ప్రాంతాలకే పరిమితమా గ్రామాలలోకూడా విస్తరిస్తారా? ప్రతిదానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అడ్డం వస్తుంది అంటున్నారు సి. ఎం. గారు. ఆయన మంత్రివర్గంలో కనీసం ఆడవారి సంఖ్యను పెంచేందుకు మా రాజీవ్‌గాంధిగారు అడ్డం వస్తున్నారా? అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఉన్న ఒక్క మహిళను ఎప్పుడూ కూర్చోపెడదామని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు తప్పితే - ప్రాధాన్యం యివ్వడంలేదు. ఒక చిన్న విషయం : యీరోజు కారంచేడు సంఘటనగురించి మాట్లాడతాను. కమీషన్ ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. పదిరికుప్పం - వెంకటేశ్వరరావుగారు - అధ్యక్ష్యంలో కమీషన్ ఏర్పాటు చేశారు. రిపోర్టు యిచ్చారు. ఆ రిపోర్టు స్పెసిఫిక్‌గా వచ్చింది. మీరు ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు దానిమీద. దానిగురించి ఏమీతేలలేదు. ఆదేవిధంగా మీరు సెంటర్‌నుంచి ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసర్సుగా ఎస్. సి. అభ్యర్థులను చాలామందిని అపాయింట్ చేయాలని చెప్పారు. యీ ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏమీ చేయలేదు. వెనుకబడిన తరగతుల గురించి మాట్లాడతాను. వెనుకబడిన తరగతులవారు వున్న యీ రాష్ట్రంలో జనాభా ప్రాతిపదికగా నైనా కనీసం మీరు డబ్బుకేటాయించవలసిన అవసరం వుంది. 15 కోట్ల రూపాయలు ఎవరికిసరిపోతాయి. మీరు పూర్తిగా నెగ్లెక్ట చేస్తున్నారు.

Sri K. Vidhyadhara Rao : Hon'ble Madam Speaker .

I take the pleasure in speaking on the Budget of the Government of Andhra Pradesh presented by the Hon'ble Finance Minister Sri Mahendra Nath. I request the Members of this August House to whole-heartedly extend their support to the budget which is based on the manifesto of the party in power that is, the Telugu Dasam Party. It is not only a budget based on the manifesto of the Telugu Desam party but also a budget to look to the welfare of the people of the State. It is also a budget to remove the impalances in the regional structure.

I once again say with pride, Madam Speaker, that the people of Andhra Pradesh have returned Sri N. T. Rama Rao as Chief Minister, as leader of the Telugu Dasam Party with a massive mandate. Very briefly, I would like to account for the crisses and the events in Andhra Pradesh during the year 1984-85, Once again, the People of Andhara Pradesh have exhibited the faith in democracy, in Telugu Desam Party and the leadership of Sri N. T. Rama Rao during the events of 1984-85 positively. At the same time, they have rejected the dictatorial political manouvering of the Centre and the corrupt politicians. The results of the elections have clearly proved it.

The Telugu Desam Party which came to power within nine months have distinctly drawn the priorities. They have brought in distinct and demonstrable changes in different sectors and in their programmes. The priority of the Telugu Desam Party has been the welfare of the people which has hither to been neglected by the Congress Party during its 35 years of rule. The Telugu Desam Party have clearly shown in the budget and its manifesto, the intention of providing to the people of Andhra Pradesh, the minimum requirements. viz., food. shelter and colotching.

The Telugu Desam Party has gone ahead in providing social security to the people of Andhra Pradesh in the form of pensions to widows, agricultural labourers and the old aged.

Madam Speaker, we have seen the amount of popularity the schemes of Telugu Desam Party has generated. Seeing the amount of popularity, the opposition parties mainly the Congress Party, have criticised this Governmeut as 'a Government with a policy which has brought the development of the State to a stand still, as a Government which is bankrupt'. I would like to present certain figures to this hon'ble House to prove that these allegations are baseiess.

Now, if you consider the budget and the expenditure incurred in the first three year plan out lay of Five Year Plans you will see an amount of Rs. 1,500 crores for Agriculture in the last two years. We have provided Rs. 1694 crores with a General assistance of 29% during the year 1983-84, 28% during the year 1984-85. It is remarkable that within one year from 1982-83 when the plan outlay was only Rs. 560 Crores, it went up in the year 1983-84 1984-85 and this year the budget has been presented at Rs. 1044 crores. This Rs. 1044 crores will be spent in

addition to another Rs. 100 crores which is transferable from the Sixth Five Year Plan under the Committed Expenditure in the Non-Plan.

Moreover, Madam Speaker, I would like to inform this August H^use, this plan outlay is not finalised as the National Development Council has yet to finalise the Seventh Five Year Plan many issues raised by the State have yet to be settled. More in particular, our say is regarding the sharing of taxes between the Centre and the States. I would like to bring to the notice of the House the precarious conditions which things have changed. Market borrowing during the first year when it was increased in 1957 was 80% and 20% but now we see that by the time of the Sixth Five Year Plan it has been totally reversed in the ratio of 20 : 80-20 to the State and 80 to the Centre. You will be surprised to know that with this ratio 80 : 20 envisaged in the First Five Year Plan, the State could get additional resources of Rs. 200 crores. Many of the Leaders of the Opposition Parties have criticised this year's budget as deficit budget. Now, the Supreme Court judgment, some the Opposition Leaders say, would be a further burden on the budget.

I would like to inform this House, if the Chief Minister and the Government of Andhra Pradesh get what is due to the State, viz., in the form of market borrowingss, all these things would be practically cleared and this deficit budget would be a surplus budget.

This market borrowing was surrendered just because of the make attitude of the Congress (I) rule and the dictatorial party at the Centre. This issue has to be settled when the next Nationa Development Council sits to finalise the Seventh Five Year Plan The Sixth Five Year Plan which is Rs. 3100 crores is mainly due to step up the plan outlay In the last two years. Now, the Seventh Five Year Plan is intended to be Rs. 7500 crores; two and a half times more than the Sixth Five year Plan, intends to increase the economic growth by 6.5% in the State economic growth.

Madam Speaker, in the opening of the year 1985-86 it was intended there would be a surplus of 1.03 crores of rupees buq unfornately due to the Central or in the form of mid-term loan in givings to the States which is envisaged, which is expectedyl.t t ye State, the year 1985-86 was forced with a deficit of Rs.231.7

crores. Now, the issues of consignment tax which every State has been voicing, the increase of sales-tax from 4% to 6% and the revision of the sharing of the market borrowing, are decided, it was concidered by the State Government that Rs. 195 crores would definitely be cleared and this has to be awaited when it is settled.

Madam Speaker, this year's budget (Rs. 1044) crores) was presented with a Central aid of Rs. 359.58 crores which is 35% of the plan outlay for the year 1985-86. Inspite of the fact that the Planning Commission assessed the resources available at Rs. 810 crores, the State Government have presented a budget of Rs. 1044 crores. This is by sheer mobilisation of sources and expecting from the Centrex its due, the State Goverment has a plan outlay of Rs. 1044 crores.

There is also another discrepancy in market borrowing. This is being given to the States on an ad hoc basis. In assessing the shares while establishing the plan out lay the Planning Commission have adopted the method known as Gadgil Theory. Gadgil Theory is based on population, per capita income' number of people below the poverty line and some other conditions which are also taken into consideration. If it is also followed in the case of market borrowing, cut State would get more that Rs. 200 crores and if the original 80% is stuck to.

Madam Speaker, I would like to present the method of assessing the development in the State the development budgetary expenditure equated with the past four years. In the year 1982-83 the total budgetary expenditure was Rs. 933.13 crores and this year is intended to be Rs. 3588 crores. I would like to ask this House whether this is considered development or not.

Not only this. Our Opposition leaders said that it is a common budget with its inflationary conditions, etc. I would like to present some statistics to this August House just by the records which the Economic Survey of India laid which clearly identified the percentage growth of plan in the Central Plan growth and the average plan growth of all the States put together and the plan growth of Andhra Pradesh. The total Central plan expenditure in 1983-84 was Rs. 13,870 crores; in 1984-85 it was Rs. 17,355 crores which is 25% growth; according to the average plan outlay of all the States put to-gether, it was Rs. 11,610 crores which is enhanced in 1983-84 to Rs. 12,880 crores which is just 10% growth. If you consider the budget of the

plan outlay of Andhra Pradesh, in 1983-84, it was Rs. 767.12 crores which is enhanced to Rs. 972 crores in 1984-85 which is 27.57% growth. If you consider the pla n outlay growth, it was 27.5% compared to the Central Plan outlay the States put together.

There is another method. I do not know with what intention he mentioned about reducing the plan out-lay to the constant price index of 1970-71 - subject to correction. I have verified from the Finance Department and Economists. I have facts with me which show the improvement in plan growth. If you compare the provision of the last year of the Congress rule with the plan outlay of Telugu Desam Government when it come inio power. the economic growth was 0.7% in the year 1982-83 whereas it is 7.3% during 198-3-84. I would like to ask the the august House that with this comparative statement will you agree with me that there was definitely economic growth as well as grouth in the Plan outlay and there was development in the State ?

I would like to bring to the notice of the House about the steps taken by the State Government to curb corruption, to plug loopholes in the collection of sales tax. I have certain facts and figures with me. In the year 1982-83 the sales tax collected was only Rs.318 crores and it rose to Rs.610crores during 1984-85 and it is expected to reach the record figure of Rs. 737 crores this year. Similarly, if you see the percentage of collection in a span of three years, the collections have gone up by 90%. I am sure that you will agree with me that there is definitely curb in corruption to some extent. The yield from Excise revenue is Rs. 387 crores. The policy of this Government is very clear. We have fixed our priorities for wlfare schemes. At the same time, we have not neglected the field of development like Irrigation, Education or other departments If you compare the plan outlay of the past three years with the plan outlay of the first three years of the VI Plan, will see that there is definite and distinct rise in the allotments for irrigation or education or welfare schemes and marginal increase in other departments. I would like to quote that in the first three years, the amount allocated by the Congress government for irrigation is constant between Rs. 145 to 150 crores whereas during the regime of the Telugu Desam Government it rose from Rs. 146 crores during 1982-83 to Rs. 305 crores this year.

Now, I would like to discuss on distinct issue here. What do you consider as the development of the State? Our Leader of the Opposition has said that it is in relation to per capita income. I do agree with him that it is based on per capita income of the common man but it is the rise in the socio economic condition of the common man which results in the development of the State, Rise in socio-economic condition of the common man means providing minimum requirements such as food, shelter and clothing. There are opoinions voiced by famous Economists like Amrit Kumar Sen, and Economics Professor of Oxford University and Sri K. N. Raj, member, Planning Commission. I would like to explain as to what is meant by development of the State. One method is developing the State by indirect method of creating or generating employment so that an individual would be in a position to meet his minimum requirements. We have this process in our State by creating industries and creating productivity which in turn generates employment which in turn would make the common man meet his minimum requirements But we have seen that this system has totally failed in our State and in the country. We have seen how unemployment has gone up from 5 millions in 1971 to 20 millions till to-day, subject to correction. Similarly, the percentage of below the poverty line has risen from 32 to 51. I am sure that the House will agree with me that this policy of indirect generation of the means of productivity has totally failed in this set up. Moreever, it is time consuming and the are not prepared to wait for ages to get their minimum requirements.

This is the theory propounded by Prof. Amrit Kumar Sen in his book 'POVERTY AND FAMINE' and which is normally followed by the Telugu Desam Government. It is the theory wherein the minimum requirements are provided directly to the common man at subsidised rates to fulfil his requirements Even Prof. K. N. Raj has clearly said that it is the duty of the Government to bridge the socio-economic imbalances between the urban and the rural. He said that if the Government does not the necessary action it may lead to severe struggle in between them. He has clearly said that if the minimum requirements are not provided by the Government we may have struggle at our hands. I would kindly request my friends to bear with me, to read the book of Prof. Amrit Kumar Sen on 'Poverty and Famine' in which he has advocated this theory, I appeal

to them to support the policies of the Telugu Desam Government which is moving in the right direction.

After the Telugu Desam came into power, we have brought certain institutional charges, though it took quite some time because of the politicals crises and the hindrance created by the out - dated Andhra Pradesh Legislative Council. Of-course, this Government has abolished it now. The institution of village officers has been abolished and we have brought in a revolutionary social change in what you call ferming Mandals, in reorganising taluks and firkas into mandals intending to bring about development at mandal set - up which is nearer to the common man. The Telugu Vijnana Peetham has been formed. One of my friends has just now criticised the move. He should know that a number of Organisations, musical and literary academies have been merged to form one organisation to be economical.

Then it was said why should Dharma Maha Matra be abolished. Well Dharma Maha Matra may be abolished to save parallel Board. At the time, to curb corruption at all levels and in day to day life, we have established an Advisory Board known as Vigilance Board and it is also intended to form Vegilance Cells at district level to curb corruption. This is in addition to Lok Ayuktha. Anti-Corruption Bureau has been strengthened. The Government should also be commended for forming the Quli Qutub Sha Board which is intended to develop the Old City. We have grounded a notable programme known as 'Shrama Shakthi Programme' which intends to employ directly either through co-operatives or Panchayats and remove middle-men viz., contractors.

Comming to the Budgetary allotment, in this year's plan outlay we have seen that 73% of the total budgetary allotment is for development expenditure. Coming to the department-wise figures, for Social welfare schemes and social security roughly Rs. 507 crores have been allotted. The pick of the Social Welfare programme is the Weaker Sections Housing Programme. Rs. 40 crores have been allotted for this and the Government intends to construct 1,40,000 houses for the weaker sections. We have already constructed 1,73,000 in the past two years. Our Housing programme has been commended by one and all. Even the Central Government has acknowledged the advancement of the Weaker Sections Housing Programme in Andhra Pradesh.

At the same time, the State Government intends giving house house site pattas simultaneously to those who do not 'have even house sites. For so many years due consideration was not given to this aspect. An amount of Rs. 12.50 crores has been allotted for this purpose and 1,25,000 families are intended to be covered under this provision.

Comming to the security schemes, the State Government has introduced a novel scheme of Agriculture Farm Labour Pension, Old-age pension, and widow pension. In morning's discussion, some of our Opposition friends were critısing the scheme saying that the Government has assured pension to all old widows.

I would like to ask a noble question to our Opposition leader is it possible to remove unemployment just with a stroke of pen or provide pension to every one in the State? We have never claimed. There are nearly 47, 000 widows. This scheme is intended to help and it is the intention of the Government to come to the rescue and provide minimum .equirements of the people. That is why in a phased programme these social security measures have been taken up. Rs. 21 crores have been allotted, Rs. 18 crores under non-plan and Rs, 3 crores under plan for the Farm Labour Pension Seheme. Rs. 3 crores have been allocated for Widow Pensions and Rs. 8 crores towards old - age Pension Scheme. For another programme Rs. 129.28 crores have been provided under Special Component Scheduled Castes Plan in which 2 lakh families are to be benefıtted 'with various economic development schemes to cross the poverty lıne. Similarly a provision for the Welfare of Backward Classes and Schedulted Tribes, Physically handlcapped and Women and Children have alsb been provided for. Notable among these schemes is for the rajakas. 110 Dhobi ghats are intended to be constructed at a cost of Rs. 50,000 each this year. Sufficient funds have been Provided for Women and Child Care. A scheme kuown as Maternity allowance to the women working as agricultural labourers in their advanced pregnancy is also provided. Rice at Rs. 2/- per kilogram is another programme which is envied all over the country. Other governments in the country are forced to copy this seheme because when it is functioning sucessfully in one State, every one is asking their government, when the Government of Andhra Pradesh is providing rice at Rs. 2/- per kilogram why not provide the same to us. This scheme is intended to provide for 1 crore families

this year at a cost of Rs. 167 crores to be incurred on record procurement of 26.5 lakh tonnes of rice. Along with this, the Government also intends to continue 50% subsidy on Dhoti and saree scheme.

Coming over to the Irrigation sector, a sum of Rs. 305 crores has been provided. There was lot of criticism from the opposition benches that sufficient funds have hot been allocated for irrigation. I do agree with them on one count. But it is not humanly possible for this State Government or any other State goverement with so many natural resources available to to complete all the irrigation projects all by themselves. There comes the concept of National Project. I once again appeal to my firiends in the Opposition benches and mainly to the Opposition leader because it is the Congress government which is ruling at the Centre to use his energies to convince the Centre about the concept of the National Project which my revered leader Sri N. T. Rama Rao garu has been voicing on every opportunity and at every platform. I would like to ask the august House whether it is possible for the State government with its limited resources to complete the projects of gigantic nature like Polavaram, Telugu Ganga, Vamsadhara, Srisailam Right Canal, Srisailam Left Canal by itself which require Rs. 6,000 crores? Even within the limited resources which the State has, it has provided Rs. 75 crores for the Telugu Ganga Project.

Yesterday, in his opening speech on the Budget, the Hon. Opposition Leader Sri M. Baga Reddy raised one question which is surprising. He said, there is a dispute on Telugu Ganga just because of an advertisement which has been given by the ruling party. I do not know from where he got this view-the idea of dispute. My leader has very clearly clearified that there is no dispute with regard to the Telugu Ganga project and we are going ahead with the Telugu Ganga Project and we have incurred an expenditure of Rs. 70 crores. We have written to the Central Water and Power Commission for its clearance, We are asking for environmental clearance, I request the Opposition leader to use his energies to get clearance and then see if there is any dispute in it. There is no question of dispute with regard to Telugu Ganga.

Regarding Pochampad project, the Hon. Leader of the of the Opposition again commented in Parliament it was said that the report of the Second Phase on Pochampad has not been

submitted by the Government of Andhra Pradesh. I would like to bring to the notice of the House.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూర్) :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు స్పోర్టివ్‌గా తీసుకుంటారనే ఉద్దేశ్యముతో మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడేది బడ్జెటుకు మంత్రి గారు సమాధానం ఇచ్చినట్లుగా వుంది. సలహాల రూపములో కాకుండా మొత్తము బాధ్యత అంతా తన నెత్తిమీద పెట్టుకొని మోయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా వుంది వారి ఉపన్యాసము. తప్పొప్పులు ప్రతి బడ్జెటులోను వుంటాయి. అందరి సభ్యుల సలహాలతో రాష్ట్రాన్ని పెరుగుపరచుకొనే పద్ధతిలో వుండాలి కాని వారు ఈ బరువును మోసే పద్ధతి అర్థము కావడంలేదు.

Sri K. Vidyadhara Rao: Madam Sepeaker, wonderful suggestion is given by my friends Sri Bapiraju garu. But I would like to bring to his notice through the august House that I am not trying to answer the Opposition Leader or any Member here. I am just setting the record straight and trying to bring to the notice of the House whichever facts I know in defence of my government too.

Regarding Pochampad, (Sriramasagar), the Hon. Opposition Leader again has said that in Parliament the Phase II Programme of Pochampad was not submitted. He is entirely correct. But I would like to bring to the notice of the House that my government has not neglected Pochampad Phase II. They have submitted a programme of revised Phase I in which, subject to correction, the Kakatiya canal is intended to be extended from 234 km. to 284 km. with Rs. 96 crores and to irrigate an extent of 4 lakh acres in addition to the 6,60,000 to be irrigated under the first project. This project would cost Rs. 870 crores and Rs 410 crores have been spent to this day. This Project has been referred to the World Bank for aid it is in the final stages of being negotiated and settled and it may come at any moment. With the World Bank Aid, the government intends to complete the Sriramasagar project in the VII Five-Year Plan.

Srisalam Right Canal :- An amount of Rs. 20 crores was allotted to irrigate the lands of Rayalaseema. An amount of Rs. 5 crores was allotted in the previous years, but my Government has allotted Rs. 20 crores

Sri N. Indrasena Reddy :- Madam Chaiman, the hon'ble Member is using the word repeatedly "my Government". He should not use that word. He can use "our Government" or "T. D. Covernment".

Sri Kudipudi Prabhakar Rao :- This Government is ours and not anybody's.

Sri Vidyadhar Rao :- I stand corrected. It is the final stage and this will be taken up in the Seventh Five Year Plan,

Srisailam Left Canal :- It irrigates 3 lakh acres and it is provided with an amount of Rs. 15 crores.

Joorala Project :- Some Members said that this project is not provided with any amount. An Amountof Rs. 8 crores has been allotted to this project. An amount of Rs. 10 crores to Singoor and Rs. 10.5 crores to Yeleru projects was provided.

I would like to inform the House that Vizag Steel Plant is provided water from Raiwada Project and the plant will be provided with 5 t.m. c. of water by the end of 1990. Buggavanka, Varadarajulu Projects are allotted an amount of Rs. 33 crores besides Rs. 34 crores. Inspite of increased allotment to irrigation sector, lot of criticism is there.

We have seen, some Members in their anxiety. beating their chests saying that Rayalaseema is ignored. I would like to say in this House that they are not only the champions of Rayalaseema but everyone in this House is anxious for the development of Rayalaseema. There were three Chief Ministers from Rayalaseema.

Sri K. Bapi Raju :- Madam Chairman, This Hon'ble Member, it seems, is going to create problems.

(Interreptions)

Sri K. Vidyadhar Rao :- Rayalaseema gave three Chief Ministers during the 35 years of Congress period. What they have done ? What we have not done ?

Sri V. Rambhupal Chowdary :- No Chief Minister from Rayalaseema stayed more than 3 1/2 years.

Sri K. Vidyadhar Rao :- It is the fault of their party. I request all those who have shouted at the top of their voices for the development of Rayalaseema to co-operate with the Government to get the clearance for Telugu Ganga.

Power Sector :- I am with full confidence that every one in this House will support the development and progress made

in the power sector. In the year 1982-83, 53000 pump sets were provided ond this year 78,000 pump sets are provided. Out Government intends to electrify 800 villages. Central Government has awarded us for meritorious service. I would like to inform this august House the injustice done in respect of Kalpakam National Atomic Power Plant. The plant was set up at Madras. Then, it was assured that 15% of the power would be given to the Central Pool, 10% to the State Government and 75 % to the General Grid. But to everybody's surprise, after the completion of the first phase, the State Government has been denied of its share and the entire 100% power generated by the Plant has been given to Tamil Nadu alone. The late Madam Prime Minister knows it. It is not the step-motherly treatment meted out to Andhra Pradesh? They said that after the completion of the second phase, A. P. would be given its due share. Now the second phase has gone to the generation. Inspite of the repeated representations of the State Government again, we have been denied our share and 50% of the power generated has been given to Tamil Nadu. Where there is surplus of power, there will be economic growth and employment potential will grow. I would once again appeal to the Members to fight for our due share of power from the Kalpakam Plant.

Medical and Health :- The State Government has sanctioned Rs. 24 74 crores for establishing Primary Health Centres one at each Mandal headquarters. An amount of Rs. 7 crores has been earmarked for construction of buildings for 200 Dispensaries and 100 P. H. Cs. The State Government has decided to provide facilities for medical check up for 6 million students of the age group of 6 to 11 years, which in the long run, will provide longevity for the younger generation.

Rural Water Supply Scheme :- The State Government has decided to provide 1,94,000 water sources.

In his enthusiam, the Minister for Commercial Taxes has, according to paper news, decided to levy tax on Atukulu, Pelalu, pogula rise etc. These products which were multi-taxed, have been brought in for single tax. They were taxed at different points previously. I appeal to the Minister for finance to exempt even this single point. I also request him to provide more money for the closure of breaches on Errakalva in W. G. Dist. to control the flood water and to store 3 t. m. c. of water.

With these few suggessitons, I close my budget speech.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఆర్థికశాఖా మాత్యులు చాలా ఇబ్బందులతో సతమతమవుతున్న ఆర్థిక సంక్షోభం పరిస్థితులతో ఒక మంచి ప్రయత్నం చేశారు-కష్టపడ్డారు. కాని ఎంత కష్టపడినప్పటికీ వారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని కొట్టొచ్చినట్లు చూపిస్తున్నదే తప్ప అంకెలు అంకెల తప్ప ఏ మంత్రిగాని, ముఖ్యమంత్రిగాని మార్చలేరనే వాస్తవం స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఈనాడు మన రాష్ట్రము ఆర్థికంగా తిరిగి వెనక్కు రాలేనటువంటి సంక్షోభ పరిస్థితులలో కూరుకపోయి వుంది. ప్రజల సమస్యల పరిష్కారానికి మన ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానంలో సగంకాదు గదా, పావలా అయినా పరిష్కారం చేయడానికి తగిన వనరులు లేవు, నిధులులేవు. మళ్ళీ అనుదినం కొత్త కొత్త సమస్యలు వస్తున్నవి. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు సంబంధించి సుప్రీ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుల్ల ఎన్ని కోట్ల బరువు పడుతుందో మంత్రిగారు చెబుతారు. ఇవంతాచూస్తే, చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితులలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారని, అత్యవసర పరిస్థితి పరిశీలించి తగిన నిర్ణయాలు ప్రభుత్వము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1985-86 లో ఓపెనింగు బేలన్స్ రు. 231.79 కోట్లు. ఫైనల్‌గా రు. 119.31 కోట్ల లోటుతో బడ్జెటు వచ్చింది. దాదాపు రు. 120 కోట్ల లోటు బడ్జెటు వుంది. ఇంత వున్నప్పటికీ మొత్తం కేపిటల్, రెవిన్యూ ఎకౌంటు కలుపుకుంటే 4 వేల కోట్లు అయితే 1961 లో వున్న రూపాయ విలువచూస్తే 12 పైసలు అంటే కేపిటల్ అండ్ రెవిన్యూ ఎకౌంటుమీద ఆ లెక్క ప్రకారం ఖర్చు 6 వంతులు తగ్గించుకోవాలి. ఇప్పుడు జనాభా 6 కోట్లు వున్నారు. 1961 లో నాలుగు కోట్లే వున్నారు. జనాభా దాదాపు రెట్టింపు పెరిగింది. రూపాయ విలువ 6 రెట్లు తగ్గింది. అటువంటి పరిస్థితులలో బడ్జెటు పెట్టుకున్నాము. 3 వేలు, 4 వేల బడ్జెటు అని సంతోషపడితే యీ బలహీనతలు అన్నీ దాని వెంటనే వున్నవి. ఇవి అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుంటే బడ్జెటు ఆచరణలో వుపయోగ పడుతుందా అనేది చూడాలి. ఏ దేశము అయినా అభివృద్ధి చెందాలంటే, అభివృద్ధి విశృంఖలంగా సాగిపోవాలంటే దానికి ప్రధానమైనటువంటి సూత్రము రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్, కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్. కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ అంటే మౌలికమైనటువంటి నిర్మాణాలు, ప్రాజెక్టులు పరిశ్రమలు, వీటిని ఏర్పాటుచేసుకునే బడ్జెటు ఖాతా పైన జరిగే ఖర్చుకు-రెవిన్యూ ఖాతాపైన జరిగే ఖర్చుకు ఒక ఆమోద యోగ్యమైనటువంటి, భవిష్యత్తుకు విశ్వాసం కలిగించదగిన దామాషా వుండాలిగాని దానికి దీనికి అంతూ పొంతూ లేకుండా వుంటే లాభంలేదు. రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ దాదాపు మూడువేల కోట్లు వుంది. రు. 445 కోట్లు మాత్రమే కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్. రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్‌కు కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఆరవ వంతుగా వుంది. రెవెన్యూ బాగా పెరిగిపోతున్నది, ఉద్యోగస్థుల జీతాలు పెరగాలి. అనేక కార్యక్రమాలు పెంచుకోవాలి, వాటిమీద డబ్బు ఖర్చు పెట్టాలా ? ఇప్పుడున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే కాదు, ఈ జాడ్యం మొదటినుండి వుంది. 35 ఏండ్ల కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో బాగా జీర్ణించుకొని పోయివున్నటువంటి దానినుండి బయటపడ

లేకుండా అదే పద్ధతిని కొనసాగించడం తప్ప గత్యంతరం లేకుండా యీ ప్రభుత్వం బాధ పడుతున్నది. యథాతథా పరిస్థితిని ప్రతిబింబించే బడ్జెటు తప్ప మరో క్రొత్తదారి కల్పించి చూపించే పరిస్థితిలేదు. కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌కు రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్‌కు వుండ వలసిన న్యాయ సంబంధమైనటువంటి, అభివృద్ధి కరమైనటువంటి నిష్పత్తి లేకుండా కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచరు తగ్గిపోవడం, రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ 6 రెట్లు పెరిగిపోవడం శుభ సూచకం కాదు. రాష్ట్రము రోజు రోజుకు ఊబిలోకి దిగిపోతున్నది. అలా పోతున్నప్పటికీ ఓట్లు రావచ్చు, ప్రభుత్వం రావచ్చు. కాని రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడదు. దాని గురించి మౌళికమైనటువంటి మార్పులుచేసి సూచించినట్లు లెదు.

డెవలప్‌మెంటు ఎక్స్‌పెండిచరు 74 శాతం, నాన్‌డెవలప్‌మెంటు ఎక్స్‌పెండిచరు 26 శాతం అని చెప్పారు. డెవలప్‌మెంటు ఎక్స్‌పెండిచర్ 74 శాతం. సంతోషం. ఇది మిస్‌లీడింగుగా ఉంది కిలో బియ్యం రెండురూపాయల పథకమునకు కొన్ని కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అదే విధంగా జనతా ధోవతులు, జనతా చీరల స్కీము ప్రవేశ పెట్టారు. డెవలప్‌మెంటులో డిఫరెన్సు ఉంది. ఉత్పత్తికోసం అది ఖర్చు పెట్టడంలేదు. దానివల్లవచ్చే ఫలితం ఏమీలేదు. దానివల్ల వచ్చే ఫలితం ఓటు మాత్రమే, నమస్కారములు మాత్రమే, ప్రచారం మాత్రమే. రాష్ట్ర బొక్కసంలోకి తిరిగి డబ్బు వచ్చే పరిస్థితి కాదు. అటువంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అక్కరలేదని కాదు. వాటికికూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. వృధా ఖర్చులు, ప్రయోజనం లేని ఖర్చులు ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :- శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పథకంకు అయ్యేదానిని వృధా ఖర్చుల క్రింద జమకడతారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- వృధా ఖర్చుల క్రింద అని నేను చెప్పడంలేదు. ప్రజల నోటినుంచి వచ్చే మాటల గురించి నేను మాట్లాడడంలేదు. ఈ రాష్ట్రంయొక్క ఆర్థిక విధానము చూసి ఆందోళనచెంది దాని పునాదులు గట్టిగా వేసుకోకపోతే ఈ రాష్ట్ర భవిష్యత్తు శూన్యంలోకి పోతుందని చెబుతున్నాను. కిలో 2 రూపాయల బియ్యం పథకమే కాదు. ఇంకా అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేయవలసి ఉంది. అవి ఏ పద్ధతిలో చేయాలో ఆలోచించండి. నేను కూడా గౌరవ సభ్యులందరి విశ్వాసాన్ని సంపాదించ డానికి మీ హృదయాలలో నా అభిప్రాయాలు చొప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశంపార్టీ శాసనసభ్యులందరూ ట్రెయినింగు పొందినవారు. ఇప్పుడు నేను బడ్జెటులో ఉన్నటువంటి కొన్ని విషయాల గురించి చెబుతాను. ఎంత అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నామో చెబు తాను. ఋణాల పరిస్థితి చూడండి. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి తీసుకున్నది. రు. 2,513 కోట్లు, పబ్లిక్ డెట్సు 3,317 కోట్లు. మొత్తం ఈనాడున్న ఋణం రు. 5,830 కోట్లు, ఇది

1 సంవత్సరం బడ్జెటుకన్నా మించినది. ఈ రుణం గురించి నేను భయపడడంలేదు. ఆర్థిక విధానం మారి దేశంలో లక్షల కోట్లు బాకీపడితే తీర్మానం చేసుకొంటున్నారు. బలహీన మయిన దేశాలనుంచి వడ్డీ అడగవద్దని అదే విధంగా కొన్ని బలహీన దేశాలనుంచి అసలు కూడా అడగవద్దని అంటున్నారు. రు. 5,830 కోట్లు మీరు రుణంగా ఉన్నారని నేను బాధతో చెప్పడంలేదు. కాని వాస్తవం చెబుతున్నాను, ప్రతి సంవత్సరం కేంద్రం వందల కోట్ల రూపాయలు వడ్డీ క్రింద రాబట్టుకొని మిగిలిన డబ్బు ఇస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. కనుక మన రాష్ట్రం రుణగ్రస్తం అవుతున్నది. ఇది మన అభివృద్ధి కార్య క్రమాలకు తీరని ఆటంకమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాల విషయం గురించి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు ఎక్సయిజు డ్యూటీలో, సెంట్రల్ ఇన్‌కంటాక్సులో, కన్‌సైన్‌మెంటు టాక్సులో ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారు తమ ఉపన్యాసంలో చెప్పినట్లు తప్పకుండా మన వాటా మనకు రావలసి ఉంది. వారు 4 పర్సెంటు అన్నారు. అంతకన్నా మించి 10 పర్సెంటు వరకు అయినా మనకు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మార్పులు జరగాలి. ఈ విషయం సర్కారియా కమీషనులో ఉంది. అది న్యాయం చేకూర్చాలని మన ఆందోళన కొనసాగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు వస్తున్నటువంటిది నామమాత్రంగా ఉంది. దానిని ఎక్కువగా పెంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. డెఫినిట్ ప్రాబ్లం కాదు. రు. 119 కోట్లు కాదు 500 కోట్లు అయినా కేంద్రంయొక్క వనరులు మనకువస్తే మన పరిపాలనా సంస్కరణలు మనం చేసుకుంటూ మనం ముందుకు పోవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను. మన ఫైనాన్సు మినిస్టరు శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్‌గారు కాకలు తీరినవారు. ఎంతో అనుభవం గలిగినవారు. వారు నా సహచరులు కేంద్ర ప్రభుత్వంచేత నియమించబడిన కమీషనులు ఉన్నాయి. రాష్ట్రా నికి, కేంద్రానికి వస్తున్నటువంటి సేల్సు టాక్సు, ఎక్సయిజ్ టాక్సు, సెంట్రల్ ఎక్సయిజ్ టాక్సు, వెహికిల్సు టాక్సులలో ఎగవేత ఎంత ఉందని ఆ కమీషనులు ఎంక్వయిరీ చేసి ఏ ఒక్క కమీషనుకూడా ఎగవేతలేదని అనలేదు. అందరూ అంగీకరించారు. 60% 79% ఎగవేత ఉంది. పన్నుల ఎగవేత ఉందని మొత్తం భారత దేశమంతా చెబుతున్నది పెద్ద పెద్ద అర్థ శాస్త్రవేత్తలు అందరూ చెబుతున్నారు. ఈనాడు గ్రామాలలో డి. ఆర్. డి. ఎ. క్రింద అప్పు తీసుకొని ఇవ్వకపోతే, కో-ఆపరేటివ్‌లోను తీసుకున్న రైతు రెండు వేలు ఇవ్వకపోతే బజారులో దండోరావేసి వస్తువులను, మంగళ సూత్రాలను తీసుకొంటున్న అనుభవాలు చూస్తున్నాము. తీసుకున్న వారందరూ కట్టాలి. ప్రభుత్వంతో సహ కరించాలి. ఈ గజదొంగలు - కోట్ల రూపాయలు ఆస్థి కలిగినవారు, ప్రతి నెల లక్షల రూపాయలు ఆదాయం చేసేవారు, ప్రతిరోజు వేల రూపాయలు త్రాగ డానికి ఖర్చు చేసేవారినుంచి 730 కోట్లు సేల్సు టాక్సు క్రింద రావలసి ఉంది. వారు 700, 800 కోట్ల పన్ను ఎగగొడుతున్నారు. ఇది ప్రజలనుంచి సేల్సు టాక్సు క్రింద కలెక్టు చేస్తున్నటువంటి డబ్బు, ఇది 6 కోట్ల ప్రజలు కడతున్నటువంటి సేల్సు

టాక్సులోనిది. ధనాఢ్య వర్గానికి ఈ అధికారం ఎవరు ఇచ్చారు? సేల్సు టాక్సు అధికారులు ఇచ్చారు. పైనుంచి క్రిందివరకు వాటాలు పంచుకొని రు. 700 కోట్లు పంచుకొని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నడుపకుండా చేస్తున్నటువంటి పెద్ద దొంగతనం గురించి ప్రభుత్వం ఒక్కమాటకూడా మాట్లాడలేదు. మన ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారి ఉపన్యాసాన్ని టార్చిలైటువేసి చూశాను కాని దానిని గురించి ఎక్కడా కనిపించలేదు.

1-00 p. m. ఈ పన్నుల ఎగవేతను అరికట్టకపోతే డబ్బు ఎక్కడి నుంచి తీసుకువస్తారు? కేంద్రం ఎక్కడ నుంచి తెచ్చి ఇస్తుంది? ఇది మన డబ్బు - ప్రజల డబ్బు. రు. 380 కోట్లు ఎక్సయిజ్ టాక్స్‌లో రు. 100 కోట్లు వెహికల్ టాక్సులో అలా మొత్తంలో చూస్తే సుమారు రు. 1250 కోట్లు పన్ను ఎగవేత ఉందనేది నేను అనడం కాదు - స్పష్టంగా యావత్‌భారత దేశంలో అందరూ, ఆర్థిక నిపుణులు అంగీకరించిన మాట వాస్తవం. ఈ పన్నుల ఎగవేత పైన ఎన్. టి. ఆర్. సవాల్ చేయాలి - దీని మీద దాడి చేయాలి - యుద్ధం ప్రకటించాలి - ఇస్తారా చస్తారా, లేకపోతే ప్రాణాలు తీస్తాం అని కఠినంగా చెప్పి అవసరం అయితే చట్టం చేసి-వారందరికీ బేడీలు వేసి బజారులలో ఊరేగించండి- ఏ విధంగానైనా సరే ఆ పన్నులన్ని వసూలు చెయ్యండి. మీరందరూ ప్రజాద్రోహులు కాదు. మీకు కూడా ఈ పన్నుల ఎగవేతను అరికట్టాలనే ఉంటుంది. జిల్లా జిల్లాకు కమిటీలు వేద్దాము .పన్నుల బకాయిలు ఉన్నవారి లిస్టులు తయారుచేసి వెళ్లాడకడదాము. కట్టకపోతే గొంతులు పట్టుకొందాము. దీనివల్ల లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య వస్తుందని అనుకోకూడదు. ఈ ఎగవేత ఎవరివల్ల జరుగుతున్నది? మీ అధికారులవల్ల జరుగుతున్నది- వారే చేస్తున్నారు. ప్రజల సహకారం తీసుకుని, ప్రతిపక్షాల సహకారం తీసుకుని ఈ దేశద్రోహుల్ని, ఈ పన్ను ఎగవేతల్ని అరికట్టేందుకు యుద్ధప్రాతిపదిక చర్యలు తీసుకోకపోతే రాష్ట్రానికి భవిష్యత్తు శూన్యం. మీరు అంగీకరించారు పన్నుల ఎగవేత ఉందని. అవసరమైతే చట్టం తీసుకువచ్చి అందరం కలిసి వారి మీద తిరుగుబాటు చేద్దాము. ఇంకొక ముఖ్యమైన సిద్ధాంతం ఉంది- నేను ఆ సిద్ధాంతం గురించి సూక్ష్మంగా మనవి చేస్తాను. జనాకర్షణ, ప్రజాకర్షణకు లోనై, మౌలికమైన పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు తిలోదకాలిచ్చే ధోరణిలో ఎన్నికలలో గెలవడానికి అనే ధోరణితో చేసే కార్యక్రమాలు- ఇంతకు ముందు కాంగ్రెస్‌వారు అటువంటివి పెంచి పోషించారు. ఇందిరా గాంధీ చేసినవి కూడా అటువంటివే ఉన్నాయి – ఆ వైఖరి శాస్త్రీయమైన వైఖరి కాదు. ఎన్.ఆర్.ఇ.పి., డి.ఆర్.డి.ఏ. ప్రోగామ్సు. ఇంకా అనేక కార్యక్రమాలు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు– ఇవన్నీ తీసుకుని దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలిస్తామంటున్నారు. దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించడానికి - అసలు దానికి ఉన్న కారణాలను గురించి - ఆ దారిద్ర్యం అసలు పుట్టకుండానే, పురిట్లోనే గొంతు నులిమివేసే పనిచేయాలి. ఫ్యాక్టరీలు, ఇంజనీర్లు అందరూ

సృష్టిస్తున్నారు దారిద్ర్యాన్ని, దివాళా తీసే పరిస్థితులు కల్పిస్తున్నారు. సంవత్సరానికి రు. 3600 ఆదాయం లోపల ఉంటే పావర్టీ లైన్ అని పెట్టుకుని వారికి రుణాలు ఇస్తున్నాము. ఇవ్వడం అవసరమే. పేదవారిని ఆదుకోవాల్సిందే. అయితే ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించే సందర్భంలో ఈ దారిద్ర్యాన్ని పారద్రోలే పనులు చేస్తున్నారా అంటే లేదు. అసలు ఈ దారిద్ర్యానికి కారణాలు ఏమిటి ముందు తెలుసుకోవాలి...

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :- దారిద్ర్యం తొలగించడానికి దేశ ప్రణాళికంలో ఎంతవరకు అవకాశం ఉందో చెపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు : కేంద్రంవారి మౌలిక సిద్ధాంతము ఇదే. వారు అసలు మౌలికమైన మార్పులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు. వారు ఎలాగో ఇవ్వడంలేదు. మీరైనా ఇస్తారని ఆశించాను. మీరుకూడా ఇవ్వడంలేదు. మార్పు అనేది చెప్పుకోతగ్గదిగా లేదు. ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద కేంద్రం ఇచ్చింది. మొత్తం జాతి సంపదలో. ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికా రివ్యూలో తేలిన దానినిబట్టి చూస్తే. 3600 రూపాయల వార్షిక ఆదాయంలోపు ఉన్నవారు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారని అనుకుంటే. 45 శాతము నుంచి 50 శాతం మందికి ఇచ్చారు. దారిద్ర రేఖకు క్రింద ఉన్నవారిలో 16 కోట్ల మందికి ఓ అయిదు వేలో, పది వేలో ఇచ్చారు. 16 కోట్ల మందిలో పది శాతం మాత్రమే దారిద్ర్య రేఖ దాటారు. మిగతా 40 శాతం మంది దారిద్ర్య రేఖ దాటినట్టే దాటి మళ్ళీ క్రిందికి పడిపోతున్నారు. ఇచ్చిన బర్రెలు చచ్చిపోయో. భూములు పండకనో మరో కారణంతోనే వారికి ఏమీ మిగలకుండా వుంది. మళ్ళీ ఓ ఆరు నెలలోనో, తొమ్మిది నెలలోనో వారు తిరిగి దారిద్ర్య రేఖ క్రిందికి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఈ విధంగా ఎంతవరకు ఈ సంస్కరణలవల్ల, ఈ స్కీములవల్ల ఈ దారిద్ర్యాన్ని ఎదిరించగలుగుతున్నాము? అయినా మన ప్రజలు పేదవారు కాబట్టి ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలవల్ల ఏవో కొన్ని పనులు చేస్తున్నది మా ఇంటి దగ్గిర దారులుతీర్చి జనం వుంటున్నారు. వృద్ధాప్యపు పెన్షనో, విడో పెన్షనో, మరోటి ఇప్పించమని. కానీ దీనివెనుక వున్న మీ ఔట్‌లుక్ ఏమిటి అనేది చూడాలి...

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : అర్హులైన వారిని ఆదుకోవడమే ఉద్దేశం.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు : ఆదుకోకూడదని కాదు. ఓ పది రూపాయలు వచ్చాయి, ఒకరికి ఇచ్చాము అనుకోకూడదు. మీరు సోషల్ వెల్‌ఫేర్‌కు ఖర్చుపెడుతున్న దానిని రెట్టింపు చేయండని కోరుతున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వము ఆరవ ప్రణాళికలో 16 కోట్లమంది దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన వున్నవారికి. మొత్తం ఆదాయములో ఎన్.ఆర్.ఇ.పి క్రింద సుమారు 0.48 శాతం, డి.ఆర్.డి.ఏ క్రింద 1.2 శాతం ఖర్చుపెట్టి 50 శాతంతో దారిద్ర్య రేఖ క్రింద ఉన్నవారిని ఆదుకుంటారట!

బహుపరాక్:- వారి సిద్ధాంతాలకు, వారి ఆచరణలకు ఆ భగవంతుడే వారికి మేలు చేయాలి; కాని నేను క్షమించడానికి సిద్ధంగాలేను. మీరు వారి ఆడుగుజాడలలో యెందుకు నడుస్తారు? మన రాష్ట్ర ప్రణాళికలలో, కార్యక్రమాలలో సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో మౌళికమైన మార్పు తేవడానికి వీలులేదా? రూ. 5 కోట్లు రూ. 10 కోట్లు అట్లాగే పిల్లలకు రూ. 5 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినారు. వీటిని నేను ప్రశ్నించడంలేదు. పిల్లలకు మధ్యాహ్నం భోజనము కావాలని, రాత్రి భోజనము కావాలని, జనతా దుస్తులు కావాలని, బడికి పుస్తకాలు కావాలని ఎన్.టి.ఆర్. గారి ఇంటిదాకా వెళ్ళి అడగవలసిన గతి యీ రాష్ట్రానికి రాకూడదు. ఈ రాష్ట్రములో ఈ 5 సంవత్సరములలో, 10 సంవత్సరములలో 2 కోట్ల అట్టడుగునవున్న నిరుపేదలకు, రూ. 3,500 కంటే తక్కువ ఆదాయముతో సతమతమవుతున్న పేదవారు వారి రెక్కల కష్టాన్ని గౌరవించి కనీసవేతనాలు యిచ్చి, బోనస్‌లు యిచ్చి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టి, వారి బిడ్డలను వారే చదివించుకోవాలి, వారి భార్యకు ఆరోగ్యం బాగా లేకపోతే వారే చూసుకొని పరిష్కరించుకోవాలి, వారి యిళ్ళు వారే కట్టుకోవాలి, లేకపోతే కొద్దిగా బ్యాంకుల ద్వారా, సహకార బ్యాంకుల ద్వారా వేడి నీళ్ళకు తోడు చన్నీళ్ళు, చన్నీళ్ళకు తోడు వేడినీళ్ళు తెచ్చుకొనేటట్లు చేయాలి. కాని పేదలకు దరిద్ర్యం పెరిగిపోతుంది. ఏమైనా గవర్నమెంటు యిస్తే లాక్కుందాము, తీసుకుందామనే దృక్పథం మంచిది కాదు. ఇది రాష్ట్రానికి, దేశానికి పర్మనెంట్ సొల్యూషన్ కానేకాదు. కాబట్టి వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు చేయాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు రాజ్యాంగానికి మించి తీసికొని రావడానికి రాష్ట్రానికి అధికారం ఉందా ?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు : రాజ్యాంగము గురించి యెంత తక్కువ చెప్పుకుంటే అంత మంచిది. అవసరం వస్తే ఈ రాజ్యాంగాన్ని తీసిపారవేయవలసిన అవసరం వుంది. కాని రాజ్యాంగ పరిధికి లోబడికూడా అవసరమయితే మన ప్రభుత్వం మన ప్రజలయొక్క బలాన్ని ఒడ్డి మన కార్యక్రమాలు అమలుపరచుకుందాము. దరిద్రుని నోటిలో గంజి పోయడం కాదు. వారి దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించే కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. ఆర్గనైజ్డ్ లేబరు ఉన్నారు. వారి సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తున్నారు. ఇంకా చేయాలి. చేయబోతున్నారు. అనార్గనైజ్డ్ లేబర్ దాదాపు ఒక కోటిమంది ఉన్నారు. వీరు రిక్షా కార్మికులు, చేనేత కార్మికులు, ఎన్.ఎమ్.ఆర్.లు అనేక పేర్లతో వున్నారు. వీరికి కనీస వేతనాలు లేవు. ఇప్పుడు విజయా స్పిన్నింగ్ టెక్స్‌టైల్స్ మిల్స్ గురించి చర్చించినారు. విజయవాడ ప్రక్కన ఉండే నడిబజారులో స్త్రీలపైన పోలీసులు లాఠీచార్జీ చేసి, పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వర్గానికి రక్షణ యిస్తున్నప్పుడు జరిగేదేమిటి? వారి ఆదాయాలు పెరిగే పద్ధతులలో మనము సంస్కరణలు తేవాలి. దీనిలో మౌళికమైన విధానం ముఖ్యంగా పన్నుల

ఎగవేతను అరికట్టడం జరగాలి. అట్లాగే భూసంస్కరణల గురించి అనేక పర్యాయాలు ముఖ్యమంత్రిగారికి స్వయంగా విన్నవించుకోవడం జరిగింది.

చల్లపల్లిలో భూమి సంపదం యిది అంతంకాదు. మన రాష్ట్రంలో బుద్ధిపూర్వకంగా సీలింగ్ చట్టంనుంచి తప్పించుకోవడానికి భూస్వాములు బినామీలు పెట్టుకొని 15 లక్షల ఎకరములు వరకు దాచుకున్నారు. దీనికి తెలుగు సమారాధన చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది. దీనిని ఆరంభం చేసిన ఎన్. టి. ఆర్ గారు వారి తెలుగుదేశం పార్టీవారు, వారి మంత్రివర్గం వారు, వారి కార్యకర్తలు అందరూకూడా గ్రామ గ్రామానపడి ఎక్కడెక్కడ భూస్వాములు బినామీలను పెట్టుకొని భూములను దాచుకున్నారో ఆ భూములను వ్యవసాయ కార్మికులంకు, భూమిలేని నిరుపేదలను నిలబెట్టి తెలుగుదేశంపార్టీ జండాలు, కాంగ్రెసుపార్టీ జండాలు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ జండాలు పాతి ఆ భూములు ఆక్రమించడానికి తయారేనా? రాజ్యాంగం అడ్డు వస్తుందా? పోలీసు, కలక్టరు మీ ప్రక్కనే ఉంటారుకదా. వారికి ఆర్డరు వేయండి స్వాధీనంకోసం. ప్రజలను మీలో కూర్చి వారికి అవయం ఇవ్వండి. వారి బ్రతుకుతెరవుకోసం, సీలింగ్ చట్టంనుంచి తప్పించుకొని దుర్మార్గంగా దాచుకున్న భూములు స్వాధీనం చేసుకోవడానికి మీ కలక్టరు, మీ మండల ఆఫీసరు ఓ. కె, చేస్తే 500 ఎకరాలు, 1000 ఎకరాలు ఖండాలుగా ఉన్నాయి. కృష్ణాజిల్లాలోనే 10,000, 15,000 ఎకరాలు అట్లాగే పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 10,000 ఎకరాలు ఉన్నాయి. ఎప్పుడు బయటకు వస్తాయి? అవి భూస్వాముల చేతులలో ఉన్నాయి. భూసంస్కరణ చట్టాన్ని అమలుపరచే విషయంలో సీలింగ్ చట్టంమీద 29 సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు ఉన్నాయి. అవి యెన్ని అయినా ఉండనివ్వండి. దీనికి డిపార్టుమెంటు కూర్చుని, పోలీసులను ప్రజల పక్షాన ఉండమని చెప్పి స్వాధీనం చేసుకోమని ఆదేశిస్తే ఈ రాష్ట్రంలో సీలింగు చట్టంనుంచి తప్పించుకుని భూస్వాములు దాచుకున్న భూములు 10 లక్షలు, 15 లక్షలు ఎకరములే కాదు. గవర్నమెంటు బంజరు భూములు, ఫారెస్టు బంజరులు దురాక్రమణ చేసినవి కొన్ని లక్షల ఎకరములు ప్రజల స్వాధీనం అయి దున్నేవానికే భూమి అనేది సార్థకం అయి వారి ఆస్తులు పంచుకోవడానికీ, పరిశ్రమ చేయడానికి ఉత్సాహం ఉంటుంది. ఇక సీరియస్ సమస్య యేమిటంటే ఈనాడు దేశ వ్యాప్తంగా 2 కోట్ల 50 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వీరు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 30 లక్షల మంది దాకా రిజిష్టర్ అయి ఉన్నారు. ప్రతిరోజూ జనాభా పెరుగుతూనే ఉంది. మరను నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతూనే ఉంది. ఒక విషయం చెప్పాలంటే మా దగ్గరకు ఉద్యోగం కావాలని వస్తూ ఉంటారు. ఏమి చేయాలి? గవర్నమెంటు ఆఫీసులో ఉద్యోగాలు లేవు.

మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలోని ప్రతి సంవత్సరం 75 వేల మంది కొత్తగా 18, 20 సంవత్సరముల యువకులు ఉద్యోగమో రామచంద్రా అని తిరుగుతున్నారు, వారికి ఉపాధికల్పన యేమిటి ? ఆఫీసులలో యిదివరకే ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ పెరిగిపోయినాయి.

మనము యేమి చేయలేము. ఈ బడ్జెట్టులో రూ. 3,000 కోట్లలో పరిశ్రమలు రూ. 5,000 కోట్లు కేటాయించినారు. పరిశ్రమలలో ఉద్యోగం 5000 మంది కన్నా రాదు, ఈ 75,000 నిరుద్యోగులలో 5,000 మందికి వస్తే మిగిలిన 70,000 మంది యెక్కడ ఉండాలి? వీరంతా భూమి మీదనే ఆధారపడి ఉంటారు. కనుక వ్యవసాయ పరిశ్రమలు, భూపంపకం, గిట్టుబాటు ధరలు యివన్నీ యేర్పాటు చేస్తే క్రొత్తగా వచ్చే యువకు లంతా గ్రామసీమలలోనే ఉంటారు. తండ్రికి ముగ్గురు కొడుకులు ఉంటే తండ్రికి ఉన్న 5 ఎకరములు భూమి ఒకరు మాత్రమే గ్రామంలోనే ఉండి వ్యవసాయం చేస్తారు. మిగిలిన ఇద్దరు కొడుకులు పట్టణానికి వస్తారు. ఈ ముగ్గురే కాదు యింకొక యిద్దరు వస్తే ఆ ఐదుగురు యీ ఐదు ఎకరములు ఫలవంతంగా వ్యవసాయం చేసి దాని ఉత్పత్తి పెంచి అందరూ బ్రతక వచ్చును. దానితోనే బ్రతకాలి. కాని సాధ్యం కాని దానికోసం పాటు పడడం మంచిది కాదు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి యెంత చేసినా యీ 75,000 మందిలో 5,000 మందికి కూడా ఉద్యోగం యివ్వలేరు. కనుక ప్రధానమైన పరిశ్రమ వ్యవసాయం. అదిమనం పునర్నిర్మాణం చేయాలి. అందులో పెద్ద పందికొక్కులు-వ్యవసాయ రంగానికి పట్టిన దుర్గతి సెంట్రల్ మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంటి తుడుపు చర్యలు తీసుకుంటుంది. వ్యవసాయం బాగుపడాలంటే, నేను సొసైటీలో తీసుకున్న ఋణం మరల చెల్లించుకోవాలంటే, నా పిల్లలకు చదువు చెప్పించుకోవాలంటే నా యిల్లు నేను కట్టుకోవాలంటే, నేను పండించిన ప్రత్తికి, చెరకు, పొగాకుకు ధరలు యెట్లా ఉన్నాయి? నేను యెక్కువ సమయం తీసుకోకూడదు కాని గత్యంతరం లేక చెబుతున్నాను.

పారిశ్రామికవేత్తలు, పంచవర్ష ప్రణాళిక నిర్మాతలు పంచవర్ష ప్రణాళికలయొక్క అనుభవాలు బేరీజుచేసి, పరీక్షచేసివారు చెబుతున్నారు. కొనుగోలు ధర అమ్మకంధర 1 రూపాయి తేడా ఉంటే అంటే ఒక పర్సెంటు తేడా ఉంటే 50వేల కోట్ల రూపాయలు గ్రామాలనుంచి పట్టణాలకు తరలించుకుని పోతున్నారు వ్యవసాయదారుడికి ఎట్లా ఉందంటే "అమ్మబోతే అడవి, కొనబోతే కొరవి" అన్నట్లుగా ఉంది వారి పరిస్థితి. ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అయిదు సంవత్సరాలలో ఈ తేడా 10 నుంచి 19 శాతము వరకు ఉంది. ప్రైస్ రిసీవ్డ్ ప్రైస్ పెయిడ్‌లలో తేడా అన్నమాట. ఏవరేజ్‌న 12 పర్సెంటు తీసుకున్నా 60,00,00,000 అంటే ఆరువందల కోట్ల రూపాయలు మనదేశములో ఉన్నటువంటి చిన్నకారు, సన్నకారు, బడుగువర్గాల చేనేత వర్గాల పేదవర్గాలకు సంబంధించినటువంటి 80 శాతము ప్రజలయొక్క విలువలను కోట్ల రూపాయలలో గుత్తాధిపతులు, బడా బడా పెట్టుబడిదార్లు దేశాంతరాలకు ఖండాంతరాలకు తరలించుకుని పోతున్నారు. ఏ రాజ్యాంగము అడ్డువస్తున్నది దీనిని అపుచేయడానికి? రాజకీయ దృఢసంకల్పం ఉంటే ఏ రాజ్యాంగామూ అడ్డమురాదు. ఎందుకు ఈ పరిపాలన? ఈ ప్రభుత్వాలు ఉంటేనేమి?

పోతేనేమి? ప్రజలను నిర్జీవులనుచేసి వారిని కొల్లగొడుతున్న ఈ గుత్తాధిపతులను అరికట్టే శక్తి లేకపోతే ఎందుకు ఈ ప్రభుత్వాలు? వదలి వెళ్ళిపోండి. యన్. టి. రామారావుగారు రాష్ట్రానికి ధరల నిర్ణాయక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేస్తానన్నారు. వారు ఎన్నో చేశారు. వారు చేస్తారు. ఆ ధైర్యము ఉంది. ఇక్కడ ప్రెస్ కమీషనును ఏర్పాటుచేసి మీరే ధరలు నిర్ణయించండి. మీరు పుగాకు, చెరకు, పసుపు, వేరుశనగ మొదలైన పంటలకు ధరలు నిర్ణయించి 100 కి 50 వంతుల సరుకు ప్రభుత్వముయొక్క సంస్థలద్వారా, మార్కెట్‌ద్వారా, కోఆపరేటివ్ సంస్థలద్వారా, ప్రభుత్వం ఆర్గనైజేషన్సు ద్వారా సేల్స్ 50 శాతం కొనుగోలు చేయించినట్లయితే మిగతావాటికి వారిపై వత్తిడి వస్తుంది.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :- రెండు రూపాయల కిలోబియ్యం విషయములోనే చెబుతూ ఉంటే మాకు అధికారం లేదని చెబుతున్నారు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- వారి ముఖముమీద త్రిప్పికొట్టండి. లేకపోతే యింటికి పోండి. ఒక సమస్య ఉన్నప్పుడు దానిని ఎట్లాగైనా సాధించాలి. చావో బ్రతుకో తేల్చుకోవాలి. మనం ఆర్థిక పోరాటం సాగించాలి. మనమే గిట్టుబాటు ధరలు నిర్ణయించి రాష్ట్రములో ప్రభుత్వ సహకార సంస్థలద్వారా కొనుగోలు చేయించి మార్కెట్ చేయించి దీనికి ఒన్ విండో సిస్టము లింక్ అప్ చేసి ప్రయోజనకరమైన అంకురార్పణ చేయండి. ఆవిధంగా మార్పు తీసుకుని రండి. ఆ అవకాశాలు మీదగ్గర ఉన్నాయి. ఆ సత్తా మీదగ్గర ఉంది. మీరు చేయగలరు. ఆ కార్యక్రమంలో మేముకూడా తుపాకులు పట్టుకొని మీకు అండగా నిలబడుతున్నాము. కాంగ్రెసువారు మనతో సహకరిస్తారని అనుకోవడంలేదు. మనం అందరం అవగాహనతో కూర్చుని చేయాలి. ఈ పోరాటం సాగించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాడాలి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు వారిని అక్కడ తెలుగుదేశం పార్టీవారు బలపర్చుకుంటూ ఉంటే ఇక్కడ ఈ పార్టీవారు పోరాడాలంటే ఎట్లాగు వీలు అవుతుంది ?

గౌరవ సభ్యులు :- ... అని మీరు భ్రమపడుతున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :- ... నేను సంకోచించడంలేదు. ఈ కార్యక్రమాలు గురించి కాంగ్రెసువారు మనతో కలిసి వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతారని నేను అనుకోవడంలేదు. ఏదో మైత్రి ఉన్నప్పటికి రాజకీయ మైత్రీ అంటే ఏమిటో రామారావుగారికి బాగా తెలుసు. వారి మనస్సులోవున్న ఉద్దేశ్యాన్ని వారు అమ్ముకుంటారని నేను అను కోవడంలేదు. మీరు ఎన్నికలలో ఎన్నో వాగ్దానాలు, ఎన్నో ఉపన్యాసాలు చేశారు. మీరు ఎన్నో నిర్ణయాలు చేశారు. మీరు ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడంలో దీక్షాకంకణ ధారులై ముందుకు పోతారని వెనుకంజవేయరని నేను అనుకుంటున్నాను. తాత్కాలికమైన

ధరల ద్వారా యస్. పి. సి. కి ఒకటిన్నరో, రెండు పర్సెంటో ఉండాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వివిధ పద్దుల క్రింద కేటాయించారు. భూసంస్కరణలు అమలు పరచకుండా, నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులకు అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా మీరు ఏమి సాధించగలర? తెలుగుగంగ తీసుకోండి మంచిదే. అట్లాగే శ్రీశైలం కుడి కాలువకు సెంట్రల్ వాటరు అండ్ పవర్ కమీషను ఎప్రూవ్ చేసింది. దీనిమీద మీరు ఖర్చు పెట్టబోయేది 10, 15 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఆ కేటాయింపు ఏమీ సరిపోదు. పోచంపాడు రెండవ దశ గురించి ఆలోచించారా ? కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎత్తిపోతలద్వారా నీరు అందించే పథకం గురించి ఆలోచించారా? దానికి రూపకల్పనచేసి అమలు చేయాలి. మీరు భూసంస్కరణల విషయంలో ఒక కార్యక్రమము తీసుకుని ప్రజా విశ్వాసాన్ని పొందిన మీరు ఈ కార్యక్రమాన్ని ఒక బృహత్తర కార్యక్రమంగా తీసుకుని ముందుకు తీసుకుని పోయినప్పుడే యథార్థమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మన ఆర్థిక విధానం తిరోగమన పరిస్థితిలో ఉంది. ఈ ఆర్థిక దుస్థితిని మార్పు చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

)-30 a. m. Dr. Vizarat Rasool Khan : Madam Chairman, the Budget presented bythe Minister for finance is very much away from reality. It appears that it is a promise of unreality and an illusion. Promises are made without budgetary provisions. Nothing has been said with regard to the unfulfilled promises and the election premises.

The percentage of literacy in Telangana is the lowest with reference to the minorities. Nothing has been provided in the Budget for the educational upliftment of the minorities. It would have been nice for the Government had they made a separate allocation for the schools and colleges of minorities.

The Government schools and colleges have become a liability to the nation. It is a waste without proportionate returns. It is only the private sector that is contributing to the education of the children. These schools are house in private buildings. I would like to know the amounts sanctioned by the Government. It is a sheer waste of giving scholarship to 325 students in each district because the meritorious students are not poor, needy and deserving the incentive. The Government is also collecting attendance exemption fees which is very strange. As far as the adult and non formal education is concerned, no budget provision has been made for minorities.

Regarding Medical Department, the Government wants to have more than 400 Health Centres, but how these Health

Centres will function without doctors is not clear. There is a contradication in the policy statement of the Government because the Government is curbing the growth of medical education in Andhra Pradesh. Even the life saving drugs are not available in the hospitals. Our chief Minister has recently made a statement that he is going to establish a Medical University in Andhra Pradesh, but there is no provision in the budget for that Medical University.

The budget allocated for the Minority Commission is very meagre which is sufficient only to meet the expenditura of salaries and others. There is any provision for office accommodation. additional staff and other purposes.

The amount allocated for the Command Area Development is not adequate. The amount of Rs. 28.7 crores for long term credit and Rs. 125 crores for short term credit are utterly inadequate. At present only four projects are having command area development. It should be extended to other irrigation projects also. Under Godavari and Krishna deltas and also Vamshadara project more areas can be brought under Varabandhi system in order to ensure equal distribution of water and also to bring more areas under cultivation. Since our State has got vast areas under paddy cultivation, there should be Rice Research Station affiliated to International Rice Research Station of Phillipines so that the results of research can be beneficially used by our farmers to increase the productivity.

Regarding Quli Qutubshah Development Authority, our Chief Minister has made a statement that he has given Rs. 30 crores, but I find in the Budget there is a provision of only Rs. 4 crores. I would like to know whether those Rs. 30 crores were already given and spent by the Quli Qutub Shah Development Authority. I would also like to know whether this Rs. four crores allotted for the Quli Qutub Shah Development Authority was kept in a Bank or a Treasury. We have just seen in the papers that Rs. 30 crores were given to the Quli Qutub Shah Development Authority but it is not clear whether that amount was given at all or not.

The Minority Finance Co-poration was formed for the upliftment of minorities. I wanted to know how much amount was provided for the Minority Finance CorPoration. Is the Government interested in the upliftment of minority community

or not ? This is also one of the important points which the Budget does not show.

The amount given to the Municipal Corporation of Hyderabad is not sufficient, As per the version of the Special Officer, out of Rs. 29 crores available with Municipal Corporation, Rs. 22 crores are spent on salaries and the remaining amount of Rs. 7 crores are spent for the development of Hyderabad and Secunderabad. These Rs. 7 crores are not sufficient because more than 60 per cent of the Hyderabad city is slum-People are not having roads, water and electricity facilities. There is no budget provision for the Municipal Corporation. I request the Government to see that basic facilities are provided to the people. The Municipal Corporation has unecessarily spent on road widening and still they are continuing it. The most important thing is that the Mnnicapal Corporation should see that all basic amenities are provided to the common people.

Chairman : Now the House stands adjourned to meet again at 8.30 A. M. on 21-8-1985.

(Then the House adjourned to meet again at 8.30 A.M. on Wednesday, the 21st August, 1985.)

APPENDIX

REPORT ON THE DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE TAKEN AT ITS MEETING HELD ON 19 TH AUGUST, 1985.

—:0:—

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 19 th August, 1985 in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

23-8-1985 (Friday)	1. Fifth day of the General Discussion on Budget for 1985-86.
	2. Private Members Business.

24-8-1985 (Saturday)	Holiday
25-8-1985 (Sunday)	Holiday
26-8-1985 (Monday)	1. Sixth and Final day of General Discussion on Budget for 1985-86. 2. Reply by the Minister for Finance and Power.
27-8-1985 (Tuesday)	Holiday (Bakrid)
28-8-1985 (Wednesday)	1. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1985. 2. The Andhra Pradesh (Excise (Amendment) Bill, 1985. 3. The Andhra Pradesh Electricity Duty (Amendment) Bill, 1985. 4. The Andhra Pradesh Prevention of Dangerous Activities of Bootleggers, Dacoits, Drug Offenders, Goondas, Immoral Traffic Offenders and Land Grabbers Bill, 1985.
29-8-1985 (Thursday)	xli—Industries xlii—Village and Small Industries xliii—Mines and Minerals xxx —Labour and Employment
30-8-1985 (Friday)	xxvii—Social Welfare xxviii—Tribal Welfare xxix—Women and Child Welfare Private Members Business
31-8-1985 (Saturday)	Holiday
1-9-1985 (Sunday)	Holiday
2-9-1985 (Monday)	xxvii—Social Welfare xxviii—Tribal Welfare xxix—Women and Child Welfare

3-9-1985 (Tuesday)	iii—Administration of Justice xiii—Police Administration xiv—Jails Administration
4-9-1985 (Wednesday)	xv—Stationery and Printing Department xviii—Pensions lii—Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans
5-9-1985 (Thursday)	xi—Transport Department xvi—Public Works xlvii—Minor Port Development xlviii—Road Development
6-9-1985 (Friday)	xx—Education Private Members Business
7-9-1985 (Saturday)	Holiday
8-9-1985 (Sunday)	Holiday
9-9-1985 (Monday)	xx—Education
10-9-1986 (Tuesday)	vi—District Administration vii—Land Revenue Department viii—Stamps and Registration ix—Excise Administration
11-9-1985 (Wednesday)	x—Commercial Taxes Administration xix—Political and Other Pensions xxx—Relief on Account of Natural Calamities xxxi—Relief and Rehabilitation xxxii—Administration of Religious Endowments l—Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions

12-9-1985 (Thursday)	xxi—Medical and Health Services
13—9—1985 (Friday)	xxii—Housing xxiii—Urban Development xl—Community Development Private Members Business
14-9-1985 (Saturday)	Holiday
15-9-1985 (Sunday	Holiday
16-9-1985 (Monday)	xxii—Housing xxiii—Urban Development xl—Community Developmeut
17-9-1985 (Tuesday)	xxxiii—Co-operation xxxiv—Agriculture xxxvi—Animal Husbandry xxxvii—Dairy Development xxxviii—Fisheries xxxix—Forests xxvi—Civil Supplies Administration
18-9-1985 (Wednesday)	Holiday (Vinayaka Chaturthi)
19-9-1985 (Thursday)	xxxiii—Co-operation xxxiv—Agriculture xxxvi—Animal Husbandry xxxvii—Dairy Development xxxviii—Fisheries xxxix—Forests xxvi—Civil Supplies Administration
20-9-1985 (Friday)	xxxv—Minor Irrigation xliv—Multipurpose River Projects xlv—Irrigation

	xlvi—Power Development
	Private Members Business
21-9-1985 (Saturday)	Holiday
22-9-1985 (Sunday)	Holiday
23-9-1985	xxxv—Minor Irrigation
(Monday)	xliv—Mnltipurpose River Projects
	xlv—Irrigation
	xlvi—Power Development
24-9-1986	i—State Legislature
(Tuesday)	ii—Governor and Council of Ministers
	iv—Elections
	v—General Administrative Services
	xxiv—Information and Publicity
	xlix—Tourism
	li—Other General Economic Services
25-9-1985	Andhra Pradesh Appropriation
(Wednesday)	(No. 2) Bill, 1985.

—: 0 :—